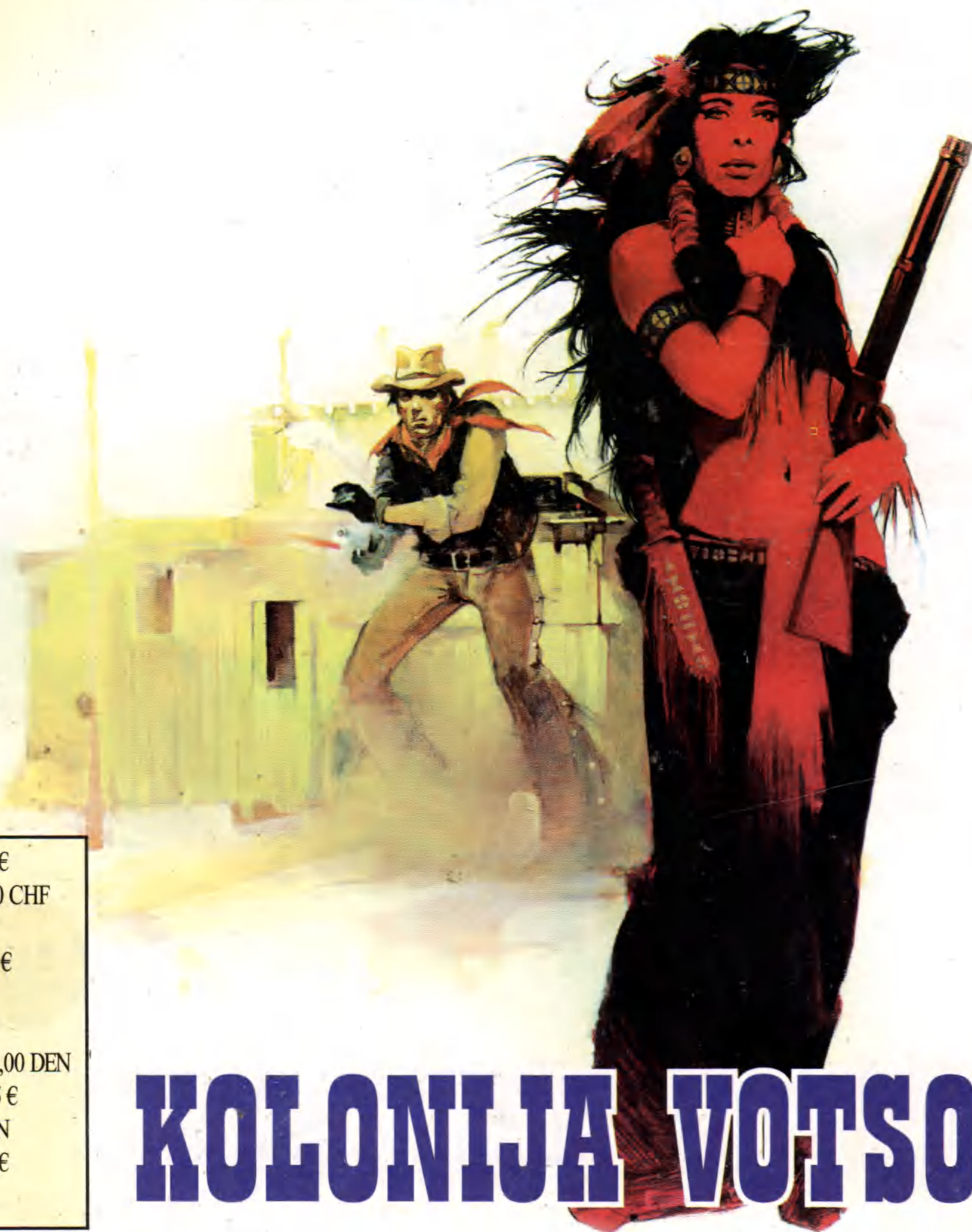

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 467 · CENA 60,00 DIN

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 1,90 €
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 1,70 €
Holandija 2,00 €
Belgija 2,00 €
BIH 1,80 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 0,75 €
Hrvatska 10 KN
Slovenija 1,50 €
3. maj 2013.

KOLONIJA WATSON

★ **DOK HOLIDEJ** ★

467

Frenk Larami

KOLONIJA VOTSON

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 467

Direktor

Vladimir Novaković

Odgovorni urednik

Viktorija Draginčić

Naslov originala

Frank Laramy

COLONY WATSON

Recenzija i adaptacija

Nikola Šimunović

Likovna obrada naslovne strane

Branislav Kerac

Ilustracija

Branislav Kerac

Branislav Perković

Tehnički urednik

Franjo Varga

Štampa: 24. IV 2013.

Tržište: 3. V 2013.

CIP–Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

82–31 (5)

DOK Holidej / odgovorni urednik Viktorija
Draginčić. – 1972, br. 1 –. – Novi Sad: Marketprint,
1972–, –21 cm. (Edicija vestern romana)

Mesečno.

ISSN 0353–0000

COBISS. SR–ID 61129986

Izdaje: MARKETPRINT (Novi Sad, 21102 p. fah 20)

Štampa: DOO MAGYAR SZÓ – Kft. OJ Štamparija FORUM, Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

Generalni distributer: GLOBAL PRESS d.o.o. Beograd

Direktor: Vladimir Novaković. Odgovorni urednik: Viktorija Draginčić

Naslov originala: Frank Laramy – COLONY WATSON

Copyright: MAP. Recenzija i adaptacija: Nikola Šimunović

Sva prava se zadržavaju, uključujući i pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji način.

Jutarnji vazduh je ujedao hladnom svežinom, mada je jesen tek bila zašla u drugu polovinu. No, u tim krajevima gde su leta žarka i većinom suva, jesenje noći znaju da budu vrlo hladne, a jutro neprijatno sveža. No, Doku Holideju to nije smetalo. Čvrstim, sigurnim koracima on je hodao uz kamenitu padinu, vodeći za sobom umornog konja. Čuo je kricanje ptica koje je nadjačavalo šum vetra. Ta krika činila mu se kao jecaj živog bića uhvaćenog u dolinu na drugoj strani brda. Išao je uzbrdo, motreći pažljivo predeo ispred sebe. Na jutarnjoj svetlosti izgledao je kao isklesan od mermera, a njegova prsa ravnomerno su se dizala i spuštala kao da, uprkos opakoj bolesti u plućima, penjanje za njega ne predstavlja napor. Na vrhu padine je zastao i odahnuo. Mogao je mirno da stoji na tom istaknutom mestu, jer se njegov crni kaput sa dugim peševima uklapao u mrke boje rastinja oko njega.

Seo je na jedan kamen, naslonio se leđima na stenu i izvadio iz srebrne tabakere svoju mirišljivu cigaru. Osmotrio je predeo pred sobom. Bilo je to lepo parče zemlje, skoro isto tako lepo kao ono kroz koje je prošao pre desetak dana kada je diližansom putovao prema Kostleru, travno na nižim predelima, a gusto, obraslo šumom tamo gde su se blage padine približavale vrhovima. Pitao se da li ta lepa zemlja nekome pripada. Popušio je cigaru i vinuo se opet u sedlo prepuštajući konju da sam bira put niz padinu. Stigavši do dna doline uputio se prema jugu, znajući da se put negde mora završiti. Još jedan

čas pustio je konja da hoda sasvim lagano, a onda je naišao na jedan prevoj koji se okomito dizao pred njim. Računao je da će sa vrha tog prevoja imati dobar pogled na okolni predeo. Ono što je video kada je stigao na vrh, navelo ga je da se izdigne u sedlu. Dolina koja se pružala ispred njega, ličila je na veliku zdelu, prečnika nekih deset do petnaest milja. Sa tri strane dolina je bila ograničena kamenitim stepenasto poređanim padinama, a na četvrtoj gustom šumom. Sa mesta gde je stajao, kosa stranica prevoja blago se spuštala do samog dna doline u čijem je središtu stajala lokomotiva sa četiri putnička vagona. Ispred i iza kompozicije voza, zmijasto su se pružale železničke šine, koje su vijugale uz padinu kao neka džinovska metalna traka.

Pre nego što je nastavio put, popušio je još jednu cigaru. S opuškom u uglu usana poterao je konja još jednom i ponovo zastao na stotinu metara daleko od voza. Čekao je izvesno vreme u nadi da će saznati neki bliži razlog o stajanju voza. Ali, sem šuma vetra ništa se nije čulo, i u kompoziciji i oko nje, nije bilo nikakvog pokreta. Bacivši opušak cigare, zabacio je palcem svoj šešir sa čela na potiljak i uzevši stav bezbrižnog posmatrača, okrenuo je konja ponovo prema kompoziciji, mamuznuo ga je iznenada petama u trbuh i naterao ga u trk. Nalazio se samo desetak metara daleko od senke lokomotive kada je gromki prasak revolverskog hica prolomio tišinu. Odmah zatim, prodoran vrisak žene zaglušio je zamirujući eho revolverskog hica. Kliznuvši okretno iz sedla, Dok je

pritrčao do stepenika za penjanje u kabinu lokomotive i popeo se dva stepenika. Koliko je na brzinu mogao da zaključiti, vrisak je došao iz putničkog vagona negde na kraju kompozicije voza. Skočio je sa lokomotive i poguren potrčao pored šina prema trećem putničkom vagonu.

Popevši se u vagon sa revolverom u ruci, začuo je uzrujan ženski glas koji je izbezumljenim tonom pretio.

– Ne približavaj mi se kada ti kažem. Ne prisiljavaj me da pucam u tebe!

Glas je dopirao iza vrata na drugom kraju vagona.

Holidej je pohitao prolazom između praznih sedišta i naglim trzajem otvorio vrata. Pružio je ruku da dohvati kvaku i kroz zastakljen otvor na vratima ugledao je leđa žene odevene u kožni sako. Duga plava kosa padala joj je u slapu na ramena. Dalje od vrata, a ispred nje se nalazio neki iscereni čovek koji joj se preteći približavao. Neuredna gusta brada i masna kosa koja mu je padala preko ušiju, uokviravali su duboko usađene usjaktale zakrvavljene oči koje su otkrivale da je čovek pod dejstvom alkohola i da na umu nema mnogo časne namere.

– Čuj me devojko, onaj nevaljali skitnica je otišao. Ljudi njegovog kova ne upliću se u poslove koji ih se ne tiču, pogotovu ako zbog toga mogu zapasti u neprilike. – kazao je bradonja.

Ženina leđa su se čvrsto priljubila uz staklo na vratima. Bila je došla do kraja, i nije imala kuda. Našavši da je krajnje vreme da interveniše, Dok je zakoračio u stranu i dohvatio jabučastu kvaku. Kada je žena ponovo kriknula, on je naglo otvorio vrata i ona je leđima pala u njegovo naručje. Bradonja iz vagona je jurnuo da je dočepa, ali je naišao na Holidejevu ispruženu šaku koja mu se našla ispred lica. Razrogačio je oči od izne-

nađenja i zinuo, ali, iz njegovog grla se nije začuo ni glas. Dok je pustio mladu ženu iz naručja i pošao prema bradonji. Dva dobro naciľjana krošea odbacila su napasnika, a Holidej ga je, pošavši za njim, trećim udarcem oborio preko jednog praznog sedišta na prozor vagona.

Staklo je zvečeci prsnulo na sve strane, a snažni bradonja je kriknuo od bola. Dok ga je zgrabio za prsa, okrenuo ga da bi ga namestio u pogodan položaj za udarac i dokrajčio ga jednim strahovitim udarcem u nezaštićen pleksus. Kada se okrenuo da proveriti šta je sa mladom ženom, ugledao ju je kako stoji na otvorenim vratima vagona, bez kapi krvi u licu i belo prevrnutih ustreptalih očiju. Brzo je priskočio i prihvatio je u naručje kada je već počela da pada na pod. Ruke su joj mlitavo klonule, a iz opuštenih prstiju ispao joj je revolver i zvečeci pao na drveni pod.

Dok je bacio pogled na bradonju koji je još uvek ležao sklјokan preko naslona sedišta, a onda je devojku poneo do prvog sedišta u vagonu. Dok ju je spuštao na sedište, čuo je grebanje po podu. žurno je spustio ženu i okrenuo se u pravcu odakle se čuo šum. Bradonja se u međuvremenu osvestio i kada se Dok okrenuo, njegova ruka je već bila blizu revolvera koji je ležao na podu. Holidej je zapeo svoj „kolt” i opalio. Tane je pogodilo bradonju u rame i silina udarca okrenula ga je i bacila do sedišta gde je udario leđima i pao na pod.

Dok Holidej je prišao, uzeo revolver sa poda i zadenuo ga sebi za pojas. Zatim je stavio nogu na sedište pored bradonje i čekao da mrdne neko od njih. Od žene na drugom sedištu nije se čuo ni glas.

Prošlo je nekoliko minuta pre nego što su se bolom ispunjene oči otvorile prema Holideju.

Dok je hladnim glasom rekao – Trebalo je da vaše izlive ljubavne strasti zadržite za neko intimno mesto... i za neku osobu koja bi za vas imala više sklonosti, mister.

Bradonja je primeo ruku svom ramenu, ali ga je bol od dodira naterao da ruku trgne nazad. Sa njegovih podnadulih usana curio je tanak mlaz krvi i slivao mu se niz bradu.

– Ja vama nisam ništa učinio nažao – protestnjao je.

– Tačno... ali samo zato što nisi za to imao prilike.

– Vraga, video bih vas na mome mestu – rekao je bradati čovek ljutito kao da reži.

– Ona je ta koja je počela i napala mene, a ne vas.

– Zar ovaj anđeo od devojke? – presekao ga je Dok. Ranjenik je za trenutak zaboravio na bol od povrede.

– Anđeo od devojke? – viknuo je. – Grom i pakao, kakva zabluda. Ona je prava divlja mačka i zna samo da grize i grebe. Čujte me dobro, ma ko da ste, da znate da držite pogrešnu stranu. Moramo da razgovaramo da se objasnimo i rasvetlimo stvar, a onda će vam sve biti jasno.

– Onda pričaj – predložio je Holidej. Bradonja je ustao na noge i ponovo pokušao da pipanjem ispita ozbiljnost rane na ramenu. Dok je sa bliskog rastojanja video da je deo mišićne mase na ramenu razderan u otvorenu ranu dejstvom revolverskog hica, ali je po slobodnim pokretima ruke zaključio da kosti nisu polomljene ili oštećene. Dok je smatrao da je to srećna okolnost za ranjenika.

– Da popijemo nešto? – predložio je bradonja gledajući ispitivački Holideja.

– Tamo pozadi u vagonu imam bocu pića. Neophodno mi je da malo gucnem.

– To može da prička.

Bradonja je besno sevnio očima. Dok je vrhom revolvera dodirnuo naslon praznog

sedišta ispred sebe i njegov sagovornik je prestao da se raspravlja. Seo je na drvenu klupu pazeći da pri tome ranjenim ramenom ne dodirne drveni naslon.

– Kažem vam da ste sve pogrešno shvatili, došljače. Ja imam pravo da se ovde nalazim, a ne ona. Napala me je dok sam spavao i uzela mi je revolver. U toku pola noći i celog dana vikala je, proklinjala i naređivala šta da radim. Verujem da bi me na kraju i ubila da nekim slučajem niste vi naišli i osujetili njene namere. To mi je pružilo šansu da pokušam da je zamolim.

– I tom prilikom si napravio zbrku – rekao je Dok. – Može biti da si ti neki brljator. Baš to, brljator od glave do pete.

Bradonja je ponovo sevnio očima. – Ja sam čuvar, sprovodnik voza, vrag vas odneo. Moja je dužnost da pazim da se na vozu ne desi ništa što bi ugrozilo sigurnost tovara i putnika. I uveren sam da će vam svako reći da sam svoj posao dobro obavljao, samo ako pitate.

– Ne vidim u blizini nikoga ko bi mogao da potvrdi tvoju izjavu, mister – rekao je Dok.

– Otkuda to da je voz prazan?

Bradonja se začas pozabavio košuljom koja je bila natopljena krvlju. – To ću vam lako objasniti ako odložite taj revolver u futrolu i dopustite da previjem rame.

Dok se jedva primetno osmehnuo krajičkom usana, ali, nije ništa odgovorio.

Bradonja se smračio u licu i rukavom obrišao otečene usne. – Okej, okej, budite samo tako bezdušni, ali tvrdim vam da ćete kasnije zažaliti i da ćete me moliti za izvinjenje. A što se tiče ostalih, oni su se otišli.

– Ostali? Ko su to „ostali”? – zapitao je Dok.

– Mašinovođa, ložać, kondukter i putnici koji su bili u vozu. Lokomotiva se pokvarila i oni su se vratili nazad.

– Nazad, kuda?

Bradonja je zažmurio i Doku je bilo jasno da se čuvar voza borio sa nekim problemom.

– Do vraga, kuda drugde nego u koloniju Votson.

– Gde se nalazi ta kolonija? – pitao je dalje Holidej.

Čovek je pokazao preko ramena. – Tamo nazad gore u planini. – Ponovo je prešao rukom preko usana. U njegovo izubijano lice se do tada vratilo nešto životne boje. – Tamo je sve počelo. Mnogo ljudi se ukrcalo u voz sa namerom da tamo negde u divljini osnuje novo naselje. Zemlja se krči, naseljava, civilizuje. E, tamo u koloniji Votsonu se prave veliki poslovi s tim ljudima, kažem vam, dižu se velike trgovine, a kasnije će se možda izgraditi i crkva. – Pogledao je pored Holideja prema klupi na kojoj je još uvek ležala one-sveščena mlada žena. – Sve je išlo lepo i po planu kada se, odjednom, pokvarila lokomotiva. Zato su svi morali da se iskrcaju i da se vrate nazad, a ja sam ostao ovde da čuvam kompoziciju.

Dok je prišao prozoru i pogledao napolje. Sve je bilo obavijeno grobnom tišinom. Prešao je na drugu stranu vagona i bacio pogled kroz prozor na drugu stranu. Ništa se nije micalo, ništa se nije čulo.

– A devojka, šta je s njom? – zapitao je. – Je li ona jedna od novih naseljenika?

– Ona? – prasnuo je bradonja. – Do vraga s njom. Ona je jedna od Votsonovih. Učinila je sve što se moglo učiniti da spreči poštene ljude da odu iz kolonije Votson i osnuju novu naseobinu. Više im je odgovaralo da ti ljudi ostanu u Votson koloniji i kupuju njihovu robu. Sem toga, izgleda da Votsonovi smatraju da je cela ova teritorija njihova i da niko nema prava da im uzme ni šaku prašine. Do sada su ubili već četvoricu, pretukli nekoliko žena i dece, tako da su svima ute-

rali strah u kosti. Ali, mi smo se odupirali, uspeali smo da ih se otarasimo i sada bismo bili na domaku mesta određenog za novo naselje, da nije bilo ove lokomotive. A sada, da li dozvoljavate da popijem jedan gutljaj?

– Kasnije – rekao je Dok.

– Za ime božje, mister, imajte malo srca. Osećam neizdržljivi bol i sav gorim. Kap alkohola bi mi ublažila muke – zavapio je bradonja.

Ječanje iza Holidejevih leđa izazvalo je u čuvarevim očima izraz zabrinutosti. Dok ga je nekoliko trenutaka pažljivo posmatrao, a onda je rekao. – Sedi mirno.

– Đavo neka me odnese ako budem mirno sedeo, prokletniče! Teško sam ranjen, a ovaj voz je više moj nego vaš, ako baš hoćete. Želim samo sa viskijem da pokvasim grlo i isperem ranu. Na to bar imam pravo, jer nikome ne želim zlo. Posle toga možemo svi troje mirno da čekamo, a za to vreme biste imali dovoljno vremena da devojku detaljno ispitajte.

Bradonja je počeo polako da ustaje kao da je izrečenim govorom rešio sve probleme i dobio Dokovu saglasnost. Dok mu je prišao i udarcem noge izbio mu nogu na koju se oslonio, pa je bradonja ponovo pao na sedište, jauknuvši od bola.

– Rekao sam ti da sediš mirno – kazao je Dok okrenuvši se da vidi šta je sa mladom ženom.

Devojka je bila došla k sebi i sada je sedela na sedištu, sa plavom kosom rasutom preko lica. Pokretom ruke je zabacila nekoliko gustih pramenova na leđa i pogledala u pravcu Doka. Kožni sako koji je imala na sebi bio je upola spao sa jednog ramena, a na tom mestu bila joj je pocepana bluza, tako da je otkrivala deo devojčinih grudi. Holidej je mahinalno pogledao divnu belu oblinu dojke

koja je izvirivala ispod bluze kao šumska jagoda ispod lišća.

Primetivši Holidejev pogled, devojka je žurno pritegla sako oko sebe i ljutito ga pogledala, ali, žestina njene ljutnje nije mogla da zbriše prijatnu sliku koja je ostala u Dokovim očima.

– Ovaj vaš prijatelj tvrdi da ste iz porodice – rekao je Dok – i kaže da su vaši rođaci ubili nekoliko ljudi i da terorizuju žene i decu. Šta vi kažete na to? Pričajte i ne mičite se nikuda dok ne čujem celu priču od početka do kraja.

Mladom ženi je zastao dah i ona je energično odmahнула glavom, čime je izrazila neslaganje sa tom tvrdnjom. – Valjda... valjda nećete poverovati ni jednu reč od toga što vam je napričao taj... taj...

– Ja ništa niti verujem niti ne verujem... Bar zasada, madam. Ali, upozoravam vas da sam vrlo radoznao čovek koji je pukim slučajem našao u preriji kompoziciju vagona što se ne događa često. Posle toga sam naišao na vas toliko uplašenu da ste bili van sebe od straha, a uz to ste još i bežali od ovog vašeg bradatog „prijatelja”. Otuda će vam biti sasvim razumljivo da žarko želim da saznam šta se stvarno desilo i da utolim svoju radoznalost pre nego što odem dalje.

– On je odvratna pijana svinja! Ništa drugo nego prljava životinja.

Dok je zviznuo. – To što čujem, mnogo se razlikuje od onoga što mi je on rekao, madam. To logično znači da jedno od vas dvoje laže, je li tako? Ne treba biti mnogo inteligentan da bi se to shvatilo.

Mlada žena je hitro ustala na noge. – Čujte šta ću vam reći. Ja ne lažem. Uostalom, ko ste vi?

– Ja se zovem Holidej, madam, Džon Holidej. Inače me češće zovu i Dok, Dok Holidej. To vama, naravno ne znači ništa, ali, da bih

vam olakšao položaj, reći ću vam da sam po prirodi čovek koji se dosta kreće i gleda svoja posla. Ali, izgleda da sam ovoga puta nagazio na nešto što je odlučilo da umesto mene govori moj revolver.

– Vaš dolazak je bio velika sreća za mene, to vam jamčim – rekla je mlada žena manje vatreno. – Za to sam vam vrlo zahvalna. Ali, dopustite mi da sada ovu situaciju razrešim na svoj način, onako kako ja to smatram za shodno.

– Situacija u vezi sa napadom ovog čoveka na vas? – zapitao je Dok.

Ona je prišla nekoliko koraka bliže, doterujući u hodu kosu rukom. Nije skidala pogled sa bradatog čoveka.

– I to, ali na prvom mestu hoću da objasnim kako se desilo da se nađemo ovde i da smislimo kako da se vratimo, nazad.

– Zašto se niste vratili s ostalima? – upitao je Dok.

– S ostalima? – na njenom licu se ukazao izraz iskrenog iznenađenja.

– Sa novim naseljenicima. U ovoj kompoziciji je bilo četiri puna vagona naseljenika, madam – rekao je Dok ozbiljno. – Zašto niste pošli s njima nego ste ostali i izložili se opasnosti da budete napastvovani?

Mlada žena ga je gledala kao da je sišao s uma. – Ne znam o čemu govorite. Od kako je voz napustio stanicu u koloniju Votsonu, mi smo jedini putnici u njemu... a sada i vi. Kada je u gradu nastala gužva koja je brzo prerasla u napad i krvoproliće i kada je Ozbornova grupa pokrenula kompoziciju voza sa stanice, ja sam uskočila u voz da bih pokušala da ih zaustavim i eventualno osujetim njihove planove.

– Ozbornova grupa? – upitao je Dok.

Mlada žena je pokazala rukom prema bradonji. – Zar još ništa niste saznali o njemu. To je Bob Ozborn, najamnik revolveraš, član

Ovensove bande, jedne od najbrutalnijih i najopasnijih razbojničkih družina koje su ikada harale Zapadom.

Dok Holidej je duboko uzdahnuo prebirajući istovremeno misli. Pogledao je Boba Ozborna, nastojeći da mu pronikne u dušu. Za to mu, međutim, nije trebalo mnogo napora, jer se ovaj mrštio i zverao pogledom oko sebe, kao da je sračunavao kako bi mogao da se izvuče i pobjegne. Očigledno da tobožnji čuvar voza nije bio takvo nevinašce za kakvo se predstavljao.

– Čini mi se da svako od vas dvoje ima svoju priču i to sasvim različitu od priče onog drugog – rekao je Dok. – Zato bi bilo dobro da nas troje lepo sednemo i porazgovaramo o tome. Moramo utvrditi šta je tačno, a šta nije.

– Nemamo toliko vremena za gubljenje – rekla je mlada žena oštro. – Hoću da jednostavno vežem ovu životinju i da se vratim svojoj kući.

– Koliko je to daleko odavde? – zapitao je Dok.

Ona se zagleda u njega i posle nekoliko trenutaka razmišljanja rekla – Pa, dosta je daleko. Vozili smo se nekoliko sati dok lokomotiva nije izgubila paru i stala u ovoj dolini.

– Mislite li da biste mogli da se vratite pešice? – zapitao je Dok.

U njenim očima se ukazao izraz još dublje zabrinutosti i ramena su joj umorno klonula. Zavrtela je glavom. – Ne znam ni sama šta mislim i kako da se vratim, ali, na svaki način moram da se vratim i to što pre. Ne znam šta se desilo mome ocu i mome bratu, a i ostalom narodu u gradu. Bila sam uplašena kada su počeli da prašte pucnji i kada je narod vrišteći počeo da beži na sve strane. Ali, mnogima nije pomoglo što su pokušali

da pobjegnu. Neki su pali mrtvi. – Okrenula je glavu, jer su joj suze navrle na oči.

– Kako je došlo do toga da ste ostali u vozu? – upitao je Dok. – Rekoste da ste uskočili s određenim ciljem, ali, šta je bilo dalje?

– Nisam mogla da iskočim. Svuda duž perona na stanici bili su Ovensovi ljudi i nije ih više bilo tek kada je voz toliko ubrzao da nisam mogla da iskočim bez rizika da izgubim život. Kada se voz konačno posle dužeg vremena zaustavio ovde u preriji, ova životinja Ozborn probudio se iz pijanog sna i počeo da me juri po vagonima. Bila sam već na kraju pameti od straha kada sam ugledala vas kako dolazite iz prerije. Ali, video vas je i Ozborn i shvatio da će upasti u neprilike ako me ne savlada pre nego što stignete do nas. Kada je to pokušao, ja sam ispalila hitac na njega, ali nažalost, ruka mi je zadrhtala i ja sam promašila. Srećom, vi ste stigli na vreme i tu se priča završava. Ostalo znate.

Dok je klimnuo glavom što je moglo da znači da prihvata njenu priču kao istinitu. Videvši da se tok događaja okreće protiv njega, Ozborn je odjednom skočio na noge i potrčao prolazom između sedišta. Za ranjenika, trčao je iznenađujuće hitro, ali mu sva ta hitrina nije pomogla da svoju nameru ostvari lako. Dok je uperio revolver na njega i pozvao ga da stane. Učinio je to misleći da će se Ozborn uplašiti i poslušati, a ne zato što je stvarno nameravao da puca. Ciljati nekome u leđa bilo je Holideju ispod časti i van ljudskog dostojanstva i najviše što je mogao da preduzme bio je hitac iznad glave. No, Ozborn se nije uplašio, već je nastavio trk kroz vagon. Grunuo je svom snagom kroz krajnja vrata i skočio sa zadnje platforme. Dok je jurnuo pored mlade žene, a nekoliko skokova stigao je do platforme između dva poslednja vagona i pogledom potražio begunca. Ozborn je bio stigao do Holidejevog

konja, ali, umesto da iskoristi šansu, vine se u sedlo i pobegne, njegov pogled se zadržao na Holidejevoj pušci koja je virila iz futrole na sedlu. Očiju usijalih od oduševljenja, izvukao je pušku iz futrole i potrčao nazad ka vozu.

Dok je skočio na zemlju ispred platforme i povikao – Stoj, Osborne – Glas mu je zvučao preteći od ozbiljnosti.

Ozborn je zastao za trenutak zahvaćen panikom. Odmah zatim usne su mu se razvukle u ciničan, osvetnički osmeh, i on je prineo pušku ramenu. Smatrao je da se bez muke može otarasiti neprijatelja, jer je na tom rastojanju sa puškom protiv Dokovog revolve-ra bio u velikoj prednosti.

Nije računao na Dokovu preciznost. Videvši da nema izbora, Dok je slegnuo ramenima i ispalio hitac iz revolvera. Tane se zarilo Bobu Ozbornu u grudi i odbacio ga unazad. Puška mu je ispala iz mlitavih ruku, kolena su ga izdala i on se skljkao na zemlju. Čuvši neki šum iza sebe, Dok je digao pogled.

Mlada žena se pojavila na platformi bez kapi krvi u licu i isprekidanim glasom ga je zapitala. – Jeste li... jeste li ga...

– Da... – rekao je Holidej. – Više vas neće uznemiravati.

Ona je sklopila oči, uhvatila se za ogradu platforme i počela da se ljulja. Kada joj je Dok priskočio ona mu je mlitavo pala u naručje. Po drugi put toga dana Dok je svojim rukama osetio prijatnu toplinu njenog tela.

* * *

– Ja se zovem Džoen Votson – predstavila se devojka kada je posle izvesnog vremena provedenog u nesvesti gracioznim koracima ušla u putnički vagon da bi se sklonila pred sve jačom žegom. Mada mu se taj posao nije nimalo dopadao, Dok je sahranio Boba Ozborna, jer nije bilo nikoga drugog ko bi to

mogao da uradi. Zakopao ga je jednostavno pored pruge s onoliko ceremonije koliko se ukazuje mrtvom kojotu. Mada bez volje, devojka je to posmatrala, ali je njenu svest više okupiralo posmatranje igre njegovih mišica nego neprijatnost u koju je zapala i koja se završila krvoprolićem. Poslednja dva meseca, od momenta od kada je u njen grad došao Ben Ovens, nije znala ništa drugo sem za brigu i neprilike. Otuda i saznanje da je s interesovanjem kakvo se samo može zamisliti, posmatrala skladno građenog neznanca i da su sve vreme njenim telom podilazili golicavi žmarci, što je za nju predstavljalo olakšavajuće iznenađenje.

Pošavši za njom u vagon, Dok se ispružio na jedno sedište, čudeći se koliko su žene u stanju da se brzo prilagode izmenjenim okolnostima i raznim nepredviđenim situacijama.

Pošto je Bob Ozborn nije više ugrožavao, ona je uzela držanje kao kad neko sa visine gleda stvari oko sebe, i mada je Dok smatrao da je takav stav usiljene dostojanstvenosti pretenciozan i pomalo lažan, on je ipak njenom stilu i ponašanju davao neki ton i sadržinu. Pošto je u međuvremenu doterala odeću i začesljala bujnu kosu, morao je da prizna da izgleda vrlo lepo. Dok je procenio da ima manje od dvadeset pet godina, ali je po svemu drugom ostavljala utisak samouverene iskusne i znatno starije žene. Visoka i vitko građena, posedovala je figuru i gracioznost balerine, ili, kako je to Bob Ozborn jednostavno objasnio, skladnu gipkost mačke.

– Rekoste da je gore bilo gužve i da ste uskočili u voz i sakrili se? – zapitao je Dok konačno.

– Bila sam sasvim izbezumljena od straha. Nisam znala gde su članovi moje porodice, a videla sam da su Ovensovi ljudi zauzeli voz natovaren robom nesrećnih naseljenika. Ni

sama ne znam šta sam očekivala da ću postići uskakanjem u voz, ali sam se nadala da će ih moje prisustvo navesti na nešto veću uzdržljivost. Naravno, prevarila sam se. Oni su radili šta su hteli i moja avantura je ispala neuspeo, jalov pokušaj.

Njeno iskreno priznanje iznenadilo je Holideja. Džoen je nastavila da priča, i Dok ju je sa zadovoljstvom slušao. Dan je bio vreo, sunce je peklo kao besomučno za to doba godine i nije mu ni na pamet padalo da kreće na put, sve dok dnevna žega ne prođe.

– Ovensovi ljudi su počeli da pljačkaju voz, uzimali su sve što im je dolazilo do ruke, makar da nije bilo od velike vrednosti. Kada su naseljenici shvatili šta se događa, neki od njih pokušali su da ih spreče. Ali, to je bio nesrećan pokušaj za njih. Ovensovi ljudi su ih jednostavno pobili. – Okrenula se na drugu stranu da sakrije suze koje su joj navrle na oči i zagledala se kroz prozor u predeo utonuo u treperavu izmaglicu jare. Cela dolina plivala je u jari i svemu vidljivom davalo izgled tromosti. Prošlo je dosta vremena pre nego što je ponovo progovorila, ali, kada se okrenula prema Doku bila je sasvim pribrana, a glas joj je zvučao snažno i odlučno. – Šćućurila sam se između dva sedišta i tu ostala tiha. Čini mi se da se nisam ni micala, čak ni disala, da me ne bi otkrili. Nameravala sam da se iskradem čim banditi odu, ali, voz je odjednom krenuo i pre nego što sam bila svesna šta se događa, voz je jurio toliko brzo da nisam mogla da iskočim. Kada se voz konačno zaustavio, videla sam da u mom vagonu nema nikoga. Nisam čula nikakav šum koji bi nagoveštavao prisustvo ljudi, pa sam pošla da proverim da li sem mene u vozu ima još nekoga. Našla sam samo Ozborna. Spavao je mrtav pijan i smrdljiv kao tvor. Uzela sam mu revolver.

– Znali ste ga od ranije? – upitao je Dok.

– Oh, da, poznavala sam Ozborna vrlo dobro, ne lično njega kao pojedinca, već kao člana „čopora životinja” u ljudskom obliku.

– Šta ste nameravali da učinite s tim revolverom? – pitao je Dok kao uzgred. Nedostatak povetarca činio je atmosferu u vagonu zagušljivom i njemu se dremalo.

– Šta drugo nego da pomoću njega držim Ozborna na odstojanju. Pripadala mi je muka već od same pomisli da sam sama s njim na izolovanom mestu. A mogućnost da me, možda, dotakne ili bogzna šta drugo bi mu moglo pasti na pamet... Oh, ne! – Zatresla je glavom od užasavanja i sunčevi zraci koji su se probijali kroz prozor zasijali u slapu zlataste duge kose. – Mislim da znate šta hoću da kažem, mister Holideje? Situacija je bila nezgodna, bremenita opasnim obrtima, ali, sve dok sam imala revolver u ruci, znala sam da ga mogu kontrolisati i da sam koliko-toliko bezbedna.

– Možda grešim – rekao je Dok – ali, čini mi se da vas je napao dok sam se ja približavao, ali, ne vidim da biste ga zbog toga ubili. – Iznenadio me je. Bila sam toliko srećna što neko dolazi i što neću biti sama, da sam za trenutak pogledala na drugu stranu. On je to iskoristio. Ali, ipak sam uspela da ispalim jedan metak.

– No, to ga nije zadržalo, i on je nastavio da nasrće – rekao je Dok.

Džoen se ugrizla za usnu i pogledala ga pravo u oči. – Da, nastavio je da nasrće. Pretpostavljam da je sračunao da je više verovatno da ćete stati na moju stranu i da ćete pomoći meni, a ne njemu.

– Mislite zato što ste vi žena? – pitao je Dok.

Ona je buknula rumenilom i uzvrpoljila se od prigušenog negodovanja. – Ne samo zbog toga. Bila sam u pravu, a on je samo obična

životinja, ubica, svinja! To bi za svakog čoveka bilo od većeg značaja.

Dok je spustio noge na pod i razdrmao ramena. Gledajući je lepu i svežu, nastavio je da pita. – Hoćete li mi reći nešto o Benu Ovensu?

– Želela bih da o njemu ispričam celom svetu, mister Holideje, svim maršalima ovog sveta, tako da bi ga oni mogli izvući iz njegove jazbine i predati ga pravdi. On je izopačeni, svirepi ubica kome je ljudski život vredan koliko život jedne muve... – glas joj je zamro u grlu.

– Drugim rečima, čudovište – zaključio je Holidej.

Džoen se okrenula i u očima joj je buknuo plamen besa. – Ne znam kako vi to primete, ali, ja nisam navikla na takve ljude i postupke. Zatim je dodala. – Verujete li u moju priču?

– Još nisam sve čuo – odgovorio je i ponovo se ispružio na sedištu. Opustio se, jer je događaj u vozu prešao kriznu tačku. Džoen je zamišljeno nekoliko minuta ćutala. Zatim se okrenula prema njemu, skoro mu se unela u lice, što je Doka nateralo da se zagleda u dubinu njenih divnih, plavih očiju.

Obezbedivši njegovu punu pažnju, devojka je nastavila. – Pre nego što je izgrađena železnička pruga, moj otac se naselio u planini. To se desilo pre pet godina. Radio je naporno sa puno samopregora, jer je u glavi gajio ideju o izrastanju novog, perspektivnog grada. Skoro golim rukama izgradio je kuću i trgovinu. Moj brat mu je malo pomagao, ali, tata je većinu toga uradio sam. Znao je da će doći dan kada će teritorija biti otvorena za naseljavanje, i hteo je da, kada se to desi, mi već budemo tu.

Dok je klimnuo glavom. – Mudar čovek je taj vaš otac.

– Jeste, mudar je i vredan. Tata se oduvek bavio trgovinom i celog života se zaklinjao da će, kada jednoga dana umre, mom bratu i meni ostaviti ne običnu trgovinu već ceo grad koji će nositi njegovo ime. Kako sada stvari stoje, na putu je da tu svoju ambiciju ostvari.

– Ambicije mu baš nisu male – primetio je Dok. – A šta vi na to kažete?

– Ja? Meni sve to nije mnogo važno i zainteresovana sam utoliko što želim da on bude srećan. On je dobar, fini čovek, jedan od najboljih na svetu, uverena sam.

– Vi ga mnogo volite, izgleda mi? – pitao je Dok osmehujući se.

Džoen ga je za momenat pogledala kao da će se naljutiti, a onda se predomislila.

– Mnogo ga volim. Teško i mučno je živeo, ali, nikada u životu nije odustao od svojih planova. Kada je posle duge bolesti moja majka umrla, moj otac je za njenu bolest okrivio ceo grad koji je našoj porodici nametnuo teške uslove života, i tada se zakleo da mene neće izložiti toj opasnosti. Moja majka je bila krhkog zdravlja.

Dok je klimnuo glavom u znak razumevanja i saosećanja i pomislio da, s obzirom na način kako je opširno pričala i kako je, bez žurbe unosila u priču razne nevažne pojedinosti, da će taj razgovor trajati dugo. Ali, nikuda mu se nije žurilo i mogao je da sasluša i najdužu životnu priču. – Izgleda da vam je posle toga išlo dobro, zar ne, sve dok se nije pojavio Ben Ovens? – Džoen je živahno potvrdila. – Ljudima nije trebalo mnogo vremena da čuju za tatinu trgovinu i naselje koje je osnovao u brdima. Oni koji su jednom došli kod nas da trguju, uvek su se ponovo vraćali, jer je tata bio pošten trgovac i zadovoljavao se malom zaradom. Nije verovao u korisnost velikih ekstaprofita, jer to ljude u krajnjoj liniji odbija. Ubrzo su svi rančeri u dolini i van

nje dolazili da kupuju kod nas, a i stočari i goniči krda počeli su da navraćaju. Glas o našoj poslovnosti i poštenju brzo se proširio i tata je bio uveren u uspeh. Malo pomalo naselje je raslo i ljudi su spontano počeli da ga nazivaju Votsonovo naselje, i pošto sam znala koliko je tata želeo da ima svoj grad, ja sam naselju dala i zvanično ime „Kolonija Votson”. – Džoen je u očekivanju Dokovog odgovora začutala, zadovoljna sobom.

– Zašto da ne? Za to je imalo puno osnova – rekao je i učinio ramenima pokret koji se mogao shvatiti kao odobravanje.

Džoen se osmehnula i vrhovima prstiju prešla po ivici svog kožnog sakoa. – Dakle, život je postao tako dobar da skoro nije mogao biti bolji. Onda su ljudi iz železničke kompanije videli šta je tata sa malo sredstava postigao, i shvatili su kakva velika budućnost stoji pred ovom teritorijom. Izgradili su prugu do „Kolonije Votson” i otuda preko doline dalje na sever. Pruga je izgrađena još nekih pedeset milja do krajnjeg železničkog depoa, ali, postoje planovi da se pruga produži još dalje u divljinu. – Pogledala ga je pravo u oči i one su joj zasijale. – Pa, za deset godina, ko zna? Možda će se to i ostvariti i možda će „Kolonija Votson” postati centar napredne zajednice.

– Ko zna? Vreme nosi dosta neizvesnosti – promrmljao je Holidej.

– Ja verujem da hoće. – Džoen se ovoga puta nije uvredila zbog njegovog skeptičnog gledanja na ono što joj je davalo toliko mnogo poleta. – Na ovoj prostranoj teritoriji ima mesta za svakoga. Za onoga ko hoće da radi, budućnost će biti osigurana.

Holidej je skrenuo pogled sa nje i zagledao se u ravnu dolinu obraslu travom. Još od vremena kada je poroveo izvesno vreme živeti sa indijancima, prolazio je kroz mnoge divlje i nenastanjene predele, da bi samo nekoliko

godina kasnije, kada ga je put ponovo naneo u te krajeve, našao gradove koji su nikli kao pečurke posle kiše. Davno su bili prošli dani kada su usamljeni lovci i traperi mogli da jezde kroz netaknutu prirodu loveći i pecajući, a da danima ne sretnu ljudsko biće. Progres? Slegnuo je ramenima.

– A ko je taj Ovens? Otkuda se on stvorio u „Koloniji Votson”? – pitao je Dok po drugi put.

– Ben Ovens je za sebe rekao da je on poslovan čovek. Kada je prvi put došao u naš grad, pričao je o tome kako namerava da u našoj pokrajini investira čitavo bogatstvo. Prazne priče. Nikada nismo videli ni prebijenog centa od njega. Zapazili smo ga kao čoveka koji bi iščezao čim bi se u trgovini pojavio neki došljak ili putnik. To se događalo tako često da je tata zaključio da je verovatno begunac pred zakonom, ili neko ko se boji da mu je na tragu osvetnik s ubilačkim namerama. U svakom slučaju, pošto je kod nas proveo dva meseca, a nije preduzeo ništa što bi preduzeo čovek koji poseduje novac, koji namerava da investira, Ovens je otišao, jednostavno, bez ikakvog objašnjenja. Vratio se ponovo pre mesec dana i rekao nam da za sobom vodi pun voz naseljenika. Interesovao se da li ih možemo snabdeti namirnicama i osnovnim potrepštinama za domaćinstvo. Tata je bio oduševljen kada je to čuo, i preko noći je promenio mišljenje o Benu Ovensu.

– A vi, jeste li i vi promenili mišljenje? – pitao je Holidej.

Ona je odmahнула glavom. – Ne, nisam. Ne znam kako to da objasnim, ali, nikada nisam mogla sebe da nateram da mu potpuno verujem i uvek sam zadržala izvesnu dozu rezerve prema njemu, mada to nisam pokazivala. Moj brat, pak, mada je od mene stariji dve godine i trebalo bi da je iskusniji i zreliji, odmah je pao pod njegov uticaj. I to je, samo za

sebe, trebalo da im potvrdi da sam u pogledu Ovensa bila u pravu.

– Niste davali mnogo značaja mišljenju svoga brata?

Džoen je vrhom kažiprsta dotakla napućene usne. – Bred je... kako da kažem... nije čovek na koga se možete osloniti. Mnogo puta smo se prepirali oko toga što besmisleno gubi vreme i ne pomaže tati u poslu. Ali, on je ostao takav kakav je. Uostalom, želim da budem dosledna svom patrijarhalnom vaspitanju i kažem da je on deo naše porodice i kakav je, takav je, to se vas ne tiče.

– Ništa od svega ovoga se mene i ne tiče – podsetio ju je Dok.

Ona ga je pogledala s izrazom negodovanja. – Zar uvek morate biti tako teški, mister Holideje? Pokušavam da vam objasnim neke stvari u nadi da ćete mi pomoći. Ako nemate volje za to, vi recite, neću biti nametljiva.

Holidej je umorno uzdahnio i ponovo seo, osećajući da bi mu prijatnije i lepše bilo ako bi vreme proveo s njom na neki drugi način, a ne slušajući priče o njenom bratu. No, bilo je očigledno da je briga za oca, njegovu trgovinu i grad, ispunjavala ceo njen život, i da u njenoj glavi nije bilo nimalo mesta za razmišljanje o bilo čemu drugom. Trebalo je dakle čekati da devojka shvati prolaznost mladosti. – Nastavite – ohrabrio ju je.

Džoen nije gubila vreme u čekanju da nastavi. – Za kratko vreme Ben Ovens je toliko pridobio ljude da su mu svi takoreći „jeli iz ruke“, čak i onda kada su njegovi prijatelji počeli da dolaze u grad. On ih je predstavio kao istraživače, činovnike, izviđače, kako koga, ali meni lično oni svi su imali nečeg zajedničkog u sebi i ličili su mi na grubijane. U stvari, kasnije se ispostavilo da su i gori od toga.

Na to njeno zapažanje Dok nije imao šta da primeti. Malo pomalo, pred njegovim očima

se sklapala jasna slika o događaju i Koloniji Votson.

– Vrhunac je nastao, kao što sam pretpostavljala da će se desiti, kada je stigao voz iz Kob Sitija, a brzo zatim je usledio i tragičan rasplet. Kad je kompozicija stala, na ulicu je pokuljala gomila novih naseljenika, oko stotinu i dvadeset njih, od čega je više od polovine bilo muškaraca, noseći sa sobom šatore, oružje i vrlo malo drugih stvari. Nastalo je veliko slavlje i popijeno je mnogo pića u toku tog veselja, jer je naš grad bio poslednja stanica na putu pre stvarnog početka avanture u koju su se odatle upuštali. Ali, već sledećeg jutra, ti srećni i radosni ljudi imali su mnogo razloga da zažale što su došli. Njihov vođa, neki penzionisani konjički major, po imenu Džek Lensing, nađen je mrtav u blizini železničke stanice.

– Šta se desilo? Okliznuo se i pao... Morao je biti vrlo nezgodan pad – primetio je Dok.

Devojka ga je pogledala pravo u oči, osećajući da se njen sagovornik namerno pravi naivan. – Ne, nego je ubijen s leđa, mister Holideje, što priznaćete, nikako ne može biti nesrećan slučaj. Ubijen i opljačkan – dodala je, naglašavajući svaku reč.

– Je li kod sebe imao novca?

Ona se nagnula prema njemu da bi tim gestom još više naglasila značaj svojih reči i jakna joj se otvorila, otkrivajući pocepanu bluzu i deo grudi. – Imao je kod sebe novac svih naseljenika, mister Holideje. Vidite, major Lensing bio je inicijator pokreta naseljavanja novih teritorija. Taj fond bio je namenjen za potrebe naseljenika, i trebalo je da posluži kao sigurnost da će svako ko se nađe u vozu imati dovoljno hrane i opreme koji će mu u novom kraju omogućiti da počne nov život s istim šansama kao i drugi. Mislim da je ta zamisao bila više nego dobra.

– Izgleda da su još uvek svi jednaki u startu – primetio je Dok sarkastično.

Džoen je sevnula očima. – Potpuno ste u pravu, mister Holideje. Svi su podjednako upropašćeni. A mnogi od njih su i mrtvi. Neki su lakše ili teže ranjeni, ali, svima je opljačkano sve što su imali.

– Jeste li sigurni da iza svega toga stoji Ovens? – upitao je Dok.

– Apsolutno sam sigurna. Videla sam nje i njegova saučesnike kako pljačkaju voz i ubijaju te nedužne ljude. Nisu uložili ni najmanje truda da se maskiraju ili da prikrivaju svoje prave namere. Naravno, to kada je došlo do kraja, sve se otkrilo, jer su u početku vešto sve prikrivali, sve je to bio lukavo smišljeni plan, podla prevara u koju su major Lensing i njegovi naseljenici slepo uleteli.

Dok joj je verovao. Činilo mu se da je sve što je rekla uglavnom istina, mada je svaka istina obojena očima onoga ko je gleda. No, kopkalo ga je još nekoliko pitanja.

– Da li je Lensing bio zakupac voza, madam? – pitao je.

Džoen je zastala u nedoumici. – Ne, ne bih rekla. Kako bi mogao da bude? – Gde su onda mašinovođa, kondukter, čuvari? Još nisam naišao na službenike voza koji bi lokomotivu i četiri putnička vagona predali nekim nepozvanima da se brinu o vozu.

Džoen se naslonila leđima na naslon sedišta kao da joj je do svesti došlo saznanje o nečemu što nije ni slutila. – Šta... šta mislite time da kažete? Na šta ciljate? – zapitala je.

– Voz je stigao sa gomilom naseljenika. Vođa naseljenika je ubijen s leđa, neki drugi su ranjeni ili ubijeni i sve što su posedovali, uključujući i njihov novac dat u jedinstveni fond, opljačkan je. No, nijednom rečju niste pomenuli osoblje voza.

– Nisam videla nikoga od osoblja – rekla je devojka zainteresovano. – Nisam ni čula za

njih. – Onda mora biti da je Ovens počeo da sprovodi svoj plan negde ispred vašeg grada, pre nego što je voz prispeo u Koloniju Votson, madam.

– Kako to mislite?

– Mislim da su u vaš grad dovezli voz Ovensovi ljudi, pošto su se prethodno otarasili službenog osoblja voza.

Devojka je ostala otvorenih usta, prikovana za svoje mesto zbunjenošću.

Bez reči je slušala kada je Holidej nastavio. – Lensing i njegovi naseljenici bili su i suviše zauzeti proslavljanjem svog dolaska u Koloniju Votson da bi primetili zamenu osoblja, a u Votsonu niko nije poznavao mašinovođu, konduktera i ostale. Vrlo vešto – procedio je Dok kroz zube.

– A šta je bilo s osobljem voza? – jedva je izgovorila Džoen, jer joj je zastao dah.

– Verovatno su mrtvi – rekao joj je Dok smatrajući da ne treba da krije istinu od nje. Devojka je ustala i ponovo pogledala kroz prozor. Vrela izmaglica poigravala je iznad tla i u dolini je vladala duboka tišina. – Odspravajte malo ako možete – rekao joj je.

Džoen se već povratila od šoka. – Da odspravam? – rekla je sarkastično. – Kako uopšte možete misliti na san u ovo doba dana?

– U ovo doba dana treba se odmarati, jer ako izađete napolje na sunce od vas će ispasti samo sasušena koža, madam – rekao je Dok. – Poći ćemo tek kasno poslepodne.

Pošao je između sedišta do zadnjih vrata vagona, otvorio ih je i izašao na dnevnu žegu. Proverio je da li mu je konj vezan u senci, a onda je skinuo ćebe sa sedla i otpuzao ispod poslednjeg vagona. Iskoristivši kamen umesto jastuka, opružio se između šina. Izvesno vreme čuo je devojku kako se kreće u vagonu iznad njega, a onda se svaki šum utišao. Holidej je sklopio oči. Još jedno prekinuto putovanje. Osmehnuo se bezgla-

sno. Šta je tu bilo neobično? Namestio se udobno i utonuo u san.

* * *

Jahali su, Holidej napred, a Džoen za njim, skoro tri sata pre nego što su izašli iz doline i počeli da se penju uz blage padine obrasle šumom. U hladovini granatih krošnji bilo je podnošljivo, jer ih sunce nije pržilo, ali je zato kameniti teren činio kretanje težim. Sjahali su, i Holidej je poveo svoga konja praćen Džoen koja se trudila da ne zaostane za njim. Posle još dva sata za koje vreme je Džoen uporno hodala bez ijedne reči žalbe, Dok je stao i napravio logor. Sedeći oko male vatre bez dima, večerali su suvo meso divljači i kafu. Dok je zaključio da je devojka došla do krajnjih granica svojih snaga.

– Nema smisla ubijati se noćnim maršom, mis Votson – rekao je. – Ima vremena i sutra od ranog jutra.

– Ali, trebalo bi da smo već blizu – usprotivila se ona. – Putovali smo vrlo dugo.

– Jahali smo tri i hodali dva sata – rekao joj je na to Dok. – Kako računate, koliko se voz kretao nizbrdo?

Džoen se za kratko zamislila. – Jednoga dana sam sa tatom jahala do doline. Mislim da smo prešli najviše oko dvadeset milja.

– Mi smo prešli devet ili deset milja – rekao je Dok bez razmišljanja i iz tabakere izvadio cigaru. Džoen ga je zainteresovano pogledala i onda se osvrnula oko sebe. Železničke šine su se sijale pod slapom jake mesečine i penjale se postepeno uz padinu sve dalje od njih, do kamenih brda. Ako je bio u pravu, a kako se moglo desiti da jeste, pred njima je preostalo rastojanje od još desetak milja. Znala je da ne bi mogla da izdrži da iste noći pređe toliki put. – Očekujete da ću ostati ovde sama sa vama? – rekla je.

– Da li biste više voleli da to bude Ozborn? – dobacio joj je bez razmišljanja i primetio da se u njenim plavim očima zatreperio izraz straha. Ustao je, skinuo svoju opremu za spavanje iza sedla i dobacio joj jedno ćebe.

– Spavajte sa nogama okrenutim prema vatri – posavetovao ju je.

Džoen je uhvatila ćebe u letu i žurno ga obavila oko svojih kolena. – Znam to – rekla je. Nisam toliki žutokljunac.

Dok je prešao sa druge strane vatre, zaravnao zemljište nogama i spustio sedlo. Prostro je drugo ćebe, tako da ga je mogao iskoristiti i kao prostirku i kao pokrivač. Ispruživši se na tako improvizovanom ležaju stavio je glavu na sedlo umesto jastuka i izvadivši revolver iz futrole položio ga je sebi na grudi.

Džoen ga je zapitala. – Da li se vi to mene plašite, mister Holideje?

Ne otvarajući oči, Dok je odgovorio. – Može se desiti da naiđe neko od Ovensovih ljudi, a ako je verovati vašoj priči, oni nisu baš prijateljski raspoloženi.

– Zar mi ne verujete? – zapitala je.

– Naravno da vam verujem.

– A zašto? – pitala je malo podigavši jednu fino oblikovanu obrvu.

– Zato što nije bilo tragova koji bi potvrdili da se neko udaljio iz voza, madam, to sam već video. A za mog života nisam naišao na iseljenike koji bi mogli da lete. – Čuo je da je promrmljala kratko „hm” a posle izvesnog vremena je dodala.

– Neću da spavam. Tačnije, ne mogu.

– Šteta – odgovorio je Dok sanjivo i kraj usne mu se izvio u nagoveštaj osmeha, na šta ga je ona u sebi nazvala najdrskijom osobom na svetu. Zatim je nastavila da priča šta bi učinila Ovensu kada bi joj sada pao šaka, ali je Dok Holidej više nije slušao. Jednog trenutka pre nego što je zaspao zapitao

se da li bi u svakom kostimu izgledala tako lepo kao sada. Osmeh mu je zaigrao na usnama, što je značilo da je mislio da bi.

* * *

Posle doručka pošli su pešice, jer je Džoen odbila da sama jaše konja. Kasnije su zajedno pojahali već odmornog Miga. Kada su stigli do mesta gde železnička pruga pravi okuku, odjeknuo je pucanj praćen drugim pucnjem, a odmah iza ta dva začuo se i treći. Džoen je čvršće obgrlila Doka oko mišićavih širokih prsa i u jednom momentu njemu se učinilo da je čuo jedno kraće „ah” kao da joj je od iznenađenja ili straha zastao dah. – Možda nije ništa zbog čega bi trebalo brinuti – rekao joj je preko ramena pri čemu je na svom obrazu osetio dodir njenih obraza i iznenadio se što ona od tog dodira nije ustuknula. Pa ipak, posle nekoliko sekundi razmišljanja zaključio je da taj njen gest nije trebalo da ga iznenadi, jer su već više od dva sata jahali jedno iza drugoga i njena rezervisanost prema njemu postepeno je nestajala.

– Zašto ste mi to rekli, mister Holideje? To su bili pucnji. Razgovetno sam ih čula i nema nikakve mogućnosti da sam se prevarila.

– Bez sumnje da su to zaista bili pucnji – složio se Dok i pokazao rukom prema liniji rastinja gde su se pri suncu kasnog jutra belasali vrhovi drveća obrasli još uvek žućkastim i sivomrkim lišćem.

Pogledavši u tom pravcu, Džoen je ugledala nekoliko lešinara koji su kružili visoko na nebu, i nekoliko drugih koji su uzletevši iz senke vrhova drveća divlje i preplašeno kličali.

– Može biti da su ti pucnjevi bili namenjeni njima. Možda je njihov cilj bio da zaplaši i rastera grabljivice – rekao joj je Dok.

Ona se pažljivo zagledala u njegov profil, profil markantnih linija, prefinjenih i pri-

jatnih za oči, i na njemu otkrila nagoveštaj nenapisane priče o njegovom dubokom bolu, doživljenim na burnom i pustolovnom životnom putu. Još jednom ju je njegova ličnost zainteresovala i zaintrigirala.

– Koliko znam, ptice grabljivice obično lete tamo gde ima mrtvih ljudi – rekla je glasom jedva čujnim od šapata.

– Ili mrtvih životinja – dodao je Dok.

– Uskoro ćemo saznati šta je od ta dva u pitanju.

Kada su obišli krivinu železničke pruge, pred njima se ukazao gradić zamagljen daljinom i izmaglicom sitne prašine. Ništa se nije micalo i sve je oko grada i u gradu ostavljalo utisak grobne tišine, koju je remetilo samo povremeno kličanje lešinara koji su još uvek kružili nebom. Pogledavši preko čistine iza koje se pružala glavna ulica grada, ugledali su grupicu ljudi zbijenu u gomilu i pogurenog držanja, kao da ih je povezivala neka zajednička nesreća. Stisak devojčinih ruku oko Holidejevih prsa postao je nešto čvršći. Dokov pogled prešao je dalje preko čistine od početka glavne ulice do jedne uzane ulice gde je, malo izdvojen od ostalih, stojao jedan visok veoma mršav čovek, ruku mlitavo opuštenih pored sebe, ramena pogurenih i beznađežno klonulih napred prema košcatim upalim grudima. Dok Holidej je osetio da se Džoen trgla kada je ugledala tog čoveka.

– Poznajete li ga? – upitao je.

– Poznajem ga, to je Li Keler – rekla je.

– Radio je u trgovini moga oca kao pomoćnik. Gospode bože, u kakvom je samo bednom stanju!

Istog trenutka kada su stigli do uzane ulice, Džoen je skočila sa svog mesta iza Dokovih leđa i koliko je noge nose potrčala prema tragičnom Li Keleru. U njenim očima jasno su se ogledali briga i strahovanje koje je osećala. Keler je učinio jedan korak kao da želi

da joj pođe u susret, a onda je stao, pogledao u Holideja koji je i dalje sedeo u sedlu, a onda je oborio pogled prema zemlji. Kada ga je Džoen obema rukama zgrabila za ruke i rekla nešto što Holidej nije čuo, video je samo da su se njegove usne bezglasno pomerile. Ne dobivši odgovor na pitanje, devojka je počela iz sve snage da se trese.

– Šta se desilo, Li? – kriknula je. Keler je samo odmahnuo glavom i ponovo pogledao Holideja. Džoen ga je ovoga puta prodrmala još snažnije nego prvi put. – Odgovori mi, Li. Reci da je tata dobro. Znam da jeste, da mora biti živ i zdrav.

– Mrtav je, mis Votson – najzad je uspeo da progovori Li. – Kada su tamo gore u gradu počeli da pucaju, on je izašao na ulicu i pošao da vas traži. Pokušao sam da ga zaustavim, da ga nateram da se skloni u zaklon, ali on me je odgurnuo i naleteo pravo na njih. Bilo ih je četvorica. Jurili su na konjima ulicom gore-dole i pucali na sve što se micalo.

Džoenine ruke su pustile Kelerove košćate šake i mlitavo pale pored njenih bedara. Holidej je prišao do nje i stavio joj ruku oko ramena, kao da je želeo da joj da snage da podnese tragičnu vest koju je čula. Ona se odjednom okrenula i zagnjurila lice u njegova prsa, priljubljujući se svom snagom i grčevito jecajući.

Keler je nastavio, obraćajući se više Holideju nego devojci, koja ga nije mogla čuti. – Ne znam da li ih je video ili nije, ili ih je možda video, ali mu je bilo svejedno. Dozivao je Džoen po imenu. Oni su naleteli na njega, oborili ga na zemlju, a onda, smejući se odjahali, pošto su prethodno ispalili u njega nekoliko hitaca.

Dok je čvrsto obgrlio Džoen oko ramena. – Da li postoji neko mesto gde se može odmoriti? – zapitao je, misleći na uplakanu de-

vojku, koja je, van sebe od očajanja, drhtala u njegovom naručju.

– Naravno, naravno da ima, eno tamo – rekao je Keler, pokazujući niz ulicu. Dok je ugledao fasadu trgovine izrešetanu kuršumima, sa prozorima na kojima su sva stakla bila razlupana i ispred koje je izvaljen iz ležišta visio natpis „Trgovina mešovitom robom”.

– Trgovina njenog oca? – zapitao je Holidej.

Keler je klimnuo glavom i pokazao rukom još dalje niz ulicu. Tamo se nalazila jedna kuća sa razvaljenim ulaznim vratima, a nešto malo dalje iza te zgrade pružala se ograda sa vratnicama koje su vodile u dvorište, i koje su sada stojale naslonjene na izvaljenu upola oborenu ogradu.

– Da, i ono tamo dalje, kao i ono stovarište drvene građe. Opljačkali su obe trgovine i zapalili građu u dvorištu. Zlikovci! U gradu nisu ostavili ništa sem njihovog smrada i zadaha mrtvih. Takav užas u životu nisam video, mada sam bio među pionirima koji su došli na Zapad. U poređenju s ovim zlikovcima, Komanči i Sijuksi su prava nedužna odojčad.

Dok je pomogao Džoen da pređe preko trotoara do trgovine. Dve dugačke tezge u unutrašnjosti zgrade bile su zatrpane polomljenim sanducima i zgužvanim kartonskim kutijama. Pod je bio prekriven komadima razbijenog stakla. Ostaci pocepane i zaprljane odeće, platna i štofovi bili su razbacani na sve strane.

– To što vidite, videćete svuda. Na sve strane isti prizor – rekao je Li. – Uzeli su sve što je od bilo kakve koristi. Ono što nisu hteli da uzmu polupali su ili pocepali, ili uništili na drugi način.

Dok je pažljivo spustio Džoen na stolicu koju je Keler izneo negde iza jedne od zatr-

panih tezgi. Ona se istog časa nagnula napred i zagnjurila glavu u šake, i ostavši tako zgrčena u jadu, ponovo je počela grčevito da jeca. Shvatajući u tom trenutku da ne mogu ništa da učine za nju, i da će biti bolje ako je puste da se isplače u samoći i da oduška svom jadu, Dok je rukom pozvao Kelera i obojica su bez reči izašli napolje. Tek što su se našli na ulici još jedan hitac je prolomio grobnu tišinu grada, ali, ćutljivi, pogureni ljudi koji su i dalje bili na ulici, nisu na taj pucanj obratili pažnju.

– To je mladi Setlerov dečko – objasnio je Keler Doku kada je ovaj pogledao u pravcu odakle se čuo pucanj. – Ima već više od četiri sata kako pucnjevima tera lešinare od tela njegovih poginulih roditelja.

– Ako su mu otac i mati mrtvi, zašto mu onda neko ne pomogne da ih sahrani? – pitao je Dok začuđeno.

– Niko ne može da mu priđe. Mislim da je mali sišao s uma od bola, i svakome ko mu se približi, preti da će ga ubiti.

– Dok je odmerenim koracima pošao jednom širom ulicom na čijem je drugom kraju ugledao dečaka naslonjenog na ogradu od letava. Na krilu je momčić držao pušku, a oči su mu bile okrenute uvis prema nebu. No, kada je čuo bat Dokovih koraka koji se približavao ulicom, dečkić se trgao i uperio pušku prema došljaku. Lice mu je bilo zgrčeno od bola, i išarano linijama od prolivenih suza.

– Nazad! – povikao je. – Dalje odavde!

– Došao sam da ti pomognem protiv tih grabljivica – rekao je Dok bezbrižno i nastavio da se približava, sve vreme gledajući prema nebu kao da pogledom traži cilj. Dok se približavao, rukom je izvlačio revolver iz futrole. Ugledao je sedam lešinara koji su kružili na maloj visini, strpljivo čekajući da se ponovo spuste na vrhove drveća. Nešto

dalje pored ograde, jedno pored drugog, ležali su čovek i žena, oboje srednjih godina, i oboje već odavno mrtvi. Od njihovih tela već je dopirao dosta snažan i neugodan zadržak smrti. Hodajući ispred znutog otvora naperene dečakove puške, Dok je stigao do ograde, vrhom cipele šutnuo jednu otkinutu letvu i nogom se naslonio na poprečnu gredicu ograde koja je još uvek čvrsto stajala. Nije ni pokušao da proverii šta dečak radi, kao da ga naperena puška nije ni najmanje interesovala, sve dok nije čuo da se pomerio. A tad, bacivši pogled kroz trepavice, krajičkom oka, primetio je da se cev puške spustila ka zemlji i da je njegovo bezbrižno držanje imalo dejstva na dečaka. Okrenuvši se brzo kao munja, pružio je ruku i istrgao mu pušku. – Oni su mrtvi, sinko, nema nikakvog smisla da i dalje ostanu tu.

– Prevarili ste me – zavapio je dečak.

– Vratite mi moju pušku.

– Isplači se, dečko. Biće ti lakše kada se isplačeš.

Dečak se udaljio nekoliko koraka od Doka, a onda je jurnuo napred i stisnutim pesnicama počeo da lupa Doka po mišićima i prsima. Dok ga je digao sa zemlje i kada je dečak počeo da se bacaka nogama, okrenuo ga je od sebe, puštajući da svoj bez iskali u vazduhu.

– Ono što moramo da učinimo to je da tvoje roditelje spustimo tamo gde ih ove ptice grabljivice i drugi lešinari neće moći da ih dograbe, sinko. Ti i ja ćemo to učiniti zajedno.

Batrganje i koprcanje se nastavilo i dalje, sve vreme dok se Holidej udaljavao od ograde i išao niz ulicu. Kada je stigao do mesta gde su bili okupljeni građani, spustio je dečaka i rukom dao Keleru znak da priđe i pomogne mu.

No, kada se Kelerova ruka spustila na dečakovo rame, iz njega je ponovo buknuo bes,

i on je glasom sličnim režanju besnog psa procedio. – Ne dodiruj me! Neka me niko od vas ne takne. Vi ste pobjegli. Svi ste pobjegli i ostavili mog tatu i moju mamu da ih razbojnici ubiju.

Izgledalo je kao da je ta optužba teško pogodila Li Kelera i on je odgovorio glasom promuklim od očajanja. – Nije bilo baš tako kao što kažeš, dečko. Nismo pobjegli zato što smo kukavice i nismo ih ostavili da ih razbojnici ubiju. Jednostavno, nismo imali nikakve šanse. Zlikovci su prosto naprosto mahnitali, kao da su gladni žrtava i jednostavno su nas iznenadili.

– Svi ste pobjegli! – povikao je dečak ponovo unoseći mu se u lice, i suze su grunule preko kapaka crvenih od plača i potekle niz njegove prašinom zaprljane obraze. Nešto dalje iza njih, lešinari su počeli da kruže sve niže i niže i, kada je, ugledavši ih dečak skoro suludo zavrištao, Holidej je dograbio njegovu pušku i jedan za drugim ispalio tri brza, uzastopna hica. Jedan lešinar je pao na zemlju kao kamen, a drugi je, mašući šepavo ranjenim krilom, jedva odlepršao daleko u preriju. Ostali su prodorno kričeći uplašeno odleteli daleko uvis van domašaja pušcanog metka. Dečak je potrčao nekoliko koraka ulicom, ali, kada je jedan lešinar pao na zemlju i ostao da leži bez pokreta, on se okrenuo očiju otvorenih od neverice.

– Ukoliko pre budemo dostojno i sa poštovanjem pokopali tvoje roditelje, utoliko pre ćemo moći o svemu da razgovaramo na miru – rekao mu je Dok blagim glasom. Dečak je zastao stežući pesnice nekoliko minuta kao da ne zna šta bi s njima, a onda je iskrpljenim rukavom obrisao svoje zamrljano prašinom i suzama lice. – Ubili ste jednog od njih – rekao je zadivljeno. – Pogodili ste još jednog. – Ostali će za izvesno vreme ostati na rastojanju – rekao je Dok. – Imaš li ašov i

lopatu? – Dečak je ćutke odmahivao glavom i liznuo osušene usne. Na to se umešao Li Keler. – Ja ću doneti alat. – Odmah se posle toga udaljio, ostavljajući Holideja i dečaka zajedno, obasjane toplim prepodnevnom suncem i grobnom tišinom mrtvoga grada. Kada se Keler vratio, Holidej je poneo lopatu i pošao nazad prema ogradi, gde su ležali dečakovi roditelji. Spazivši ispred stare štale niz bokora rascvetalih ruža, obeležio je na zemlji ispred njih prilično veliki kvadrat i počeo da kopa. Posle izvesnog vremena, Keler je prišao da mu pomogne, videvši da je dečak čvrsto stisnutih usana i očiju naduvenih od plača i žalosti i sam prišao da im pomogne. Videvši ga da prilazi, Dok je krišom dao Keleru znak glavom i ovaj je svoju lopatu dao dečaku. Dečak je nekoliko minuta grozničavo kopao zemlju skoro nesvestan šta radi, i kada je Dok mislio da je grob dovoljno dubok, on i Keler su poneli tela dečakovih roditelja do iskopane rake, položili ih pažljivo jedno pored drugog i tiho, ravnomerno, skoro pobožno počeli da bacaju zemlju preko njih. Petnaest minuta od momenta kada su počeli sa kopanjem groba, poginuli čovek i njegova žena bili su sahranjeni.

Dok je uzeo dečakovu pušku naslonjenu na staru oborenu ogradu i pružio je dečaku. Zatim ga je poveo do Kelera i tihim glasom rekao mršavku. – Čuvaj ga i brini o njemu.

Dok se udaljio potpuno sam. Džoen je stajala pod nadstrešnicom na zadnjem izlazu iz očeve trgovine. Za jedan kratak trenutak njihovi pogledi su se sreli, a onda je Dok nestao iza ugla sporedne ulice.

Našavši se u glavnoj ulici, Dok je zastao i pažljivo osmotrio nekoliko raznih grupa ćutljivih očajnički raspoloženih naseljenika. Na kraju je, posle kratkog razmišljanja, prešao preko prašnjave ulice do mesta gde su u grupi bila petorica ljudi. Iz sredine grupe

izdvojio se jedan ogroman riđobradi čovek sa krvavim zavojem vezanim oko glave i čela, a lice mu je bilo išarano brazgotinama i modricama. Činilo se po tom njegovom gestu da je najpozvaniji od tih prisutnih da razgovara sa došljakom koji je za kratko vreme dao dokaza o svojoj odlučnosti i razumu.

– Imam utisak da ste se svi predali kao da smatrate da je bitka izgubljena, mister – oslovio ga je Dok.

Oči riđobradog besno su planule. – Šta vi znate o svemu tome, došljače? Ko ste vi uostalom?

Dok ga je hladno pogledao nelagodno dirnut drskim tonom riđobradog. No, trebalo je oprostiti čoveku zaludenom od bujice neprilika i doživljene tragedije. U takvim trenucima nije uvek bilo neophodno po svaku cenu držati do svog dostojanstva, pa je bez reči prešao preko izrečene opaske i ukratko ispričao o svom prvom susretu sa Džoen i njihovom kasnijem putovanju koje je posle toga usledilo do gradića u planini. Međutim, riđobradi kao da nije bio naročito impresioniran pričom koju je čuo.

Promrmljao je glasom koji je odavao nevericu i nezadovoljstvo. – To vam nikako ne daje pravo da s omalovažavanjem razgovarate sa nama, Holideje. Časna reč, za vas bi bilo bolje da pazite šta govorite.

Dok je pogledao ostale kao da ne pridaje veliki značaj držanju riđobradog. Svi su bili krupni, snažno građeni ljudi, lica opaljenih od sunca i nevremena, i držanja koje je otkrivalo mukotrpan život i potencijalnu odlučnost. – Nije mi ni na kraj pameti bilo da nekoga omalovažavam, pa mogu da kažem da nisam čak ni kritičan. Ne može se kritikovati i omalovažavati nešto što se nedovoljno poznaje. Ali, na vašem mestu, ja se ne bih gubio u očajničkom blejanju i kukanju i ža-

ljenju samoga sebe, jer morate znati da time nećete ništa rešiti.

– A šta bismo drugo mogli da učinimo? – graknuo je na njega riđobradi. – Hteli mi to ili ne, moramo priznati da smo pobeđeni. Imamo jedanaest mrtvih i dvadesetak ili više teško ranjenih. Sve što smo imali nestalo je, odneto ili uništeno.

– Zemlja na kojoj ste želeli da se naselite još uvek je tamo gde je bila i pre – podsetio ih je Dok naglašavajući svaku reč. – Na vašem mestu, ja bih potražio način da registrujem svoje pravo na tu zemlju, i pravo da radim na njoj.

Jedan krupan čovek bucmastog lica i azijskih kosih očiju, gorko se nasmejavao.

– Da je obrađujemo? Čime? Naši šatori i sva naša oružja su odneti, a uz to i ćebad, i peći, i posuđe, hrana. Uspeli smo da prikupimo ostatke opljačkanog i to će nas prehraniti sledećih nekoliko dana. To je sve. Ovaj grad je potpuno pokraden od podruma do tavana.

– To zvuči veoma loše – priznao je Dok.

– Loše? – povikao je jedan drugi naseljenik nestrpljivo. – Šta ste vi, čoveče, jeste li normalni? Pa, mi možemo računati skoro kao da smo svi mrtvi. Nemamo nikakve šanse niti da ovde preživimo niti da odavde odemo.

Dok ga je mirno pogledao i mrdnuo ramenima kao da je naseljenikov zaključak njegovo mišljenje koje je samo relativno osnovano. – Voz je dole u preriji. Može biti pokrenut i vožen. To će vam dati mogućnost za prevoz bilo da hoćete napred ili nazad na sever ili jug.

Snažni naseljenik je digao glavu i pošto je nekoliko dugih trenutaka zamišljeno zurio u Holideja, okrenuo se svojim i zamišljeno ih pogledao. – Hm? Za početak to ne bi bilo loše. Ipak, znači nešto na čemu se može praviti plan – priznao je tiho kao da govori sam sebi.

– Još bolji početak bi bio ako biste sazvali skup svih ljudi, mister – umešao se Holidej s novim predlogom.

– Skup? Mislite da sazove sve preostale žive putnike? Zbog čega? – rekao je ridobradi.

– Da bi svima izožili stanje stvari, i da bi svakome pružili mogućnost da o vašem položaju diskutuje i eventualno nešto predloži. Iz toga bi se mogla roditi neka korisna ideja.

Ridobradi je zamišljeno gledao Holideja, a onda je ozbiljnog izraza lica klimnuo glavom, izražavajući time svoje slaganje. – Zašto da ne? A šta je sa vama?

– Kako šta je sa mnom?

– Sazvaću sastanak na železničkoj stanici i to iz ovih stopa. Hoćete li i vi prisustvovati?

Dok Holidej je nezainteresovano slegnuo ramenima. – Ne znam. U ovom momentu nisam još odlučio šta ću preduzeti dalje – rekao je i udaljio se. Vratio se nazad preko ulice da bi pred vratima trgovine njenog oca zatekao Džoen koja je još uvek bila tamo gde i pre nekoliko minuta. Kosa i odelo sada su joj bili uredni a ona očešljana, i izgledalo je da posle prvog šoka i očajanja sada vlada svojim osećanjima. U nekoliko reči, Dok joj je rekao o odluci da se sazove skup.

Džoen nije pokazala mnogo interesovanja za ideju o sazivanju skupa. Umesto oduševljenja, ona je jednostavno rekla. – Na nekoliko milja odavde u jednom klancu napadači su imali skrivena kola. Opljačkali su grad, voz i koloniju naseljenika i odneli sve što se moglo poneti. Koliko do sada mogu da vidim, otišli su odavde sa velikim tovarom hrane i oruđa, oružja, posuđa, šatora, ćebadi... s ogromnom količinom svega i svačega što je potrebno za osnivanje jednog drugog novog grada.

– Zar je Ovens ostavljao na vas utisak čoveka sklonog naseljavanju? – zapitao je Dok.

– Ne, ni u kom slučaju – odgovorila je Džoen odlučno. – Ali, kakvo drugo objašnjenje bi se moglo dati za takvu pljačku? Što bi običnim razbojnicima bilo potrebno posuđe, šatori, ašovi i slično. Banditi bi jednostavno pokupili stvari od vrednosti, a ostalo ih ne bi interesovalo, zar ne? Ja nisam dovoljno pametna šta da shvatim šta je u pitanju.

– Kojim putem su otišli? – pitao je Dok.

– Prema zapadu – odgovorila je Džoen, ali se iz njenih očiju videlo da je zbunjena.

– No, na toj strani nema ničega sem neprelaznih planina. To nikako ne mogu da razumem. Da su pošli prema severu, to bi mi bilo shvatljivo, jer su inženjeri kada su trasirali prugu vršili temeljna ispitivanja širokih prostranstava u ovoj oblasti, pre nego što su odlučili da trasu pruge postave ovim pravcem kojim sada vodi. Sećam se dobro da su govorili da su oblasti na zapadu odavde potpuno neplodne i puste, skoro punih dve stotine milja. Prema tome, kakav smisao ima njihova odluka da se upute prema zapadu, mister Holideje?

Dok Holidej se zamislio. – Možda je Ovens našao put preko planina... ili možda kroz planinu – dodao je posle kratkog razmišljanja.

– Ne – rekla je Džoen bez razmišljanja.

– To je nemoguće. Ne postoji put kroz planinu. S vremena na vreme u naš grad su dolazili kopači zlata, istraživači i traperi, i svi su se slagali u mišljenju da između naselja s ove strane planine i druge strane planine nikada neće biti uspostavljena direktna veza, jer je planinu jednostavno nemoguće preći. U mišljenje tolikih iskusnih ljudi ne mogu da sumnjam i tada je malo verovatna pretpostavka da je Ovens našao ono što vešti tragači godinama nisu mogli da nađu.

– Ima li naselja na drugoj strani planine? – pitao je Dok.

Džoen je slegla krhkim ramenima. Sada joj se boja vratila u obraze, izgledala je nešto mlađa i lepša. – Čuli smo neke priče da sa druge strane planine ljudi kao mahniti tragaju za zlatom. Neka nova zlatna groznica zahvatila je taj kraj i do nas su doprle vesti o tučama, ubistvima i opštem ludilu koje ide zajedno sa zlatnom groznicom. Taj prokleti žuti metal još nikome nije doneo dobra. To je razlog zašto je tata odlučio da ne ode više na sever s one strane planine, već ovde na ovu teritoriju koju su naseljavali uglavnom farmeri i rančeri. – Suze su se zakotrljale u njenim plavim očima, ali ona ih je svesno zadržala da ne poteku. – Tata je više voleo da se veže za miroljubive ljude društvene po prirodi i vezane za svoje susede i prijatelje, nego da potraži sreću preko brzog bogaćenja u oblastima koje su uz bogatstva nudile nevolju i neprilike.

– Približava se zima – rekao je Holidej.

– Za manje od mesec dana ovde će biti snega i mraza. – Džoen je izgledala iznenađena iznenadnom promenom teme razgovora.

– Šta bi trebalo da znači to što kažete? – pitala je.

– Nekoliko puta dosada sudbina me je nanela u oblasti zahvaćene „zlatnom groznicom” – rekao je Dok vadeći iz srebrne tabakere tanku „virdžinija” cigaru. – Priznajem da mi se nije dopalo ono što sam tamo video. Gde zlato ovlada razumom, odjednom se stvori suviše ljudi koji jure levo-desno, ako bih mogao reći kao „muve bez glave”. Mnogi se skrivaju i ne pojavljuju u javnosti mesecima, tako da niko ne zna ne samo da li su našli zlato ili ne, već i to da li su uopšte živi. U takvoj atmosferi niko ni za koga ne pita i ničija sudbina nikoga ne interesuje. Svako živi samo za sebe i svoju nadu u veliko bogatstvo.

– I? – zapitala je Džoen nestrpljivo. – Takvi ljudi, mislim na ljude zahvaćene zlatnom groznicom, ne žive u gradovima. Oni žive u udaljenim izolovanim mestima i obično imaju vrlo malo veze sa trgovačkim postajama. Kada dođe zima, događa se češće da im nedostaje namirnica. I oni koji su dotle mislili samo na zlato i bogatstvo, često umiru od gladi ili hladnoće. Mogućnost da se u takvim situacijama preživi, dobija sve veću i veću cenu.

Po izrazu lica Džoen Votson, bilo je očigledno da uopšte nije shvatila na šta Dok cilja.

Shvativši njeno nerazumevanje, Dok je objasnio. – Da se nekim slučajem desilo da se nađete u blizini tih ljudi kojima je želja za basnoslovnim bogatstvom postala jedina životna želja, i da nekim slučajem posedujete ono što je njima potrebno za opstanak, doživeli biste da vam za to što im treba, plate čitavo bogatstvo, bez obzira na realnu vrednost tih potreba. Ili, moglo bi se desiti da vas za ono što im je neophodno bez razmišljanja ubiju.

Džoen je otvorila usta u želji da kaže nešto čime bi izrazila svoje slaganje sa takvim razmišljanjem, ali, istog trenutka je shvatila značenje Holidejevih reči. – Mislite li da je to Ovensov plan? – Ako je znao da su kopači zlata na drugoj strani planine izolovani od ostalog sveta i onemogućeni da blagovremeno dođu do namirnica i drugih potreba za zimu, a i ako je našao prolaz kroz planinu, Ovens je mogao za kratko vreme da zgrne ogromno bogatstvo, snabdevajući ih onim što im je potrebno. Sve što bi mu u takvoj situaciji nedostajalo bila bi roba. Može biti da je bacio oko na ovaj grad i naselje naseljenika, našavši da mu mogu poslužiti kao pogodan izvor snabdevanja. – Džoen je odmahнула glavom sa totalnom nevericom na licu.

Iza nje, odjednom je planuo Li Keler koji im se nečujno približio. – Sto mu gromova, Holideje, može biti da ste u pravu. Kada je boravio u gradu, Ovens je mnogo puta odlazio i dolazio. Ponekad je bio odsutan po nekoliko dana. Niko ne zna šta je za to vreme radio, a on se nije trudio da bilo kakvo objašnjenje da o svom ponašanju. Mislite li da je prilikom tih svojih izleta tragao za prolazom kroz planine?

Dok je slegnuo ramenima, jer zaista njegove slutnje i verovanja nisu bile pouzdan odgovor na Kelerovo pitanje. Zamišljen, izvadio je svoju tabakeru i mahinalno odabrao jednu mirišljivu cigaru. – Pokušajmo da budemo logični. Ako za vreme svojih odsustvovanja nije našao prolaz kroz planinsko bespuće, zašto bi se uputio na zapad u predeo koji nikome nije potreban, sa kolima punim oruđa i namirnica?

Džoen se odmakla korak nazad i naslonivši se na zid trgovine, zagledala se u Holideja, čuteći kao zalivena i skamenjena neobičnim saznanjem. Još jednom ju je ovaj čovek do krajnosti zbunio. Jedva je mogla da veruje, imajući u vidu dubok utisak koji je na nju ostavio, da ga poznaje tek nepunih dvadeset i četiri sata. Niko do sada nije uspeo da joj za tako kratko vreme nametne povoljan utisak o svojoj ličnosti, mada je za svog kratkog života, pomažući svom ocu u trgovini, upoznala mnogo raznih ljudi među kojima je bilo i vrlo mudrih, otresitih i odlučnih.

Napolju na ulici, građani su se kretali prema železničkoj stanici. Dok ih je posmatrao kako sumorni i beznadežni umornim koracima prolaze pored trgovine Džoeninog oca. Dok je zapalio cigaru i zamišljeno odbio nekoliko gustih dimova. Ljudi sa tako slabim moralom i bez nade, zaista nisu mogli da očekuju neku radosnu budućnost. Bilo mu je žao, jer je među njima bilo žena i neduž-

ne dece, koji će možda, zbog neodlučnosti svojih muževa i roditelja izgubiti život u ovoj zabačenoj zaboravljenoj pustari. Ni sam ne znajući zašto, Dok se uputio za njima do železničke stanice gde je na platformi stojao kao na govornici, veliki ridobradi naseljenik. – Bilo bi dobro da i vi pođete tamo, mis Votson – rekao je Dok.

Džoen je nabrala obrve. – Zbog čega?

– Ovo je sada vaš grad – rekao je Dok.

– Ako nameravate da ostanete ovde, bilo bi bolje da ih sada upoznate. Možda će ih vaše prisustvo osokoliti i dati im malo hrabrosti.

– Ali, ja ću ostati ovde – rekla je Džoen odlučno. – Neću dozvoliti nikome da uništi tatine snove. A njegov san bio je da od ovog grada stvori veliki napredni grad.

– Onda im to recite – savetovao joj je Dok i povukao se u senku nadstrešnice. Bio je malo iznenađen što do tada nijednom nije pomenula svoga brata i što se njen brat do sada uopšte nije pojavio. Pitao se nije li možda i on mrtav, ali je dobro pazio da svoje razmišljanje prećuti i da eventualno ionako bolom skrhanu devojkicu ne dovede do još većeg očajanja. Dok je on razmišljao, Džoen se uputila ulicom prema železničkoj stanici, a odmah za njom pošao je i Li Keler.

Dok je digao ruku dajući znak Keleru da stane, i ovaj se zaustavio. – Šta je sa njenim bratom? – upitao je.

Keler je odmahnuo glavom i njegovo ozbiljno lice postalo je još ozbiljnije. – Nisam ga video još od momenta kada je počeo razbojnički napad. Ali, stari Džoš Merdž je ispričao da je video kako su ga Ovensovi banditi odvukli sa sobom.

– Što bi im on bio potreban? – pitao je Dok.

– Bog me ubio ako znam – rekao je Keler i slegnuo ramenima. – Taj čovek nikada nikome nije bio od velike koristi, pa ne verujem

da će biti od koristi i Ovensu. Verovatno da ćemo ga kroz nekoliko dana naći mrtvog, a možda ga nikada nećemo ni naći, jer ovde ima dovoljno lešinara koji za nekoliko sati od leša ostave samo bele kosti.

Završivši misao, Keler se ponovo okrenuo da pođe za Džoen, ali ga je Dok upitao. – Zna li ona šta se desilo s njim?

– Rekao sam joj. Ali, kao i ja, mis Votson nije poklanjala mnogo vere Džošovim rečima i bilo čemu što on učini ne treba pridavati mnogo značaja. Najveći deo dana on je ili pijan ili upola pijan, pa se moglo desiti da mu se nešto prividi.

Dok ga je pustio da se udalji. On sam vratio se u salun gde je zatekao dečaka kako sedi na jednoj tezgi, maše nogama koje su mu lebdele u vazduhu i zabrinuto zuri u pod.

– Imaš li nekih živih rođaka? – upitao ga je Dok.

Ne dižući pogled, dečak je samo odrečno odmahnuo glavom.

– Kako se zoveš? – pitao je dalje Dok.

– Šta te se tiče? – bio je tmuran odgovor. Dok mu je prišao i rukom zagladio kosu koja mu je padala po čelu. Dečak je digao ka njemu svoje pegavo, suzama umuzgano lice.

– Rej – rekao je dečko tek tada. – Rej Hejz je moje ime.

– U redu, Rej, hajdemo malo da prošetamo. Prijatelji tvoga oca održavaju sastanak na stanici, siguran sam da bi želeli da i ti prisustvuješ.

– Žele da i ja prisustvujem? – rekao je Rej i njegove crvene oči od plača širom su se otvorile.

– Nego šta, svakako da bi želeli. Ti predstavljaš porodicu Hejz, zar ne? Ti imaš pravo da kažeš šta misliš i šta smatraš da bi trebalo učiniti. Onaj komad zemlje na kome su tvoji tata i mama nameravali da se nastane, sada pripada tebi.

Rej je nastavio da ga posmatra sa nevericom i čuđenjem sve dok se Holidej nije uputio prema vratima. Tek tada je dečak skočio sa tezge na pod i pridružio mu se.

– Želim samo da pobijem sve ostale lešinare. Hoćete li mi pomoći u tome, mister?

– Naravno da hoću, samo kasnije. Pre toga treba da odeš na sastanak i tamo kažeš svoju reč.

Rej je obrisao oči rukavom, ispravio se kao da je odjednom postao nešto veći nego što je bio, i sa tim novim ciljem na umu izašao je iz saluna i uputio se trotoarom. Pre nego što je zakoračio na ulicu zastao je i osvrnuo se.

– Vi nećete otići, zar ne, mister? čekaćete me ovde da se obračunamo sa lešinarima.

Dok je odmahnuo glavom. – Ne, neću otići. Gde bih imao da odem, Rej?

Dečak se usiljeno osmehnuo i mašući rukama pored krhkog mršavog tela, pohitao je prema železničkoj stanici. Dok je pošao za njim i došavši do mesta sastanka zauzeo položaj na ivici okupljene gomile. Džoen Votson se tog trenutka obratila naseljenicima, govorila je glasom punim autoriteta. Mada je njen otac bio mrtav, a brat zarobljen i odveden, rekla je, ona je nameravala ma šta se desilo da počne posao iz početka i da „Koloniji Votson” vrati njegov značaj i izgled za budućnost. Gledajući je tako vitku suncem okupanu, Dok je došao do zaključka da je Džoen prava žena, žena od velike vrednosti.

* * *

Ispostavilo se da je riđobradi naseljenik po imenu Den Bolt pravi prirodni vođa i trebalo je samo da ga Džoen na sastanku uveri da će Kolonija Votson biti ponovo izgrađena. Svestan činjenice da ni jedan drugi muškarac od prisutnih na sastanku ne želi da preuzme odgovornost za vođenje skupa, on je na sebe uzeo obavezu da predsedava i vodi

sastanak. U toku jednog časa koliko je sastanak trajao, Den Bolt je zadobio podršku svih prisutnih i kada se dobrovoljno javio sa još trojicom da pođe u dolinu i otuda doveze voz, koji se tamo pokvario, svi prisutni su jednodušno zapljeskali, zadovoljni što su ipak našli nekoga ko će ih voditi, i voditi brigu o njima. Posle toga je Den Bolt predložio da se naseljenici ukrcaju u voz i on će ih, uz pomoć ostalih, odvesti nazad do Kob Sitija gde su se nadali da će naći posla koji će im omogućiti da prezime zimu i prikupe dovoljno novca za hranu, oruđe i oružje, neophodno za ponovni početak. Uz malo sreće i dosta napora, njihove želje da osnuju nov grad u proleće, mogla bi postati stvarnost.

Malo pomalo, očajna natmurena lica okupljenih ljudi i žena, postala su vedrija i na njima se umesto beznada i očajanja ukazalo interesovanje. Osećajući da u njima raste plima poverenja, Džoen se ponovo obratila prisutnima. Još jednom im je rekla da je njen otac u proteklim godinama uspeo da uspostavi vrlo dobre odnose sa poslovnim ljudima u Kob Sitiju i da će im ona pisati i zamoliti ih da svima onima koji budu hteli da počnu iz početka, otvore kredit i pruže mogućnost da pribave stvari i sve ono što im je potrebno da bi ponovo počeli život tako tragično presečen događajima u „Koloniji Votson”. Rekla je da će trgovcima u Kob Sitiju garantovati za njihove dugove, a to je, po njenom mišljenju, uz lični napor naseljenika, bilo dovoljno da stvari opet krenu normalnim tokom. Obećala je sem toga, da će vozom kojim putuju naseljenici u Kob Siti, poslati Li Kelera koji će srediti sve što je potrebno. Posle završetka sastanka kada se gomila okupljenih ljudi i žena razišla, Dok se vratio u senovitu hladovinu trgovine. Dok je sedeo pored tezge zatrpane polomljenim i izgužvanim kartonskim kutijama, posmatrao je naseljenike

koji su se ulicom kretali mnogo življe nego ranije. Bio je uveren da će u pogodnom vremenu plan Džoen Votson uspeti, i da će se opet vratiti u normalne tokove. Što se njega lično tiče, neprilike kolonije Votson bile su završene s izuzetkom obaveze koju je sebi zadao, da se brine o Reju Hejzu koji se uz njega bio prilepio kao da na svetu ne postoji nijedna druga osoba sem Holideja. Za to vreme, Rej je sedeo samo nekoliko stopa daleko i komadom nagorele grane šarao kružice po prašnjavom tlu. Pojeli su hranu koju im je Keler priredio za večeru i Dok je uživao u miru i tišini koja je vladala oko njega.

– Ne mogu da zamislim sebe da živim u nekom gradu, mister Holideje – rekao je Rej posle dužeg ćutanja, prekidajući tišinu večeri. – Čini mi se, kao što je tata govorio za sebe, da moram da imam oko sebe mnogo slobodnog prostora i širine da bih mogao normalno da dišem.

Dok je osećao Rejov pogled koji je počivao na njemu i nagađao je razlog što ga dečko tako intenzivno posmatra. Zapitao je posle nekoliko trenutaka. – Da li su tvoji, mama i tata među naseljenicima imali bliskih prijatelja?

– Koliko znam svi su ih voleli, ali, mama i tata su se uglavnom držali jedno drugoga i bili su sebi dovoljni. Tata je uvek govorio da nije dobro ponašati se i suviše otvoreno i prijateljski sa strancima, pre nego što ih dobro upoznamo i dokučimo kakvi su.

– To je odlična pouka – složio se Dok. Znao je pitanje koje će mi Rej uskoro postaviti i znao je odgovor koji će morati da mu da. Dečak mu se mnogo dopadao, ali, u Holidejevim planovima za budućnost i u njegovim računicama za život, za dečaka nije bilo mesta. Dok je o tome razmišljao, iza njega su se začuli koraci i iz trgovine je izašla Džoen n izgled već sasvim smirena, pribrana i sigurna

u sebe. Po tome je Dok znao da je popodne provela organizujući raščišćavanje grada od ruševina i prljavštine, i pošto je time bila u potpunosti zauzeta, nije imala vremena da razmišlja o tragičnom gubitku svog oca i neobjašnjivom nestanku njenog brata.

– Želela bih da mogu da pozajmim vašeg konja, mister Holideje – rekla je. – Za samo jedan sat.

– Zašto da ne, samo morate paziti, jer moj konj ne podnosi drugog jahača sem mene. Morate ga najpre malo upoznati – odgovorio je Dok. Tek tada se setio da od svog dolaska u Votson nije video nijednu jahaću niti tegleću životinju.

– Hvala vam mnogo. Posle toga, kada se vratim, želela bih da razgovaram sa vama. Vi ćete me čekati?

– Svakako, bez konja ionako ne bih mogao da odem – rekao je Dok. Nameravao je da te večeri rano ode u postelju i da ustane pre izlaska sunca.

Džoen se okrenula i otišla, a pola minuta kasnije čuo ju je kako jašući odlazi iz grada. Zajedno sa Rejom koji mu je pravio društvo, obišao je mali grad uzduž i popreko, osećajući da ga za taj grad vezuje nešto, uprkos razrušenim i razvaljenim kućama i nagorelim kosturima spaljenih zgrada koje su se tu i tamo sablasno dizale iz zemlje, podsećajući ga, kao i ostale meštane, da prepad na Votson nije bio san. Ustanovio je da je Majkl Votson bio u pravu kada je grad osnovao baš na ovom mestu, i u slučaju da ih je Ovens ostavio na miru i da su se naseljenici odlučili da ostanu u gradu i njegovoj okolini, budućnost Votsonovog naselja bila bi blistava. Počeo je da razmišlja o Benu Ovensu i njegovoj razbojničkoj družini i pitao se da li je tog čoveka pravilno ocenio. Ako jeste, Ovensov poslovni zahvat će dati dobre rezultate. Doku je palo na pamet da bi u stvari želeo da se jednoga

dana sretne sa Ovensom, ni zbog čega drugog već samo da još jednom vidi kakav nitkov mora biti čovek koji je sa svojim ljudima u stanju da učini ono što su oni učinili ovim dobrim i časnim ljudima. Sa dolaskom večeri tu i tamo zapaljene su vatre, i grupice ljudi okupile su se oko njih, ljudi pušeći svoje nezostavne lule, a žene zauzete obavljanjem uobičajenih domaćih poslova. Dok je poverovao da se malo pomalo život vraća u svoj normalni tok. Došao je još tamniji sumrak, a ubrzo posle toga na grad se spustila noć. Dok je sa Rejom pošao ponovo do Votsonove trgovine i napravio sebi primitivan ležaj na zadnjoj verandi. Mislio je da sutra ujutru kada napusti grad, svoje ćebe ostavi dečaku, jer će on sam lakše doći do drugoga.

Stara puška, ćebe za ležaj i nisu bili baš veliko bogatstvo sa kojim bi neko mogao da počne nov život, ali je Dok računao da su ostali u još gore položaju, a da će Rej imati ipak izvesnu prednost.

Baš kada je pušio poslednju cigaru za to veče, Džoen se vratila u grad. Hitro je skočila iz sedla, otresla prašinu s odela i prišla metar-dva do njega. – Pa, izgleda da su vaše pretpostavke imale dosta realnog osnova. Našla sam mesto gde je Ovens držao skrivena svoja tovarna kola. Izgleda da je imao četvoro kola, a isto tako i dovoljno konja za zaprege. Išla sam tragom koji su točkovi ostavili sve dok svetlost nije bila toliko slaba da se više nije videlo ništa. Put kojim su išli, vodio je na zapad prema planinama.

Dok je odbio gust dim i nijednom rečju nije prokomentarisao njen izveštaj. Džoen je prišla bliže, naslonila se leđima na stub nadstrešnice verande i mada je nekoliko trenutaka ćutala i rukama uređivala kosu, ni sekund nije skidala pogled sa njega.

– Želim da kupim vašeg konja – rekla je.

– Životinja je izdržljiva i za ovo kratko vreme pokazalo se da se dobro slažemo. A što se tiče vas, tu neće biti problema, možete otići vozom do Kob Sitija i tamo kupiti drugog konja. To vam ne bi predstavljalo neko veliko zadržavanje i gubitak vremena.

– Zar stvarno tako mislite? – rekao je Dok lenjo, puštajući da mu duvanski dim lagano izlazi iz usta i nosa i oblačasto se penje porred očiju i čela.

– Da, mislim da vas to ne bi mnogo omelo u vašim planovima. Priznajem da moja ponuda možda nije baš korektna, jer ne gubim iz vida da vam i sada već mnogo dugujem za ono što ste učinili. Nisam zaboravila da ste se pobrinuli za Boba Ozborna i da ste me doveli kući. Za to ću vam večno biti zahvalna, nemojte sumnjati u to. Ali, moram da od vas tražim i ovu uslugu. Vaš konj mi je potreban kao što mi je potreban vazduh koji dišem.

– Hteli biste da pođete u poteru za Ovensovom bandom? – upitao je Dok.

– Da!

– Sami? – pitao je u neverici.

Džoen je digla glavu i prkosno ga pogledala. – Znam šta mislite. Vi mislite da sam ja žena kojoj ne dolikuje da se bavi takvim razmišljanima, ali...

– Ovensova banda je prilično opasna družina, mis Votson – rekao je Dok presekavši je u pola reči. – Bili vi žena ili ne, ne verujem da bi oni prema vama imali više obzira nego prema ovim mrtvim ljudima koje su ostavili razbacane širom grada.

– Ja umem da se brinem sama o sebi – prasnula je Džoen. – A uverena sam da se morate složiti da moram pokušati da ih pohvatam. Oni su ubili moga oca, a mog brata su odveli sa sobom. Ne mogu jednostavno da zaboravim ono što se ovde dogodilo. Moram nešto da učinim, to mi nalažu svi zakoni čovečnosti i poštenja.

– Nećete ništa pomoći ni sebi ni drugima ako izgubite glavu, ili prođete još gore od toga – rekao je Dok.

– Gore? – zapitala je i pogledala ga iznenađeno. A onda, pošto je nekoliko trenutaka razmišljala, dodala je glasom koji je jedva prikrivao stid. – Oh, vi mislite...

– Da, to mislim mis Votson – dopustio je sebi da je značajno obuhvati pogledom od glave do pete. – Žena kao što ste vi, može mnogo da da od sebe.

Rumenilo je oblilo njene obraze, ali se ona prkosno isprсила. – Rekla sam da umem da vodim računa o sebi, mister Holideje. Uvek sam bila dovoljno sposobna za to, i uvek ću biti.

– Bezrazložno se ljutite na mene – rekao je Dok da bi parirao njenoj sve većoj ljutnji.

– Samo sam vam skrenuo pažnju šta se može desiti.

Džoen mu je okrenula leđa i čvrsto pritegla kožni sako na sebi. Pod mekanom jelenskom kožom još više su nabubrela zaobljeni obrisi njenih čvrstih grudi. Stojala je nekoliko trenutaka gledajući zamišljeno u daljinu, a onda je tiho progovorila. – Šta bih drugo mogla da učinim? – pitala je konačno.

– Ništa – odgovorio je Dok kratko. – Ovens ima čitav dan i po prednosti ispred vas, i suđeci prema tome kako je hitro i vešto izveo napad i prevrnuo grad od podruma do tavana, ne verujem da će gubiti vreme razgledanjem pejzaža. Taj je sve unapred isplanirao i neće napraviti nijednu grešku. Mislim da je i suviše kasno da se bilo šta učini.

– Nije kasno – rekla je devojkа vatreno.

– Njihova kola su teško natovarena, to se vidi. Ostavljala su dubok, vidljiv trag za sobom. Ako ih budem sledila, konačno ću ih stići. – Dok nije na to odgovorio ništa, samo je kratko zevnuo, ustao sa svoga mesta i vrhom prsta odbacio ispušen opušak cigare.

Zatim joj je prišao sasvim blizu. Na njenom licu su se ocrtavali mržnja i ogorčenje.

– Izgubićete igru – rekao je. – Prema tome, od naše trgovine nema ništa. Žao mi je, ali ne mogu drugačije. – Posle tih reči, Dok se udaljio i laganim koracima nestao u noći, svestan da ju je razočarao. Bilo mu je žao, znao je da nikada ne bi otuđio svog konja, najvernijeg prijatelja i da je doneo pravilnu odluku, jer drukčije nije moglo biti.

U tom trenutku iz mraka je za njim odjeknuo kao prasak biča njen ljutiti glas, histeričan i piskav. – Idite do đavola, vatra vas proždrala!

Dok se osvrnuo ali, ona je odmah posle povika jurnula kroz zadnja vrata trgovine i trenutak kasnije vrata su se sa treskom zatvorila. Dok se vrhom prsta počeo iza uva i nastavio dalje, vodeći za sobom svoga konja.

* * *

Otprilike jedan sat pre izlaska sunca, kada je svetlost istočnog neba već dovoljno obasjala probuđeni predeo, Dok Holidej je ustao, osedlao svoga Miga i poveo ga niz jednu uzanu uličicu do glavne ulice. Sjaj umirućih plamičaka vatre koji su se gasili, davali su gradu neki neobičan sablasni izgled, a grupe ljudi šćućurenih s obe strane ulice na trotoarima kao da su nagoveštavale da je život u ovom gradu došao do svoga kraja. Dok se vinuo u sedlo i uputio se pravcem kojim je prethodne večeri prošla Džoen Votson. Kada je sunce izašlo i dan svojim sjajem preplavio preriju, Dok je naišao na jedan kameniti deo predela, gde je Ovens među stenama držao skrivena kola i konje. Kao što mu je Džoen rekla, tragovi su vodili u pravcu zapada, i useci točkova u zemlji bili su jasni kao linije na dlanu. Dok je pustio da konj ide ravnomernim, ne suviše brzim kasom, jer je znao koliko daleko će morati da prati trag, pita-

jući se kako i zašto se uopšte našao na tom tragu i zbog čega ga prati? Možda je podsvesno želeo da izravna račun mladog Reja Hejza, ili je možda Džoen Votson značila za njega mnogo više nego što je to i sebi želeo da prizna. Ili je možda, jednostavno, bio nerazumna, glupa budala.

Jahao je tako izvesno vreme kroz predeo koji je postajao sve topliji i okružen tišinom koja je u sebi nosila žig nečeg sudbonosnog. Po tragovima točkova i tragovima konjskih kopita, znao je da se pred njima nalazi prilično brojna grupa ljudi. Ovens je imao najmanje četiri vozara kola, a sudeći po broju konja koji su pratili kola, računao je da je bar polovina tih, a to znači negde oko deset, na sebi imala jahače. To znači da banda broji oko četrnaest ljudi ili možda čak i više. Oko podne je stigao do mesta gde je banda logorovala. Poblje ispitivanje terena otkrilo mu je mesto gde su banditi držali svoje konje, i Dok je zaključio da su njegove prve procene o broju bandita bile približno tačne. Dvadesetak ili više konja. Proučio je stotinu ili više kvadratnih metara terena, dopuštajući da je napravio i neke propuste onih koji su dolazili i odlazili i šetali se levo i desno, konačno je sračunao da je Ovensova banda morala brojati najmanje dvanaest ljudi. Nastavio je da prati trag celo poslepodne sve dok nije stigao do planine. Kamenito podnožje planine dizalo se okomito na više od stotinu stopa u visinu. Dok je pratio trag duž podnožja planinske litice do jednog dela ili bolje rečeno početka uskog pojasa pustinje, gde su tragovi odjednom skretali pod pravim uglom. Na tom mestu vetar je bio vrlo jak i vrlo vreo, kao da duva iz otvorene peći. Dok je sjahao i poveo konja za sobom, svestan da ga mora štedeti ako želi da u eventualnom odlučnom trenutku životinja ima dovoljno snage. Po vremenu kada su senke počele da

se izdužuju, a podnožje polanine počelo da dobija sivkastotamnu boju, nagoveštavajući time skori dolazak smiraja sunca, stigao je do kraja pustinje i do nešto pitomijeg prede-la. Tu je ponovo našao tragove kola i prateći ih došao do ulaza u jedan klanac. Dan je tada već bio na izmaku.

Ulogorio se, jer je morao da odspava i da se odmori. Odlučio je da sačeka do jutra. Ispružio se na tvrdom ležaju, zapalio cigaru u kojoj nije uživao već nekoliko sati i počeo da drema ušiju načuljenih za svaki šum. Ali, nije se čulo ništa sem muklog stenjanja večernjeg vetra i povremenog krckanja žbunja i granja pod njegovim snažnim naletima. Dok je računao da će Džoen shvativši da je otišao iz grada, biti ljuta i da će pored hrpe kletvi upućenih na njegov račun, besno lupati nogama o pod. Slika o tom prizoru koju je sebi dočarao, izazvala je osmeh na njegovim usnama. Zaista je bilo zanimljivo videti je u takvom stanju. U tim mislima završio je svoju cigaru, okrenuo se na stranu i pripremio se za ugodan san. Dremež u kome se uljuljivao ko zna koliko dugo, bio je na prelazu u dubok sna, kada ga je slab šum krckanja grančica pod nečijim stopalama trgao i vratio u stanje potpune budnosti. Tiho, najtiše što je moguće, izvukao je revolver i osluškujući počeo da čeka. No, više se nije čuo nikakav šum. Ipak, znao je da nije pogrešio, da nikako nije bilo moguće da je pogrešio. Pazeći na svaki pokret da ne izazove ni najmanju buku, skinuo je čizme i u mraku koji ga je potpuno skrivao ustao. Kratka provera stanja u klancu iza njega, nije mu otkrivala ništa sem apsolutne neprozirne tame. Uveren da se silueta njegovog tela u noćnoj tami neće odraziti na steni litice, pažljivo je prešao nekih dvadesetak koraka od mesta gde je do tada ležao, a onda je legao na trbuh i sa zapetim revolverom u ruci čekao.

Prošlo je punih pet minuta pre nego što je iz klanca začuo drugi šum. Posle njega usledio je treći, i Dok je nepogrešivo u tom šumu razaznao šum koraka na tvrdom tlu. Taj drugi i treći zvuk koji je čuo, dopirao je iz pravca nešto više levo od mesta odakle je dopro prvobitni šum, koji je Doka trgao iz dremeža. Nekoliko sekundi kasnije, začulo se škripanje kožne čizme o kamen. To je Doku bilo dovoljno da zaključi da čovek koji mu se približava nije prijateljski raspoložen. Trenuci koji su iza toga usledili, pokazali su da je bio u pravu. Tek što je zategao obarač svog revolvera, kiša tanadi zasula je mesto gde je nekoliko minuta pre toga mirno ležao. Njegov Mig je uplašeno njisnuo i otrgnuvši se sa privezišta odtutnjao uz klanac.

Dok je čuo nekog čoveka kako glasno proklinje. Odmah zatim je čuo i drugi oštar glas. – Pusti ga, neka ide. Važno je da udesimo onog razbojnika!

Serijski novih pucnjeva besno je prolomila noćnu tišinu. Dok je pažljivo odredio dva odvojena mesta odakle su plamteli crvenozučkasti plamičci ispaljenih hitaca i u tim pravcima ispalio je dva hica, po jedan u svakom pravcu. Čuo je tup udar tanadi koja su našla svoj cilj praćen samrtničkim jaukom i stenjanjem. Ispalivši svoja dva hica, Dok se otkotrljao nekoliko metara od svoje vatrene pozicije i malo sačekao. Jedan od ubica iz zasede je stenjao glasno, i Doku se činilo da ne stoji na jednom mestu, već da posrće levo i desno. Mada je mogao da ispali nekoliko hitaca u tom pravcu, Dok se uzdržao. Nekoliko trenutaka kasnije, začuo se potmuli zvuk kao kad nešto teško i mekano padne na tvrdo tlo. Posle toga je nastupila tišina. Izvesno vreme Dok je ostao tamo gde je ležao, bez pokreta, bez reči, mada su mu oštri kamenčići žuljali trbuh, butine i prsa. Posle otprilike pet minuta tišine, ustao je na ko-

lena, u tom položaju pričekao je još malo, a zatim se potpuno uspravio. Rukom je očistio prašinu i sitne kamenčiće sa svog kaputa i pantalona, čime je mogao da otkrije mesto na kome je stojao. Šum kamenčića koji su pali na zemlju odjeknuo je u potpunoj tišini skoro kao grmljavina u planini. Ali, iz mra-ka nije više odjeknuo nijedan hitac. Pošao je lagano napred korak po korak, očiju širom otvorenih da bi pogledom prodro kroz noćnu tminu. Jedini nagoveštaj o napadačima iz zasede bile su njihove nejasne siluete koje je ugledao u svetlosti ispaljenih hitaca. Ali, to je bilo sve. Ako su obojica bili mrtvi, utoliko gore po njih. Nisu bili za žaljenje, jer su nameravali da učine najpodliji zločin.

* * *

Još pre zore, Dok se probudio i založio malu vatru. Pogledao je malo dalje odatle tela dvojice napadača iz zasede, koja su ležala pored litice. Da li su to bili drumski razbojnici, nevaljalci u potrazi za lakom pljačkom koji su u usamljenim putnicima tražili svoje žrtve, ili dvojica Ovensovih, ostavljenih kao zaštitnica, da spreče dolazak eventualne potere? Dok nije bio siguran šta je od to dvoje istina. Nije ga se mnogo ni ticalo. Pripremio je sebi kafu i podgrejao konzervu kivanog pasulja sa slaninom i tako sebi spravio obilan doručak. Obojica poginulih bili su mršavi visoki i neobrijani, odeveni u obična kauboj-ska odela i približno iste starosti, negde oko trideset godina. Određena sličnost njihovih crta lica navela ga je na pomisao da su napadači u nekom srodstvu, možda čak i braća. Lice jednog od njih bilo je nagorelo od kiselice ili neke druge razorne tečnosti, a drugi je imao ožiljak od noža ispod vrha brade. Pakujući svoju putnu opremu u bisage, Dok je odlučio da tela ubijenih napadača ostavi kao plen lešinarima, i malo kasnije odjahao je iz

svog logora kroz mutno praskozorje novog dana. Oko pola milje dalje, našao je konje poginulih razbojnika koji su mirno stajali iza jedne ogromne stene. Kopkalo ga je da sazna nešto više o njima, jer je od toga dosta zavisilo da li mora biti oprezniji, pa je zbog toga pretresao njihove bisage i u njima našao bocu viskija, par zgužvanih odela, kutiju metaka, dva masna neoprana limena tanjira i jedan nagoreo lončić za kuvanje kafe.

Bocu sa viskijem ostavio je gde ju je našao, ali je kutiju sa mecima stavio u svoje bisagu, jer mu je municija mogla zatrebati. Odvezao je konje i pustio im vođice na kratko, da bi mogli da odu gde hoće, a onda je pojahao svoga Miga i nastavio put. Posle još jedne pređene milje, klanac se naglo završavao i Dok je naišao na ćorsokak koji se završavao okomitom liticom koja se dizala nekoliko desetina metara uvis. Bila je skoro vertikalna i glatka kao staklo. I levo i desno dizale su se isto tako okomite i ravne litice uz koje se mogla verati samo planinska divokoza. Na osnovu toga, Dok je pretpostavio da je, ukoliko je prolaz u planini uopšte postojao, takav prolaz morao biti na nekom drugom mestu. Možda je negde prošao pored njega, i suviše okupiran gledanjem tragova ispred sebe. Vratio se nazad izvestan deo puta do mesta gde su još uvek stajali konji dvojice noćnih napadača. Prepodnevna toplota bila je već dosta jaka i Dok je osetio da počinje da se znoji. Setio se da od jučerašnjeg dana nije video nikakve tragove kola i zato se svojim tragom vratio do logorišta u kome je proveo prošlu noć. Ni tu niti u blizini nije bilo nikakvih tragova. Nastavio je da se spušta dalje niz klanac putem kojim je došao i koji ga je sada vodio nazad do pojasa pustinje, kada je odjednom ispred sebe začuo ujednačeni topot konjskih kopita. Kliznuo je munjevito iz sedla i brzo našao skroviti zaklon za

sebe i za svoga konja. Šćućuren iza jednog ispusta u steni, čekao je. Konjanik koji se pet minuta kasnije pojavio na vidiku bio je visok, mada je taj utisak mogao da vara zbog toga što je čovek sedeo u sedlu, bio je lepo građen i mlad. Ispod potpuno novog šešira sa širokim obodom provirivale su kovrdže crne kose, a konjanikovo odelo izgledalo je tako dobro kao da je samo nedelju dana ranije visilo u izlogu nekog muškog salona. Na levom bedru konjanik je nosio pripasan revolver šestometak, a iz futrole na sedlu provirivao je kundak potpuno nove puške.

Skriven u zaklonu, Holidej je obratio pažnju na njegove oči i našao da iz dubine duboko usađenih i raširenih zenica, svetluca opreznost i brižljivost. Njegovo lice bilo je glatko i obrijano, a koža nežna i negovana. Dok ga je pustio sve do nekoliko metara kada je već mogao da ga ugleda pa se, odjednom pojavio pred njim. Konjanikova trenutna reakcija na saznanje da u klancu nije sam, bila je pokret levom rukom ka dršci revolvera.

Dok je munjevito izvukao svoj „kolt” i upe-rio ga na novodošavšeg. – Taj vam je potez trenutno suvišan – rekao je.

Ruka mladog čoveka zaustavila se pored drške revolvera, a izraz negodovanja izvio je njegove tanke usne. Dok je laganim koracima došao do konjanika vodeći za sobom Miga. Baš kada je zaustio da konjaniku postavi pitanje, uz klanac je, terajući trkom svoga konja, došao drugi jahač. Bila je to Džoen Votson u kariranoj košulji i pantalo-rama za jahanje, sa povezanom trakom oko čela i zlatne kose.

Dokov pogled se istog trenutka okrenuo prema njoj, a zatim se njegov pogled ponovo vratio do mladog čoveka ozbiljnog lica.

– Jeste li vi zajedno? – zapitao je Dok. Mla-đić je potvrdno klimnuo glavom. Dok je po-šao rukom da vrati revolver u futrolu, ali se

predomislio kada je mladi pridošlica ponovo pošao rukom ka dršci revolvera s očigled-
nom namerom da ga potegne.

Dok ga je ponovo uzeo na nišan i palcem zategao obarač. – Lakše, mister – rekao je.

Rumenog lica kao bulka, ali inače isto ona-
kva kakvu je ostavio u Votsonu i kao da je
pošla na kratko jahanje po preriji, zategla je
vođice i zaustavila se nedaleko od njih dvoji-
ce. – Mister Holideje – uzviknula je – mislila
sam da ćete otići tamo gde je mesto ljudima
vašeg kova.

Dok je nezainteresovano slegnuo rameni-
ma i palcem malo zabacio šešir na potiljak.

– Ko je on? – zapitao je mladi došljak sa
rukama na jabuci sedla, primivši Holidejevu
opomenu kao ozbiljnu.

– To je mister Dok Holidej – predstavila ga
je Džoen stajući između njih. – Mister Holi-
deje, ovo je Sem Gover koji radi za „železnič-
ku kompaniju Faradej”. – Rekavši to, Džoen
je pogledala najpre jednog pa onda drugog, i
pritom je Doka nagradila jednim nadmenim
i nadmoćnim osmehom. – Sem traga za po-
činocima zločina u vozu, to jest za ubicom
mašinovođe i konduktera.

Grover je mrgodno pogledao Holideja. – Šta
se to njega tiče? – On je čovek o kome sam
vam govorila, Seme – požurila je da objasni
Džoen. – On je u vozu sprečio napad onog
razbojnika i doveo me nazad kući. Ali, zbog
čega je sada ovde, ne mogu da dokučim. Mi-
slila sam da će pobeći iz našeg kraja kao pas
podvijenog repa, i da će se posvetiti sprovo-
đenju svojih sopstvenih, sebičnih planova.

Na njene reči Dok se osmehnuo krajičkom
usana. – Niste se nimalo promenili od našeg
poslednjeg susreta. Zajedljivi ste isto kao i
pre – rekao je.

– Kada smo već kod toga, recite zbog čega
ste vi uopšte ovde?

– Pa, eto, tako, putujem, rekao sam vam već jednom da ja to volim.

– Putujete pravcem za koji svi kažu da ne vodi nikuda? Malo neobičan pravac za putovanje iz zadovoljstva.

– Može biti da sam računao da ću sa vrhova ove planine videti Kaliforniju – odgovorio je na to Dok podsmešljivim tonom i odložio revolver u futrolu. Ovaj put Gover nije učinio nikakav agresivan pokret rukom, već se samo okrenuo na konju i pogledao uz liticu klanca. Izraz njegovog lica nagoveštavao je da mu se ono što je video nije dopalo nimalo.

Džoen je bila daleko od toga da je razgovor smatrala završenim. Nastavila je istim, malo sarkastičnim tonom. – Ne verujem da je to što kažete istina, mister Holideje. Da li je moguće da ste se predomislili i pošli ovamo da proverite kuda su nestala kola?

– Možda – rekao je Dok tiho. – Ali, sada to u svakom slučaju više nije važno. Imate Govera, i to je dovoljno.

– Da, imam Govera i zajedno ćemo poći da ispitamo gde će se završiti konci ovog zločina. Kada su poginuli, sluzbenici železničke kompanije, dopremljeni su u Kob Siti. Semu je stavljeno u zadatak da nađe njihove ubice. On neće položiti oružje sve dok ih ne nađe.

– Jeste li vi policajac? – pitao je Dok mladog čoveka. – Ne baš policajac u pravom smislu reči. Ja sam detektiv železničke kompanije, Holideje. A šta je sa vama?

– Ništa od toga, ja sam samo putnik avanturista i povremeno kockar.

– Tako sam i mislio. Uz to ste i vešti u baratanju revolverom, je li tako?

– Pa, isplati se biti sposoban za očuvanje sopstvenog fizičkog integriteta i života.

– Isplati se takođe iznajmiti te svoje sposobnosti, zar ne? Takva zarada daleko je veća od one koja se stekne gonjenjem gove-

da i oranjem zemlje. Je li to vaše dugotrajno zanimanje?

– Moje zanimanje je moja stvar – rekao je Dok hladnim tonom, stavljajući Goveru do znanja da mu se ne sviđa takav ton. – Ako vam nije jasno, onda znajte da nisam revolveraš.

Gover je nešto promrmljao nezadovoljno i obratio se Džoen. – Pa, dobro, on nam nije potreban i ako ste spremni, možemo dalje da nastavimo put. Ako je Ben Ovens čovek koga tražim, onda je on ispred nas i verovatno ne sedi i čeka nas. On se brzo kreće i ne treba da mu damo još veću prednost od one koju već sada ima. – Džoen je odmah potvrdno klimnula glavom u znak da se slaže sa Goverovim mišljenjem, ali je to u njenim očima, kada je još jednom pogledala Doka, on zapazio izraz zbunjenosti i nedoumice. Dok joj je međutim mahnulo rukom i privukao bliže svoga konja sa namerom da pojaše. Kada se našao u sedlu, spreman da pođe, Dok više nije razmišljao o Ovensu i kolima opljačkane robe.

– Vi ste imali otprilike jednu noć prednosti ispred nas, Holideje. Je li ovo dokle ste stigli sva prednost koju ste ostvarili za to vreme? – pitao je Gover.

– Ne, prešao sam još nekoliko milja, ali sam morao da se vraćam.

– Jeste li nešto našli? – Ništa sem nezgoda. – Gover je upitno žmirnuo i stisnuo usne u tanku crtu. – Kakvu vrstu nezgode?

Dok je malo palcem zabacio šešir i prstom se počesao po čelu. – Dvojica nezgodnih gostiju koji su mi se prošle noći privukli sa ciljem da me pošalju u pakao.

Džoen je kratko prigušeno kriknula. Gover ga je razrogačenih očiju pogledao. – I? – zapitao je.

– Umesto oni mene, ja sam njih poslao tamo gde je trebalo.

Njegov smireni i naizgled ravnodušan ton doprineo je da Džoen pobledi. Stisnula je pesnice i sa negodovanjem se zagledala u njega. Još dvojica mrtvih? Jesu li to bili Ovensovi ljudi – pitala je.

– Nismo jedni drugima pružili mogućnost da se upoznamo – rekao je Dok. – Nije bilo vreme za to. Uostalom, ne verujem da je među nama bilo nečeg zajedničkog, s obzirom da su oni došli i pokušali da me ubiju za vreme dok sam mirno sedeo i dremuckajući gledao svoja posla.

– Pa, nije se baš obavezno moralo tako shvatiti – umešao se Gover. – Bili ste im na tragu. Oni su to primetili i logično je da su pokušali da vas uklone. To su morali biti Ovensovi ljudi, sve upućuje na takav zaključak.

– I ja tako mislim – složi se Dok. – Najverovatnije da ih je Owens ostavio kao zaštitnicu koja će paziti da im se neko ne privuče s leđa.

– Gde su ta dvojica sada? – pitao je Gover.

Holidej je pokazao dalje uz klanac. – Možda nekih pola milje dalje odavde.

– Da li bi vam bilo teško da nam pokažete gde je to? – pitao je dalje Gover. – Naravno, to samo pod uslovom da nemate ništa važnije.

– Ne, nemam ništa protiv – prevalio je lenjo preko usana Dok. – Nisam imao nameru da radim ništa specijalno.

Rekavši to, Dok se okrenuo i poterao konja uz klanac. Kada su stigli do mesta gde su ležali leševi dvojica napadača iz zasede, Džoen je ostala malo dalje, bleđa u licu i obuzeta lakom drhtavicom. Gover je, međutim, prišao bliže i detaljno pregledao leševe, a onda se vratio do Džoen i Doka i rekao. – Obojica su pogođeni u stomak, a vi kažete da se to desilo u pola noći, Holideje. Vrlo dobri pogoci za tako slabu vidljivost.

– Verovatno sam imao sreće – rekao je Dok. Gover je opet nešto zabrundao, što je zvučalo kao da se on lično s tim mišljenjem ne slaže.

Uzjahao je svoga konja i dugo je zamišljeno posmatrao Doka, pre nego što je rekao – Imam ovlašćenje da uzmem sebi pomoćnika i da ih zakunem da će časno i pošteno vršiti svoju dužnost, Holideje. Jeste li zainteresovani za takav posao?

Dok je lako odmahnuo glavom. – Ne, nisam zainteresovan.

– Zašto do đavola? Za vaše usluge bićete dobro plaćeni. Možda ne prebogato ali, u svakom slučaju ta nagrada bi iznosila daleko više od nagrade običnog zamenika šerifa. Vaš poslodavac bi bila železnička kompanija a ne neki gradić na Zapadu, koji jedva skupi šaku dolara za najneophodnije potrebe.

Dok je samo ponovo odmahnuo glavom.

– Ne razumem u čemu je stvar. Po vama se vidi da niste gladni i žedni, i da vam dobro ide, ali, nekoliko stotina dolara nedeljno nije plata za odbacivanje. Mogao bih izdejstvovati da dobijete čak i više nego ja.

– Kada se neko prihvati takve dužnosti, onda mora da radi ono što mu se naredi – rekao je Dok. – Meni se to ne dopada i ne bih to radio ni za kakvu nadoknadu.

Gover je revoltirano stisnuo usne i njegove oči su ljutito planule. – Onda idite do vra- ga! – promrmljao je. – Samo nas zadržavate. U stvari, ne razumem zašto ste uopšte došli ovamo i počeli sa traganjem, a sada ga napuštate?

– Ko odustaje? – pitao je Dok.

– Pa vi, do đavola! Došli ste ovoliko daleko, a kada smo mi naišli želite da poverujem da ste zalutali i da ste pošli da tražite put.

– Mislite šta hoćete, to je vaša stvar. Ali ipak, ne želim da uzalud gubite vreme. Jednu milju dalje napred, naići ćete na kamenu

liticu koja se kao zid diže u nebo. Tamo ne postoji prolaz kroz klanac niti mogućnost da se litica zaobiđe. Kada sam to video pošao sam nazad, i sada to kažem i vama da ne upadate u isti vremenski gubitak kao ja.

Džoen je prišla bliže još uvek glave okrenute na drugu stranu, da ne bi videla ubijene. – Ali, mora biti da postoji prolaz – tvrdila je temperamentno. – Pa, mi smo pratili trag kola koji je ušao u ovaj klanac, a onda tu su i ovi ljudi koji su ostavljeni da se suprotstave svakome ko bi tuda prošao.

– Ako postoji, onda je taj prolaz odlično skriven. U svakom slučaju, tri para očiju više vide nego jedan – rekao je Dok. – Pogledajmo zajedno, pa ćete videti da li postoji prolaz i da li je tu u blizini.

Džoen i Gover su pogledali oko sebe i svuda okolo videli samo litice klanca. Onda je Gover sjahao i pažljivo ispitao tlo. Dok nije imao pojma koliko je taj čovek vešt kada su u pitanju tragovi, i u krajnjoj liniji, to ga se nije ticalo mnogo. Smatrao je jedino da je Gover u najmanju ruku neodgovoran što je Džoen poveo u jednu tako opasnu misiju. Za njega lično, ta avantura mogla je biti izvor mnogih neprilika. No, on je svoje mišljenje jednom već rekao, i sada više nije ni hteo ni mogao da utiče ni na čiju sudbinu. Pustio ih je da gube vreme tražeći tragove, a on sam pošao je dalje. Džoen je ostala u sedlu, držeći zategnute uzde, osećajući da je njena dužnost da ostane uz Govera i tako podupre njegovo mišljenje, ali intimno uverena da ako iko može da pomogne sa pravim predlogom i rešenjem za njihov problem može samo taj samouvereni i neprikosnoveni Dok Holidej.

Tada je Gover povikao. – Pa, kuda ste se sada uputili, Holideje?

– Do njihovih konja, ako baš pitate. – Ru-menilo je buknuo na Goverovom mladalačkom licu. – Zašto mi niste rekli da imaju

konje? Vi kao da namerno otežavate stvar. To sasvim menja situaciju, i da sam znao da imaju konje, ja bih razmišljao drukčije.

– Pa, šta ste mislili, da su ovamo došli pešice? – pitao je Dok podrugljivo, i nastavio svojim putem. Iza sebe je čuo da su Gover i Džoen poterali konje u kas da bi ga stigli. Posle desetak minuta stigli su do mesta gde je Dok našao i odvezao konje noćnih napadača. Na tom mestu je Dok sjahao, i praveći luk prečnika stotinak metara, ispitao tlo u svim pravcima. Konačno je došao do jednog mesta gde je stenoviti zid klanca bio prekriven debelim slojem rastinja. Džoen i Gover su tražili tragove daleko odatle, Dok ih je pozvao da se vrate i kada su oni puni iščekivanja stigli, pokazao im je zid od rastinja.

– Prošao sam ovuda pri slaboj svetlosti rane zore.

– Je li to prolaz? – zapitala je Džoen sa nevericom.

– Mora da je to – potvrdio je Dok i pruživši ruku povukao gomilu granja i žbunja iza kojih se ukazao mali otvor. Ponavljajući taj postupak nekoliko puta, uspeo je da proširi taj prostor sve dok se nije našao ispred ulaza u jednu pećinu. Ohrabren tim otkrićem, Gover mu je pomogao i zajedničkim naporima uklonili su još više nabacanog granja i žbunja, i tako otvorili ulaz u pećinu. Prošavši kroz tunel izdubljen dejstvom vremena i prirode u toj tvrdoj steni, svi troje su se našli na jednom visokom platou. Ispred njih se pružao pojas peščanih brežuljaka naizgled potpuno bez života i zastrašujuće negostoljubiv.

– Vraški genijalno – konstatovao je Gover. – Sve što je trebalo da učine to je da pokriju granjem i žbunjem ulaz u pećinu.

– Pošto su proterali kola kroz tunel – dodao je Dok pokazujući otiske točkova na tlu.

– Kao što vidite, prolaz postoji, ali, ne tamo gde ste vi bili prošli. – A ona dvojica koju ste

vi uklonili s puta, ostala su s ove strane planine, da bi zatvorili i zakamuflirali prolaz i izbrisali tragove koji su vodili do tunela. Sve u svemu, mudro.

Dok je pošao nazad kroz tunel i pred ulazom našao Džoen koja je držala sva tri konja. Gover joj se odmah radosnim glasom obratio. – Uspeli smo da ih otkrijemo. Ali, čini mi se da putovanje odsada neće biti lako. Teren je vrlo težak.

– Meni to ne smeta – rekla je Džoen odlučno. – Važno je samo da ih pronađemo.

Gover je bacio kratak pogled prema Doku i umesto odgovora, dobio je samo sleganje ramenima. Videvši da nema drugog izlaza, Gover je nastavio. – Dobro, pošto nema drugog izlaza, onda pođite, ali biste morali strogo da se držite date reči, Džoen, i da ostanete više pozadi. Bio bih i suviše dekoncentrisan ako biste vi bili izloženi stalnoj opasnosti. Pod drugim uslovima ne bih mogao da prihvatim da pođete sa mnom.

Džoen je potvrdno klimnula glavom i povedla konja kroz tunel. Gover je pošao za njom, a iza njih, vodeći Miga za uzde, Dok. Ali, kada su izašli na plato i kada je pogledala pustoš koja se pružala pred njima, Džoen se stresla od jeze.

Pogledala je Doka pravo u oči i zapitala.

– Hoćete li i vi poći sa nama? – u njenom glasu bilo je nade, molbe, čak i preklinjanja, jer je očigledno u duši shvatila da njihovi planovi imaju mnogo više šansi za uspeh sa čovekom Holidejevog kalibra.

Dok je slegnuo ramenima, pogledao mirnim pogledom nepristupačnu prirodu ispred njih, i obuzet ličnim osećanjima kao i devojka, rekao je – Zašto da ne? U ovom kraju još nikada nisam bio, a možda ovuda vodi put za Kaliforniju.

– Idete li sa nama do kraja, Holideje? – zapitao je Gover.

– Idem dotle dok mi to odgovara – bio je njegov odgovor, ali iz koga se nije moglo zaključiti šta onaj koji ga je dao stvarno misli. Zatim je Dok pojahao svoga konja i pustio ga da sam odabere put niz padinu prema brežuljkastoj peščanoj pustinji koja se pružala ispod njih.

* * *

Jahali su lagano kroz toplo sunčano jutro. Vreo jak pustinjski vetar šibao ih je u naletima, noseći oblake najfinijeg sitnog peska koji ih je zasipao po licima i odelu. Da bi se zaštitili od prašine koja im je prodirala u nozdrve, grlo i pluća, vezali su preko usta marame koje su im nezaštićene ostavile samo oči. Za kratko vreme oči su im se zacrvenele kao da su zapaljene, jer je i pored pažnje i stisnutih očnih kapaka i gledanja kroz trepavice, fina peščana prašina ipak prodirala do očnih jabučica. Nisu ni pokušavali da razgovaraju između sebe, jer se od zvižduka vetra i škripanja kože na sedlima, ne bi mogli ni čuti, a za dovikivanje niko od njih nije imao volje. Srećom, posle četiri sata mučenja, stigli su do kraja pustinjskog pojasa. Bilo je već podne kada je Gover podigao ruku i dao znak da stanu. Džoen, očiju i očnih kapaka crvenih od besnih naleta vetra i sitnog peska, koji je nekoliko sati podnosila, do tada još nije izgovorila ni jednu reč žalbe, mada je Dok primetio da je poslednjih pola sata ili sat Gover počeo da brine za nju. Što se Doka tiče, on je smatrao da devojka sasvim dobro podnosi tegobe puta.

Dok je Gover ostao da se odmara sa Džoen, Dok je pošao da pretraži teren, ne bi li ponovo našao tragove kola. Morao je da napravi nekoliko sve širih i širih krugova, dok ih je najзад našao. Prateći trag još jednu milju dalje, naišao je na jedan potok gde su se kola zaustavila i gde su ljudi iz karavana napravili logor. Dok je na potoku napojio konja

i sam utolio žeđ, a onda se ispljuska po licu, pre nego što se vratio da Džoen i Goveru saopšti dobre vesti.

Kada je videla da je već osvežen i umiven, Džoen ga je pogledala mrgodno. – Zar je vaš običaj da uvek prvo mislite na sebe? – zapitala je neraspoloženo.

– Mislim da se to dosta isplati – bio je kratak i neposredan odgovor – ali, to nije uvek pravilo. Zavisi od toga s kim sam u društvu. – Dodao je istim tonom i poveo ih prema potoku. Kada su stigli, predložio je da on i Gover pregaze potok i da potraže tragove na drugoj strani, i uprkos Goverovom protestu i bojazni da Džoen ne bi trebalo ostavljati samu, Dok ga je uverio da je to jedini način da izgube što manje vremena.

– Bilo bi dobro da pođem i proverim šta je na drugoj strani doline – rekao je Dok. – Vi ostanite sa devojkom i ako se ne pojavim u roku od jednog sata, pođite za mnom i povedite i nju. – Gover ga je sumnjičavo pogledao. – A šta ako je Ovensova banda iza sledećeg brda?

– U tom slučaju ja ću negde čekati vas.

Gover je napucao usne, a onda je pogledao nazad kroz šumu. Džoen je imala već pola sata vremena da se osveži i nije očekivao da će je zateći u nezgodnoj situaciji ako se iz ovih stopa vrati u njihov logor.

– Mogu samo da kažem da ćete biti budala ako me ne sačekate – rekao je Gover.

– Udruženi možemo više i bolje da savladamo eventualne neprijatnosti.

Na to tvrđenje, Dok nije odgovorio ništa, oboje je konja petama i udaljio se, ostavljajući Govera da se vrati do mesta gde ga je Džoen čekala.

Nastavljajući put kroz dolinu, Dok je našao da su tragovi kolskih točkova dublji nego ranije, i po dubini konjskih kopita, zaključio je da je banda krenula nešto bržim tempom. I

on je ubrzao kas svoga konja i malo kasnije, izbivši na vrh jednog uzvišenja na kraju doline, saznao je razlog njihovoj žurbi. Pred njima se nalazilo jedno malo naselje sastavljeno od zgrada zidanih nepečenom ciglom i šatora sa jednom povećom zgradom na kojoj je stojao natpis „Trgovina mešovitom robom” i koja se nalazila u centru naselja. S obe strane mutne rečice koja je vijugala u daljinu sve dotle dokle je pogled dopirao, nalazile su se male rudarske deonice, svaka otprilike na dvesta metara udaljena od one prethodne. Ali, čak i onda kada su mu se oči privikle na odsjaj sunca na golom belom tlu, nije mogao da vidi nikakav znak života ili bilo kakve aktivnosti. Posle nekoliko minuta posmatranja, Dok je sjahao iz sedla, seo na jednu pljosnatu stenu. Razmišljao je o neobičnom prizoru na koji je naišao. Džoen Votson bi odmah prepoznala Bena Ovensa i njegove saučesnike, jer ih je već i ranije videla. Ali, i oni bi prepoznali nju. Može biti da Govera nisu poznavali, ali, postojale su velike šanse, pošto je on bio plaćeni detektiv železničke kompanije i pošto je radio u pokrajini Kob Sitija, da su i njega registrovali i zapamtili. Očigledno da je samo on, Holidej, bio jedina osoba koja se mogla usuditi da odjaše u naselje, a da se ne izloži opasnosti da ga neko osumnjiči i izloži napadu i eventualnom likvidiranju. Uostalom, ako je Ovens bio negde u blizini, on neće obratiti pažnju na nekog nepoznatog došljaka, mada će se pitati zašto njegova dva čoveka nisu zaustavila tog došljaka. No, i tu je moglo da se nađe neko objašnjenje, jer je u svako doba mogao tvrditi da je planinu prešao negde znatno dalje na severu, jer bi Ovensu bilo nemoguće da šalje nekoga i proverava da li u planinskom lancu postoji još neki prolaz sem onoga koji je on našao. To je zaključio Dok posle izvesnog vremena, i to je bilo sve što je mogao da smisli za prvi mome-

nat. Zato je legao na zemlju i pušeci cigaru čekao. Prošlo je otprilike dva sata pre nego što su Džoen i Gover stigli do mesta gde ih je čekao. Džoen je izgledala sveža i čista, a njena gusta kosa slobodno je padala niz vrat sve do ramena. Predivnog izgleda, pogledala je Doka kao da je očekivala da će on zapaziti njenu lepotu.

Kao da pogađa njenu želju, Dok je rekao.

– Vaš izgled čini da čovek zaboravi na vrućinu i prašinu, gospođice Votson.

Gover se namrgodio kada je primetio da je Džoen jarko porumenela i da su joj prsa jako zaigrala od uzbuđenja.

Ovde nismo došli na igranku, Holideje – progundao je, odajući svojim tonom nezadovoljstvo koje ga je mučilo.

Dok je, bez reči ustao, otresao rukom prašinu s odela i nekoliko puta piknuo komadiće trave s oboda svoga šešira. – Naravno da nismo, mister. U svakom slučaju, sigurno je da odavde više nećemo ići zajedno – odgovorio je.

– Nećemo ići zajedno? – izbacio je Gover pitanje kao iz puške. Dok je odrečno odmahnuo glavom i prstom pokazao naselje koje se dizalo pred njima. – Mis Votson je poznata kako Ovensu tako i njegovim ljudima, a ja lično strahujem da oni poznaju i vas. Mene ne mogu da znaju kao što ne znaju ni moga praoca Adama.

– Pa, šta? – promrmlija je Gover. – Očekujete od mene da vam dozvolim da sami preuzmete ulogu čistača u ovoj predstavi?

– Nemam pretenzija da budem glavni, ako mislite da mi je to cilj – rekao je Dok kratko i jasno. – Ali, meni izgleda mudro da ja sam odjašem u grad, ovako usred belog dana i da im tako omogućim da me provere. Takvo moje ponašanje izazvaće najmanju sumnju. Kada se vi kasnije, pod zaštitom mraka ušunjate u grad, ja ću donde već doznati ono što

je za nas interesantno, pa ćemo tako tačno znati šta se tamo dole događa. Mislim da je to pametno i da za sve troje predstavlja najmanju opasnost.

– Vraga ćete vi otići! – rekao je Gover žestoko, ali je Džoen, pošto je nekoliko trenutaka posmatrala naselje, graciozno skliznula iz sedla i privezala svog konja u hlad jednog drveta, gde je žbunjem bio skriven od pogleda eventualnih radoznalaca iz naselja. – Mislim da je mister Holidej u pravu, Seme – rekla je. – Ne možemo sebi dozvoliti da sada, kada smo već prešli toliki put, bilo šta napromišljeno rizikujemo. Na kraju, morate priznati da je mister Holidej dosada pokazao i dokazao da je čovek kome se može verovati i koji zna rešenje za puno problema.

– Što se toga tiče, ja imam svoje mišljenje o Holideju – zagundao je Gover. – Imam takođe svoje mišljenje i o tome šta bi trebalo da radimo. Da li vi to držite njemu stranu protiv mene?

U devojčinim plavim očima zaigrao je plamen negodovanja. – Ne držim ja nikome stranu, već u predlogu mister Holideja da on sam odjaše napred kao prethodnica vidim dosta koristi. Šta bismo dobili ako bismo svi ovako pošli napred i ako nas Ovensovi ljudi čekaju u zasedi, spremni da nas čim vide zbrišu iz sedla?

Gover je liznuo suve usne i ogorčeno pogledao Holideja. Nije rekao ništa, jer očigledno trenutno nije našao dovoljno reči ni jake argumente da odgovori i pobije Dokov predlog, ali je i dalje ostao u sedlu. Dok je pojahao Miga i poterao ga do detektiva železničke kompanije. – Ona velika zgrada tamo u sredini naselja izgleda mi kao da je trgovina. To znači da je naselje osnovano sa namerom da tu i ostane duže vreme i verovatno da je u tom smislu sve organizovano i pripremljeno

za dugotrajniji boravak ljudi u njemu. – Pa, šta? – zapitao je Gover tmurno.

– Pa, možda opljačkana roba koju je Ovens poneo sa sobom nije bila tu izložena prodaji. Bar meni to ne izgleda verovatno. On je najverovatnije nastavio dalje prema nekom drugom naselju.

Gover se tmurno i cinično osmehnuo krajem usana. – Vi to uzimate kao sasvim izvesno da je Ovens opljačao Koloniju Votson sa jedinom namerom da robu proda?

– Ta ideja mi se čini logičnom i prihvatljivom.

– Šta je drugo mogla biti njegova namera? – umešala se sada Džoen. – Novac je jedina stvar za koju su on i njegovi ljudi zainteresovni, Seme. Mislim da bi trebalo da prestanete s iznošenjem raznih argumenata i da prihvatite predlog mister Holideja da on pođe napred, a da mi dođemo za njim kasnije.

Gover se zagledao u nju nekoliko trenutaka, a onda je njegov pogled ponovo poleteo do naselja. – To mi se ipak ne dopada – progundao je.

– Lepo, meni se pak, dopada – rekla je Džoen ostrim tonom. – I ako smo već kod tog pitanja, ja sam više od vas zainteresovana za hvatanje Bena Ovensa. On i njegovi ljudi ubili su moga oca i kidnapovali moga brata. Vi verovatno nikada niste ni sreli, a još manje poznavali mašinovođu i konduktera voza koje su oni ubili. Uz svaku čast i poštovanje vaše savesnosti, sigurno je da su moji motivi jači od vaših i zato ne želim da napravimo bilo kakvu grešku, i kažem da je mister Holidej u pravu, i da ga treba poslušati.

Gover se trudio da zadrži svoj odlučan i dostojanstven stav, ali je na kraju duboko uzdahnuo i slegnuo ramenima. Okrenuvši se Doku rekao je. – Čini mi se da ste dobili još jednu rundu, mister litalice.

Dok mu je uzvratio hladnim nezainteresovnim pogledom, klimnuo je lako glavom prema Džoen u znak pozdrava i okrenuvši svoga konja poterao ga laganim kasom preko prevoja i dalje niz padinu. Lagano se spustio do ravne prerije, a onda je pošao dalje obalom reke, sve dok nije stigao na nekih pola milje daleko od rudarskog naselja. Ni tada nije primetio ni najmanji znak nekog kretanja, što je bilo sasvim neuobičajeno.

Zastao je malo, dopuštajući onome ko ga je možda iz zasede posmatrao i procenjivao, da ga dobro osmotri, a onda je ponovo poterao konja napred. Dok je prelazio reku na jednom plitkom mestu, iza brojnih, primitivno izgrađenih brana kojima je rečica bila pregrađena u svom toku. Odjednom su se pojavila dva čoveka. Obojica su držali puške uperene u njega. Holidej je zategao vođice, stavio ruke na jabuku sedla, dajući im na taj način na znanje da ne namerava da potegne oružje, i bezizraznim pogledom se zagledao u njih.

– Čini mi se da su sve karte u vašim rukama, džentlmeni – rekao je.

– I jesu, došljače – dobacio mu je oporo viši od dvojice. Taj viši je prešao već polovinu ljudskog veka, a glava mu je kao kapa od vune krasila gužvu guste sede kose. Crte lica bile su mu oštre i grube kao najgrublje lice koje je u toku mnogih godina Dok video. Drugi je bio nešto mlađi, ali je i on bio smrknutog lica na kome se ogledalo neraspoloženje kao da će tog trenutka korbačem išibati nekog drskog psa.

Stariji je nastavio glasom promuklim kao cepanje suvih dasaka. – Hajde da čujemo vašu priču, mister. Recite nam kako to da dolazite iz pravca planine i ko ste vi uopšte?

Dok je klimnuo glavom u želji da pokaže svoju spremnost da njihovom zahtevu izađe u susret. – Ja sam Džon Holidej, ako vam to

ime nešto znači – rekao je bezizraznim glasom. – Uputio sam se na zlatonosna polja u koja su se uputili i mnogi drugi ljudi koji se nadaju sreći.

– I vi ste pošli kroz te planine, Holideje? – nastavio je s ispitivanjem stariji čovek.

– Naravno, jahao sam s one strane pored podnožja i tako naišao na tragove kola koji su vodili do jednog prolaza i dalje ovamo. Šta vas u vezi s tim muči, šta tu ima čudnog, voleo bih da znam?

– Nije važno šta nas muči i šta je tu čudno, Holideje – rekao je sada mlađi čovek i prišao bliže Doku. – Jeste li vi s tom družinom koja je prošla sa kolima ili niste?

Dok je mirno odmahnuo glavom. – Ne, nisam s njima. Ja sam usamljeni putnik, ali sam mnogo zahvalan onima koji su ostavili trag i pokazali mi put kroz planinu. – Pogledao je bezbrižno oko sebe. – Gde sam ja to došao, ako smem da pitam?

– Došli ste u grad gde se prokletim došljacima ne veruje ni koliko zmiji zvečarki – dobacio mu je u lice mlađi čovek. – Ni sada, niti će im se ikada verovati.

Dok je napravio izraz lica kao da ne može da shvati šta je razlog takvog odgovora.

– Izgleda da vas je ujela neka zmija – rekao je ne pridajući svom tonu nikakav značaj.

– Bili smo ujedani, ali i više od toga. Opljačkani smo i mnog su ubijeni – eksplodirao je naglo mlađi čovek. – A sada lepo i lagano sjašite s konja da vas malo bolje izbliza pogledamo. I nemojte da vam na pamet padaju neke glupe misli, jer vas ova puška koju držim može izrešetati kao sito, baš zato što je stara i škljocava.

– Šta se desilo, hoćete li mi reći? – zapitao je starijeg čoveka, puštajući vođice svoga konja da slobodno vise i bez žurbe prilazeći dvojici opreznih lovaca iz zasede.

– Desilo se mnogo šta. Pre svega da prvo vreme iz predostrožnosti, uzeću vam opasač sa revolverima.

Dok je ravnodušno podigao ruke uvis, a onda je otkopčao opasač i dobacio ga mlađem čoveku. Otresao je rukama prašinu s odela i šešira i ponovo, kao da ga ništa naročito ne interesuje, pogledao oko sebe.

– Ovo je dosta veliko nalazište. Ne verujem da ste vi jedini koji ovde radite i živite?

– Ostali su na sastanku – rekao je stariji čovek bez ustezanja. – Može biti da ste vi ono za šta se izdajete, a možda i niste. Prema tome, pretpostavljam da nećete imati ništa protiv da mirno pođete sa mnom?

– Ne, neću imati ništa protiv. Imate li ovde u gradu salun?

– Imali smo salun – rekao je mlađi čovek mirno. – Sada imamo samo prazne rafove i prazne flaše. Počišćeni smo do gole kože kao crkveni miševi.

Dok je ponovo odglumio iznenađenje i zbunjenoost. – Kako, neko vas je napao? – pitao je.

– Za te koji su nas napali mi imamo kratak i jasan naziv, Holideje – došao je na Dokovo pitanje kratak ljutit odgovor. – A sada, pođite napred i bez ikakvih podvala.

Dok nije ni pokušao da se protivi niti raspravlja. Popeo se uz obalu rečice i posle nekoliko minuta zaustavio se na ivici nečega što bi se u normalnim gradovima moglo nazvati ulicom. Tačno naspram sebe, na drugoj strani ulice, ugledao je grupu namrgođenih lica, odevenih u odela kakva su se obično nosila u tim krajevima. Iza njih, okupljena u dovratku i iza dovratka nekih širokih vrata na jednoj zgradi, stojala je još jedna, nešto brojnija grupa ljudi, za koje se po izrazu lica takođe moglo reći da su loše raspoloženi. Idući ispred dvojice svojih pratilaca, Dok je prišao prvoj grupi i tu zastao.

Stariji od dvojice njegovih čuvara pokušao je da objasni njegovo prisustvo. – Kaže da je običan putnik u prolazu, da je pratio trag teretnih kola kroz planinu i da mu je cilj da stigne do zlatonosnih polja.

– I ti mu veruješ, Hajslere? – pitao je jedan debeljuškasti čovek sa malo mlohavim podvaljkom, odeven u crn dugački kaput i prsnik iste boje, sa tankom mašnom koja mu je nevezano visila iz prljavog okovratnika.

Sedokosi čovek je neodređeno slegnuo ramenima. – Ni sam ne znam da li da mu verujem. Do sada nije pokazao želju da nam pravi neprilike, i poslušno je pošao sa nama, radeći sve ono što smo od njega tražili. Ne izgleda mi kao neki opasan čovek i rekao bih da ostavlja utisak ispravnog i časnog čoveka.

Čovek u crnom kaputu se izdvojio od ostalih i prišavši Holideju pogledao ga netremice u oči. – Ja sam Džul Kouvi – rekao je. – Ovo je moj grad ili, tačnije rečeno, ono što je od njega ostalo. Ovi ljudi rade za sebe i za svoj račun, ali, ja od svakoga od njih uzimam procenat njihove zarade, zato što ih snabdevam alatom, ogradom, hranom i u dane vikenda viskijem. Mi se ovde svi odlično slažemo.

– Jesu li teretna kola prošla ovuda? – pitao je Dok, osećajući da se može desiti da prođe i nekoliko časova pre nego što razgovor dođe na tu temu, ako on svojom inicijativom ne pokrene stvar sa mrtve tačke.

– Prošla su, pošto su prethodno počistila čitav grad.

– Je li među njima bio i čovek po imenu Ben Ovens? – pitao je Dok i zapazio neko kretanje u gomili iza Kouvija.

Kouvi je sa više interesovanja pogledao Doka. – Poznajete li ga?

Dok je primetio da je posle pominjanja Ovensovog imena nemir u gomili porastao. – Ja ga gonim – priznao je najzad.

– Jeste li vi šerif ili zamenik? – zapitao je Kouvi oštro. Dok je odrečno odmahnuo glavom i pokazao palcem prema brdima gde su se nalazili Džoen i Gover.

– Ne, ja s tim nemam veze. Idem Ovensovim tragom zbog mojih ličnih računa, ali, tamo na brdu je jedan policajac. Ja sam došao ovamo sam, da bih proverio kako stoje stvari u gradu.

Kouvi ga je pogledao sa nešto više nepoverenja i sumnje. – A zašto taj policajac nije lično došao ovamo? Da slučajno ne ispredate vi neke laži, smatrajući da smo mi budale koje će progutati sve što im se kaže?

Dok je osetio da opasna napetost raste, ali je ostao hladan. – Ne ispredam nikakve laži, jednostavno smo ocenili da je bolje u vrelu vodu zamočiti samo prst, a ne celu šaku. Čovek mora da bude oprezan, to i sami znate, sudeći po načinu kako ste me dočekali. – Posle tih reči Dok je zapazio da u gomili ima nešto više smirenosti nego pola minuta ranije. – A što se tiče policajca on nije baš pravi policajac. Zove se Sem Gover i radi za železničku kompaniju. Dva službenika kompanije su ubijena u vozu. On je došao u Koloniju Votson idući tragom bande razbojnika koji su opustošili gradić, odneli iz njega sve što je od vrednosti i tu robu su natovarili na četvoro tovarnih kola. Ja sam se Goveru pridružio u traganju za napadačima, jer mi je to odgovaralo. Ovde sam došao sam, jer banditi njega poznaju, a mene ne.

Kouvi je uputio jedan upitni pogled Hajsleru, na šta je sedokosi stariji čovek samo slegnuo ramenima. Kouvi se onda okrenuo ostalima. Niko nije govorio ništa, ali su sve oči i dalje bile uprte u Holideja, sa mnogo sumnje i rezerve, tako da se Dok pitao da li je u osvajanju njihovog poverenja učinio neki napredak. Odlučio je da celu stvar odmah istera na čistinu, pa im je u nekoliko

rečenica ispričao za Džoen Votson, za smrt njenog oca i zarobljavanje njenog brata. Dođao je uz to da je Džoen Votson zajedno sa detektivom železničke stanice gore na brdu.

– Bred Votson, da sećam se da je to bilo njegovo ime – složio se posle izvesnog vremena Kouvi. – Proverio sam njegova dokumenta i uporedio njegov potpis sa potpisima na narudžbenicama. On je bio taj koji je rekao da je sve u redu. To nas je i zavaralo.

– Zavaralo vas? – pitao je Dok. Kouvi je tog trenutka zaboravio sve svoje sumnje i počeo sasvim otvoreno da govori. – Došao je ovamo kod mene, pokazao mi svoje isprave što me je uverilo da je došao zaista sa druge strane planine. Rekao je da su dva naselja s one strane rasturena, zapravo, ostala pusta, jer su se ljudi odselili i da je ostao sa brdom robe koju je za njih dovezao i koju je sada spreman da proda po niskoj ceni. Govorio je da je bolje prodati robu bez zarade, nego je uopšte ne prodati. To me je zainteresovalo i počeo sam da se pogađam, ali je u tom trenutku iznenada napala banda razbojnika. Ishod svega toga bio je da ne samo da nisam napravio nikakav posao, već sam bio i opljačkan do gole kože. Pre nego što je bilo ko u gradu naslutio šta se događa, te hulje su nas opkolile, saterale u gomilu i zaključale u magacinu. Posle toga su odneli sve što smo imali, uključujući tu naša kola i konje, i ostavili nas ovde da umremo od gladi.

– Pre koliko vremena se to desilo? – pitao je Dok. – Juče kasno popodne. Neki od ovdašnjih ljudi pošli su u poteru za njima, ali, između naselja i zlatonosnih polja pruža se veliki deo bezvodne neprohodne pustare i oni su morali da se vrate. Mi smo, uprkos toj neuspeloj poteri ipak dobro prošli, jer su banditi mogli da ih sačekaju i hladnokrvno ih pobiju.

Dok je izvesno vreme zamišljeno ćutao, a onda je Kouviu dao jedan savet. – Sada će biti najbolje da pošaljete nekoga da dovede Govera i mis Votson. Oni će vas uveriti da nemam nikakve veze sa pljačkašima. Posle toga, bilo bi dobro da se svi okupimo i da vidimo da li iz ove situacije postoji nekakav izlaz.

– Koji đavolji izlaz? – zabrundao je Kouvi. – Ova moja trgovina i ove kolibe što vidite, poslednje je ljudsko naselje u ovoj pokrajini i do zlatonosnih polja sve je pusto i nenastanjeno. Na drugoj strani isto tako stoji skoro punih dve stotine milja. Ti zločinci moći će da iz onih koji su ostali na poljima zapadno odavde, iscede koliko god hoće novaca za robu koju imaju.

– Imate li nekih vesti otuda? – pitao je Dok.

– Naravno da imamo mnogo novosti. Nekoliko ljudi se probilo otuda natovareni zlatnim prahom i zrnevljem, ali, oni su bili dovoljno pametni da se otuda izvuku, dok je još vreme podnošljivo. Rekli su da im se isplati da se zadržavaju ovde u blizini, s obzirom da se mnogo hulja i probisveta muva po ovoj teritoriji i da čovek nikada nije siguran da ga iz zasede u leđa neće pogoditi neki mučki ispaljen metak. Sudeći po njihovim izjavama, nalazišta su tamo bolja i bogatija nego ovde, i to je doprinelo da mnoge ovdašnje ljude zahvati „zlatna groznica”. Mnogi su pohitali da nađu svoje mesto na tim poljima gde se za bogatstvo samo trebalo sagnuti, a mnogi su otišli toliko daleko od trgovačkih postaja kao što je ova moja, da će sigurno zalutati i umreti od gladi kada potroše sve namirnice koje su poneli sa sobom. – Kouvi je zažmurio i pogledao Doka. – A to je baš ono na šta je taj Bred Votson računao, zar ne?

– Vi smatrate da je on bio umešan u taj napad na vas? – zapitao je Dok.

– Da li smatram? Sto mu gromova, pa on je bio umešan u to do grla. On je doprineo da ne budemo dovoljno oprezni i da ostali banditi tako iskoriste šansu da nas iznenada napadnu.

– Je li to izveo sam?

Kouvi se grdno namrštio. – On i još dvojica su se odmah približili i počeli razgovor sa nama, a iza njih bili su još četvorica vozara kola. Bilo ih je dakle samo sedam, a nas celo naselje. Naravno, to nas je donekle zavaralo, jer smo smatrali da budući toliko nadmoćni, nemamo razloga da strahujemo od njih, bez obzira ko su.

– Da li je Votson izgledao kao da je pod prinudom? – zapitao je Dok, sećajući se nepoverenja Džoen Votson u poštenje i moral svoga brata.

Po prvi put od kako je Kouvi na sebe uzeo da razgovara sa Dokom, progovorio je sedokosi Hajsler. – Pa, on na mene nije ostavio utisak čoveka koga neko drži pod prismotrom, Holideje. Tačno je da sam ja malo sumnjao u njega, ali, Džul je rekao da su njegovi dokumenti u redu i da mu možemo verovati.

– Ti banditi su ubili njegovog oca – podsetio ga je Dok. – A njegova sestra Džoen je u poteri za ubicama, zajedno sa mnom. No, pretpostavljam da nikada nećemo saznati pravu istinu ukoliko ih ne pohvatamo.

– Kako zamišljate da ćete u tome uspeti, Holideje? – grmnuo je Kouvi snažnim glasom.

– Mislite li da možemo pešice preći ceo put odavde do zlatonosnih polja?

– Ja imam konja, a mis Votson i Gover takođe imaju konje. Vaš problem je kako da se pokrenete odavde i da prestanete da buljite u nebo i čekate da se nešto desi.

Kouvi ga je pogledao netremice. – Niko od nas ne čeka spas od Svevišnjeg, mister. Baš

smo se bili okupili da donesemo odluku šta da preduzmemo.

– Pa dobro, dok se vi dogovarate, ja ću odjahati nazad do brda i dovesti mis Votson i Govera.

– Vraga ćete odjahati – grmnuo je na to Kouvi. – Ostaćete vi ovde da vas možemo držati na oku. Naravno, vaša priča možda drži vodu, ali, možda ste ipak jedan od onih koji su nas opljačkali. U tom slučaju, imali bismo sa vama da raščistimo grdan račun.

– Zar mislite da bih bio ovde da sam jedan od njih? – pitao je Dok mirno.

Kouvijevo neraspoloženje se još pogoršalo. – Ne znam ništa drugo sem da neću dozvoliti da se mrdnete odavde. Ni za toliko vremena koliko je potrebno da čovek trepne. – Okrenuo se da bi se obratio Hajsleru. – Džime, imaš li nešto protiv da tvoj dečko Lu uzme konja ovog neznanca i da proveriti da li je tačno ono što je rekao za dvoje ostalih?

Hajsler je bez dvoumljenja odgovorio.

– Prepusti to meni, Džule, ja ću otići na brdo, i ako se vratim sa železničkim detektivom i devojkom, o kej! Ako se ne vratim, obesi tog nevaljalca na najbliže drvo.

– Budi siguran da ćemo baš to učiniti Džime. Pođi odmah.

Džim Hajsler nije gubio ni trenutka, već se odmah vratio do obale rečice i vinuo na leđa Holidejevog umornog Miga. Kada se pojavio na vidiku, jašući punom brzinom preko doline u pravcu obronka planine, Dok se spustio na ivicu izrovašenog polutrulog trotoara ispred Kouvijeve trgovine, i iz svoje tabakere izvadio jednu cigaru. Bez žurbe je kresnuo palidrvce i pošto je povukao nekoliko dimova, zagledao se u daljinu, gde je, kako je bio siguran, jedan vrlo dovitljiv čovek po imenu Ben Ovens, mogao provesti na miru ostatak svog života. Dok je zaključio da je Ovens zaista bio bistar i dovitljiv čovek. Ali, iz isku-

stva je znao da i najdovrtljiviji ljudi ponekad čine grube greške. Želeo je da bude u blizini kada Ovens napravi tu grešku ne samo zbog toga što je on lično želeo da se sa Ovensom nađe oči u oči, već isto toliko zbog Reja Hejza Džoen i Votson.

* * *

Kada je sjahala s konja i dodirnula nogama zemlju, pred gladnim očima ljudi koji mesecima nisu videli ženu, Džoen je osetila da joj je celim telom prošla ledena jeza. Sem Gover je odmah počeo da izlaže svoju priču Džulu Kouviju, ali, koliko je Džoen mogla da primeti, malo ko je sem Kouvija i sedokosog starog čoveka obraćao pažnju njegovom pričanju. Namerno se uzdržala od toga da sodeće strese prašinu, jer se bojala da će njeni pokreti još nešto istaći od njene ženstvenosti i kod usamljenih kopača zlata izazvati još veću požudu, i uputila se ka mestu gde je na ivici trotoara sedeo Dok Holidej. – Ni traga od njega? – zapitala je više da bi sakrila svoju zbunjenost pred pogledima muškaraca, nego što je stvarno htela to da pita.

– Pa, ostavio je svoj trag – rekao je Dok. – Još jedno naselje je opljačkano od podruma do tavana, baš kao i u Votsonu.

Džoen ga je pogledala s izrazom nedoumice u očima. – Da li ćemo ga ikada uhvatiti? Nije li možda inteligentiji od nas?

– U ovom momentu on ima prednost i sve uslove da se izmigolji, mis Votson, ali, to u svakom trenutku može da se izmeni.

– Znači da se još uvek nadate?

Dok se spokojno osmehnuo krajičkom usana. – Ja se uvek nadam – rekao je. – Dok je stajala pred njim, Dok je prošetao pogledom po njoj sa toliko usredsređenosti i tako lagano, da je od njegovog pogleda krv jurnula u njene obraze. Zbunjena njegovim postupkom, naglo se okrenula praveći se da želi da čuje ono što je Gover govorio.

Izgledalo je da je u razgovoru sa Kouvijem i Hajslerom došao do takvog statusa da se mogao obratiti rudarima. – Dakle, ja mislim da sada možemo učiniti samo jedno, da nastavimo dalje. Što se tiče vas koji ste se zadesili ovde, ne znam šta da vam predložim. – Izgledalo je da je Goveru mnogo lakše da nađe zajednički jezik sa tim ljudima nego Dok, i imao je mnogo više vremena za upoznavanje. Gledajući ga, Džoen je zaključila da je Gover ovde u svom pravom elementu.

Umesto rudara, za njih je Kouvi uzeo reč.

– Nemojte kvariti vaše planove zbog nas. Svaki od ovih ljudi koje ovde vidite naviknut je na muke i odricanja. Izvući ćemo se neka-ko. Ali, ono što bih posebno želeo da kažem, Govere, to je da ovoj mladoj ženi ne bi trebalo dozvoliti da se i dalje upušta u avanturu i da bi trebalo da ostane ovde. Umesto nje, sa vama i Holidejem trebalo bi da pođe neko od naših ljudi. Tri čoveka mogu imati nekih šansi protiv one bande, pod uslovom da budu mudri i da pravilno odigraju karte.

– Nemam nameru da ostanem – odgovorila je odmah Džoen, ne dajući Goveru šansu da razmišlja o ovom predlogu. – Sa banditima je moj brat. Želim da ga spasem, bar isto toliko koliko želim da osvetim svog oca.

Kouvi je umorno uzdahnuo i pokušao da je uveri u ludost njenog poduhvata. – Slušajte, mis Votson, budite razumni i razložni. Mi ovde imamo nekoliko najboljih strelaca na teritoriji. Džim Hajsler može potkresati mačku brkove na razdaljini od sedamdeset metara, a Geri...

– Ne – prekinula ga je Džoen. – Došla sam dovde, prebrodila sam sve dosadašnje teškoće, i idem dalje, makar koliko to bilo teško i opasno.

– Vrlo je verovatno da tamo možete poginuti – nije odustajao Kouvi.

– Možda – prihvatila je Džoen spremno.
 – A možda ipak neću nastradati. No, vama mogu da garantujem jednu stvar. Ben Ovens neće imati posla s uplašenom bespomoćnom ženom.

Dok je bez žurbe ustao sa svoga mesta i vrhom srednjeg prsta piknuo opušak cigare. Prišao je do Hajslera i pokretom koji nije dozvoljavao protivljenje, uzeo iz njegove ruke uzde svoga konja. Onda je pogledao Govera koji je stojao namršten i s izgledom zabrinutosti na licu.

Videvši ga da razmišlja, Dok je rekao. – Vi i ja možemo vrlo brzo da jašemo, Goveru. Mislim da ne bi trebalo da časimo ni časa.

– To mi sasvim odgovara – odgovorio je Sem Gover, ali je Džoen brzo priskočila i dograbivši vođice svoga konja, prkosno je pogledala rudare.

– Gde ide moj konj, tamo idem i ja. To je moja poslednja reč. Sem, ukoliko, naravno, vi hrabri ljudi sa granice ne nađete dovoljno snage da me savladate i otmete mi konja.

Kouvi je isprekidano duboko uzdahnuo.

– Nikome ni na pamet ne pada da tako nešto učini, madam, ali, časne mi reči, zar ne vidite da bi bilo mnogo bolje ako bi umesto vas pošao jedan od naših...

– Ne, to ne vidim i neću da vidim – rekla je Džoen odlučno, i elastičnim pokretom se vinula u sedlo. Sve oči upravile su se opet prema njoj, kada je visoko uspravljenu u sedlu sunce svojim bleskom obasjalo njenu vitku i skladnu figuru. Ona se napravila da ne primećuje gladne poglede ljudi i priterala je svoga konja sasvim blizu do Doka.

– Dakle? – zapitala ga je. Dok je provukao prste kroz kosu i ležernije namestio šešir na glavu. Umesto odgovora, vinuo se u sedlo. Gover je još uvek zbunjen, pošao za njegovim primerom i kada su se sva tri konja našla jedan pored drugog, Kouvi i Džim Hajsler

su se uklonili na stranu da im naprave prolaz. Još jednom je ženska odlučnost pobedila, i Džoen je izvojevala sebi pravo da bude samostalna i da donosi odluke kao prava naslednica svoga oca.

* * *

U toku celog toplog popodneva do kasno u noć, Dok je jahao na čelu kolone, goneći svoga konja ujednačenom brzinom. Ni u jednom trenutku nije usporio da bi proverio da li ga Džoen i Gover prate, ali isto tako za sve to vreme ni jedno od njih dvoje nije zatražilo odmor. No, kada je Dok konačno zategao vođice i digao ruku dajući znak da je vreme da se stane, i kada je Džoen od krajnje iscrpljenosti skoro pala s konja, Gover je prišao Doku i skoro neprijateljskim tonom prasnuo na njega.

– Vrag vas odneo, Holideje, zar je ovo bilo potrebno?

– Bilo je potrebno.

– Zašto? Zar sat ili dva mogu nešto da znače?

– Svaki trenutak mnogo znači – odgovorio mu je Dok. – Naložiću vatru, pa ćemo pripremiti nešto za jelo.

– Vatru? – ponovo je prasnuo Gover. – Jeste li poludeli?

– Da bismo pripremili kafu i pasulj sa slaninom, potrebna nam je vatra – odgovorio je Dok. On je kresnuo šibicu i potpalio vatru. Gover je sakupio nešto suvog granja. Džoen mu je pomogla i već posle pet minuta dosta velika vatra je živahno plamtela. Dok je napunio vodom lončić za kafu. Iz svoje torbe izvadio je mali čist tiganj, vrhom noža otvorio dve konzerve gotove hrane i sasuvši sadržinu u tiganj, počeo je da greje večeru. Zatim je dodao nekoliko narezaka slanine.

Nešto kasnije, pošto su završili večeru, Džoen se udobnije naslonila na jedno obojeno stablo i tihim glasom, u kome se nazi-

rao umor, rekla. – Dopada mi se ovo što ste spremili, mister Holideje. Možda na kraju krajeva toliko putovanje i lutanje po preriji ipak nešto vredi.

– Možda će vam taj obrok biti poslednji – podsetio ju je Gover ustajući da pođe na stražu, odakle je mogao da osmatra predeo ispod njih. Uprkos obedu, koji mu je bio potreban više nego što bi ikada sebi dopustio da prizna Holideju, njegovo nezadovoljstvo i mrgodno lice kao izraz toga nezadovoljstva i dalje su ostali. Znao je da je Holidej na Džoen ostavio dubok utisak i da on, uprkos svom položaju detektiva železničke kompanije, u njenim očima mora izgledati kao ličnost od daleko manjeg značaja.

Ostavljajući vatru da gori, Dok je poveo konja i Džoen nešto dalje od puta. Gover je pošao za njima, još uvek besno buljeći u Dokova leđa i zaklinjući se u sebi da će čim bude mogao, vratiti stvari na svoje mesto koje je on želeo. Ako mu se samo bude ukazala makar i jedna šansa, kleo se u sebi, pokazaće Džoen ko je od njih dvojice pravi muškarac a ko nedorasli dečacić. Oko četvrt milje dalje niz put, Dok je našao jednu malu jarugu dovoljno duboku da se u njoj sakriju konji i Džoen. Pomažući joj da siđe, rekao joj je. – Mnogo bi nam pomoglo ako biste uspele da ovde ostanete sasvim tihi.

Džoen je klimnula glavom, potvrđujući da će nastojati da ispuni njegov zahtev, i sama zbunjena svojom spremnošću da tako lako prihvati njegov plan. Posmatrala ga je dok se penjao uz kosinu jaruge da bi se pridružio Semu Goveru. Njeno početno osećanje naklonosti prema železničkom detektivu, brzo se menjalo. Naravno, on je za nju i dalje ostao mlad i privlačan čovek pristojnog ponašanja, i u svakoj drugoj prilici morao je i njoj ili svakoj drugoj devojci da izgleda privlačan. Pa ipak osećala je da uprkos

njegovom izgledu potpune samouverenosti i odlučnosti, on ipak na neki način je nedovoljno zreo i pomalo konfuzan. Dok Holidej u svakom slučaju nije bio takav, već naprotiv čvrst, odlučan, samopouzdan, u svakom pogledu pravi muškarac, pa ipak dovoljno ugladen i finih manira, tako da se normalno mogao nazvati džentlmenom.

U tom trenutku je Gover počeo razgovor.

– Dobro, šta sada, Holideje?

– Sada ćemo se nas dvojica vratiti do vatre i čekati.

– Mislite da smemo Džoen da ostavimo samu?

– Imate li neki bolji predlog? – Gover se zagledao u njega, ali, nije rekao ništa.

Tada je Džoen videla da se Dokova ruka spustila na Goverovo rame i da su se njegovi prsti čvrsto stisnuli. Čula je kada je Dok tiho rekao. – Neko je tamo napred. Još jedan ili možda dvojica su levo od nas. – Tek što je to izgovorio, Dok se pogurio da bi eventualnom napadaču smanjio metu, ali je Gover ostao da stoji, uspravljen na sredini puta, sa revolverom u ruci, vilice prkosno isturene napred. Džoen je videla kada ga je Dok povukao za nogu, ali Gover nije obratio pažnju na njega i odlučnim koracima pošao je napred. Tek tada je Džoen videla da je u Dokovim očima planula iskra hladnog besa i laka drhtavica i jeza prošli su joj celim telom. Tada je puščani pucanj prolomio noćnu tišinu i Gover je potrčao na put, a Dok je jurnuo da se zakloni u gustom žbunju. Plotun brzo ispaljenih hitaca odjeknuo je za prvim pucnjem i naterao devojku da se priljubi uz tlo. Uprkos tome što se uplašila, nije digla paniku, već je rukama čvrsto držala vođice sva tri konja koji su počeli nervozno da trupću kopitama.

Gore iznad nje na putu, Gover je trčao pravo prema mestu odakle je došao prvi hitac. Revolver u njegovoj ruci je planuo i tanad

su zviždeći prohujala kroz granje. Ni na koji način nije mogao da zna da li su njegovi hici našli svoj cilj. U tom trenutku, jedan metak ga je pogodio u nogu, neposredno ispod kolena. Mladi detektiv je pao i jauknuo od bola. Dok je video kada je Gover pao pogođen, i proklinjući u sebi njegovu nepromišljenost, probio se kroz gusto žbunje prema mestu odakle je došao plotun revolverskih hitaca. Video je jednog čoveka kako uzmiče, i u istom trenutku taj čovek je video njega. Jedan delić sekunde napadač je zastao zbunjen i taj momenat zbunjenosti bio je istovremeno i poslednji momenat njegovog života. Hitac Holidejevog pištolja uz potmuli udar, zario se u njegove grudi i uz prodoran piskav krik, napadač se zaneo i pao na leđa. Dok je potrčao do mesta gde je Gover ležao na zemlji i lica zgrčenog od bola držao se za ranjenu nogu. – Vratite se nazad do Džoen – rekao je Dok i odjurio.

Lica sjajnog od znoja i van sebe od straha, Džoen je čula Dokovo naređenje Goveru. Nikada do tada ga nije čula da je izgovorio njeno ime. Od zvuka njegovog glasa, iz njenog zgrčenog tela nestalo je nešto od dotadašnje napetosti i val neke neodređene topline kao da je iz njenih udova odagnao trnce hladne ukrućenosti. Prošla su dva minuta pre nego što se Gover pojavio na ivici jaruge i skočivši na noge, Džoen je potrčala da mu pomogne. Ali, kada je pružila ruke uvis nudeći se da mu pomogne da siđe u rupu, Gover ju je žustro odgurnuo.

– Mogu i sam, Džoen. Za ime božje, pustite me na miru!

– Ne! – uporno je navaljivala Džoen. – Dođite ovamo, požurite. – Gover je i dalje pokušavao da se opire, ali je odjek nove salve revolverskih hitaca naterao Džoen da se odluči. Upoterbivši svu svoju snagu, uspela je da dograbi Govera i povuče ga u udubljenje,

ublaživši pad njegovog tela svojim sopstvenim telom. Gover je zastenjao, pokušao da se dignu na noge, a onda se ponovo upleo nogama u njene noge i pao glavačke napred.

Iznad njih na putu zapraštao je nov plotun i Džoen je okrenula Goveru leđa, da bi ispitala njegove povrede. Nažalost, pri slaboj mesečevoj svetlosti nije mogla da vidi ni gde je ranjen, niti koliko je njegova rana teška. Dodirom ruke osetila je da je oznojan po licu i rukavom svoje bluze nežno je obrisala znoj sa njegovog čela i obraza. Ali Gover nije reagovao. Uplašila se da je možda već mrtav, i od te pomisli uhvatila ju je panika. Nastavila je da sedi na svom mestu u plitkoj jaruzi sa Goverovom glavom oslonjenom na njeno krilo, brišući njegovo lice od sitnih kapljica znoja, sa željom da ga time vrati u život. U međuvremenu, pucnjava je bila prestala i svuda oko njih zavladała je grobna i zastrašujuća tišina. Šta se desilo? Šta ako je Dok Holidej mrtav? Šta bi ona u toj situaciji mogla da učini? Od te pomisli obuzela ju je drhtavica, i ona je čvrsto stisnula zube, ne bi li tim instinktivnim pokretom prinudila sebe da ostane mirna. Tada je na putu iznad sebe začula nečije korake i okrenula je glavu nagore. Ugledala je nekog čoveka koji se zaustavio na ivici rupe sa revolverom u ruci, nenormalno visok pri svetlosti mesečine koja se probijala kroz gusto granje. Džoen se sledila. Nije mogla da progovori ni reč, niti je imala snage da vikne. Bila je nema, ukočena i bespomoćna kao žrtva spremna da čuje smrtnu kaznu. Umesto toga, čula je poznati glas koji je izgovorio reči koje su joj se učinile blage kao melem.

– Jeste li dobro? – Bio je to Holidej.

Džoen je osetila da joj je celo telo klonulo od olakšanja. Bio je živ, i ona je bila živa. Tolikoj sreći se nije smela nadati.

– Oh, Dok – bilo je sve što je mogla da kaže.

– Šta je sa Goverom? – pitao je.

– Ovde je sa mnom. Izgleda da je teško ranjen, ali ne znam koliko teško, jer je u nesvesti.

– Nepromišljena mlada budala – čula ga je kako je rekao, ali, u njegovom glasu nije se osećao prizvuk ni potcenjivanja ni prezira.

Odmah zatim, Dok je kliznuo niz stranu jaruge do nje i pomogao joj da ustane.

– Bila su trojica. Mrtvi su.

– Sva trojica? – pitala je sa nevericom, ne prepoznajući ni sopstveni glas. Dok je samo klimnuo glavom i pljesnuvši konje po sapi-ma, pomerio ih je malo dalje od Govera. Kleknuo je pored njega, proverio mu je puls i našao da mu srce, mada sasvim slabo, kuca sasvim ravnomerno. Prešao je rukom niz Goverovu nogu do mesta gde je napipao vlažne ugruške krvi. Iz svoje lekarske torbe od koje se nikada nije odvajao, izvadio je čist zavoj i pritegao čvrsto iznad rane, a onda je uzeo Govera u naručje i prebacio ga preko leđa jednog od konja.

Džoen je stajala po strani i sve vreme ga ćutke posmatrala, sve manje uplašena i sve manje zabrinuta za budućnost. Zahvaljujući njegovom hladnokrvnom držanju osetila se mnogo sigurnijom i mirnijom. Posle kratkog ćutanja, zapitala je. – Šta ćemo sada?

– Vrat ćemo se do vatre. Trebaće mi svetlost da vidim šta je s ovim čovekom. I, povedite konje.

– Da, mister Dok – rekla je Džoen i to što ga je nazvala po imenu, sada joj se učinilo kao nešto najprirodnije na svetu.

Holidej ju je letimice pogledao, a onda je poveo Goverovog konja iz jaruge. Džoen je pošla za njim, vodeći za sobom Dokovog i svog konja, i kada su se našli na ravnom terenu izvan jaruge, Dok je pošao putem pre-

ma njihovom logoru. Stigavši tamo, spustio je Govera na zemlju pored vatre, a onda je nabacio dosta drva na vatru, posle čega je plamen liznuo uvis i prosuo more svetlosti na do tada polumračnu okolinu. Dok je Džoen vezivala konje za nisko žbunje, Dok je napunio lonče za kafu vodom iz svoje ćuturice i stavio ga na vatru, čekajući da provri. Do tada se nešto rumenila vratilo u devojčine obraze. Sedela je na zemlji sa rukama oko kolena, zagledana u vatru, u stanju potpune iscrpljenosti.

Dok je izvadio svoj lovački nož iz svoje torbe, rezrezao nogavicu na Goverovim pantalonama, i pošto je prethodno dezinfikovao vrh noža u vrijućoj vodi, vešt看 pokretima razrezao je ranu po ivici sve dok nije stigao do kuršuma. Zatim je vrhom noža iskopao tane. Gover je tek tada muklo jauknuo, i Džoen se začudila, jer Dok na to uopšte nije obratio pažnju. Zatim se uspravio, pošao do svoje torbe i vratio se sa bocom brendija koji je uvek imao u rezervi. Polio je brendi preko rane, obrisao ga komadićem krpe, a onda je čisti zavoj pritegao preko mesta hirurškog zahvata. Tek tada se okrenuo Džoen. Ona ga je, međutim sve vreme gledala bleđa u licu i drhtavih usana.

– Poslužite se – rekao je pružajući joj flašu. Džoen je drhtavom rukom uzela flašu i duboko uzdahnula. – To će vam pomoći da bolje spavate – rekao je.

Ona je klimnula glavom, prinela flašu ustima i progutala gutljaj žestokog pića. Zagrcnula se, a onda se zakašljala i kroz koprenu suza od kašlja, videla ga je kako se smeje. Dok je uzeo flašu iz njene ruke, potegao dobar gutljaj pića i vratio zapušač na svoje mesto. – Ovo piće je dobro protiv zmijskog ujeda, zime i čak za štavljenje kože – rekao je šaljivo i vratio bocu u svoju torbu.

– Hvala vam Dok, mnogo vam hvala – rekla je.

– Sada spavajte – rekao je Dok i uzevši je za ruku blago ih je stisnuo i spustio ih na njenu prsa. Džoen je sklopila oči i Dok je morao da prizna da ležeći tako na mesečini, izgleda neodoljivo ženstvena i privlačna. Ustao je da bi sprečio sebe da sledi tok takvih misli koje su ga mogle odvesti do neodgovornih postupaka zbog kojih bi kasnije zažalio, uspravio se i udaljio od vatre, proverio da li su konji dobro vezani i obišao jedan krug oko logora, da bi se uverio da je sve bezbedno. Zatim se vratio do svoga mesta pored vatre, ispružio se na leđa i zagledao u zvezde.

* * *

Cvrkutanje ptica na drveću i miris vatre i dima koji joj je dopirao do nozdrva, probudili su Džoen. Slab povetarac pirkao je kroz žbunje koje je okruživalo njihov logor, i igrao se sa pramenovima njene kose. Rukom je uklonila kosu sa lica i očiju, i zagledala se u bistro plavo nebo koje se dizalo do u beskraj. Taj prizor izazvao je osmeh na njenim usnama i probudio zaspalo zadovoljstvo u njenoj duši, pri saznanju da se zaljubila u Doka Holideja. Dok, odakle je samo taj čovek došao? Ko je on? Kuda će otići? Okrenula se na stranu i osetila neku opuštenost. Očekivala je da će ga videti kako posluje po logoru i na svoj tihi i nenametljiv način priprema sve oko sebe za nastupanje novog dana. Ali, videla je samo Sema Govera, koji je sklopljenih očiju sa nogom uvijenom i crvenom od krvi, nepomično ležao. Trgnuvši se, Džoen je skočila na noge i udaljila se nekoliko koraka od vatre koja se jedva dimila.

– Dok? – pozvala je. Odgovora nije bilo. Uznemireno, Džoen je ponovo povikala.

– Dok! Dok!

– On je otišao – čula je glas Sema Govera i kada je pogledala prema njemu, Džoen je videla da su mu oči otvorene. Sivilo njegovog lica uplašilo ju je, jer nije nagoveštavalo ništa dobro.

– Otišao je? Ali kuda? Zar je on otišao bez nas? – Gover je liznuo usne i pokušao da se podigne na jedan lakat, ali je u tom pokušaju otkrio da je to i suviše veliki napor za njega. Legao je nazad na leđa i sebi u bradu promrmljao neku nerazgovetnu kletvu.

– Znao je da bi ga ja samo zadržavao, a za vas je rekao da bi bilo bolje da ostanete van svega toga.

– Van čega? – prasnula je Džoen žestoko.

– Pa, van obračuna sa Ovensom. Nešto ranije našao je mesto gde su ona trojica prošle noći ostavili svoje konje. Doveo ih je ovamo i vezao ih pored naših konja. Rekao je da čim budem mogao da jašem, pođemo nazad i povedemo konje koje treba da predamo Kouvi-ju. On sam otišao je za Ovensom.

Grč straha sledio je Džoenino lice i iz njenih obraza nestalo je i poslednje kapi krvi. – Ali, to ne može biti. Nije smeo da ode sam. Ubiće ga!

Sem Gover je bezirazno gledao. – Je li to sada vaša glavna briga? – pitao je značajno, naglašavajući svaku reč. – Zar nije važnije da nađete svoga brata ili da osvetite smrt svoga oca?

– Zar ne bi trebalo da vi više mislite o njemu, Seme? – uzvratila mu je oštrim tonom. – Na kraju krajeva, prošle noći je spasao vaš život, a ne moj.

Gover se ugrizao za usnu i pogledao svoju previjenu nogu. – Priznajem da je tako, ali, boli čoveka kada vidi da mu vi sve vreme držite stranu. Šta vam je do vruga učinio da vas tako općini da ne vidite ništa drugo sem njega?

Džoen je duboko s olakšanjem odahnula. Uprkos božanstvenom osećanju zadovoljstva koje je još uvek vladalo njom, pitala se da li će Dok u sebi zadržati bar drvo prijatne uspomene na trenutke koje su proveli zajedno.

– Iz tog vašeg zanovetanja ne može proizaći ništa dobro, Seme – rekla je.

– Ne mogu da vas ostavim ovde, što je Dok Holidej dobro znao. Prema tome, moraću da se staram o vama što bolje umem i onda ću, kada vam bude bolje, učiniti ono što je tražio od mene. A dotle, da se ne bismo nepotrebno gložili, bilo bi najbolje da izostavite vaše cinične primedbe.

Gover se okrenuo na leđa i s mukom se uspravi u sedeći položaj. Džoen je žurno prešla preko male čistine i klekla pored njega. Posle kratkog pregleda zavoja, stavila je Dokov lonac za kuvanje kafe na užarenu vatru i okrenula se da iscepa jednu tanku traku sa svoje suknje. Kada je to učinila uklonila je gadan krvlju natopljen zavoj i oboje su s interesovanjem zagledali očišćenu ranu. Dok je Džoen užasnuto gledala raskidano podnadulo meso, Gover je izgledao dosta zadovoljan, mada je trpeo veliki bol.

– Vrag ga odneo, vrlo vešto je očistio i uredio ranu, vrlo fino. Mislim da ću posle izvesnog vremena opet biti u stanju da hodam bez teškoća.

– Da li vas boli? – pitala je Džoen, pokazujući iskrene simpatije za ranjenika, što je u izvesnoj meri ublažilo Goverovo nezadovoljstvo.

– Naravno da boli. Ali, zahvaljujući Holideju izvući ću se. Čim voda provri, Džoen, počnite da grejete ranu. Što toplija voda to bolje.

Džoen se poslušno udaljila. Odjednom ju je zahvatila zbunjenost. Bilo joj je teško da poveruje da se njena osećanja za ovog mla-

dog čoveka nisu ni najmanje izmenila. Na neki način, predajući se uticaju Doka Holideja, ona je izneverila ta osećanja, pa i samu sebe.

Kada Ben Ovens bude priveden sudu pravde, što se zaklela da će svim silama nastojati da sprovede u delo, šta bi drugo bio njen život ako ne monotoni rad u magacinu njenog oca i zadovoljstvo što njegov san o prosperitetnom gradu postaje stvarnost. Nije razmišljala o udaji sve dok u njen život nije ušao Sem Gover i na svoj stidljiv način jasno joj stavio do znanja da je na njega ostavila utisak veoma dubok i, štaviše, probudila u njemu ozbiljna osećanja. A šta je ona zauzvrat učinila da to njegovo mišljenje opravda? Ugrizla se za usnu i stavila komad suknje u vrijuću vodu da ga dobro dezinfikuje, a zatim je uklonila lonče sa vrijućom vodom sa vatre. Zatim je klekla pored Sema Govera i oprala mu ranu, svesna njegovog ukočenog pogleda koji nikako nije silazio s njenog lica, i svesna takođe da se u njoj kao feniks iz pepela ponovo rađa buket lepih osećanja za tog mladog čoveka. Šta će biti s njom? Šta će biti sa Holidejem ili Goverom, ili kolonijom Votson? Osetila je da joj se u očima skupljaju suze, ali je uspela da ih zadrži. Rekla je sebi da je sada u svakom pogledu odrasla žena i da, htela ne htela, mora tako i da se ponaša. Kada je ponovo previla Goverovu groznu ranu, pošla je da proveriti da li su konji na svojim mestima. I da bude bar neko vreme sama sa svojim mislima.

* * *

Dok Holidej je pratio trag tri konja sve do nizije gde je vrlo brzo naišao na trag teretnih kola. Koliko je mogao da zaključuje po oštrini tragova, kola su prošla tuda samo pola dana pre njegovog dolaska. To je značilo da Ovens nije putovao toliko brzo koliko je želeo i da

neće imati prilike da proda svoju opljačkanu robu. Mada je jutro bilo vedro, Dok je nastavio da goni svog konja umerenom brzinom, nastojeći da ga ne premori previše, kako bi živinče, ako bude trebalo, moglo izdržati dugotrajan oštar trk. Jahao je kroz potpuno netaknutu divlju prirodu, šarajući pogledom oko sebe, ušiju načuljenih da čuju svaki najmanji šum. Ali, ništa se nije micalo, i ništa se nije čulo, sem monotonog hujanja vrelog vetra. Oko podne sunce je počelo neizdržljivo da prži, i od njegovog bleska i toplog vetra koji je u oči nosio sitne trunčice prašine, očni kapci su mu se zacrveneli i svaki treptaj bio je bolan kao bockanje iglicama. Skrenuvši sa puta, koji je do tada pratio, Dok se uputio ka jednoj skupini drveća, prateći tragove nekoliko konja. Kada je prošao kroz šumarak drveća, naišao je na stepenastu padinu koja se spuštala do neke male rečice. Stigavši do vode, Dok je sjahao iz sedla, pustio svog Miga da se napije, a onda je nastavio obalom uz vodu do mesta gde je našao dosta dubok i širok vir. Tu je najpre otkopčao opasač sa revolverom i skinuo odeću sa sebe, a onda je zaronio u hladnu vodu i punih pet minuta skupljao hladnoću za nastavak puta. Zatim je izašao, obukao se, priпасao revolver i spremio se da nastavi put. Imao je neki predosećaj da neće proći mnogo vremena pre nego što stigne Bena Ovensa. I kada to bude, šta onda? Otresao je vodu iz kose, stavio šešir na glavu i vinuo se u sedlo. Baš u trenutku kada je okretao svoga konja, odjeknuo je prasak puške i tane je okrznulo njegovu levu podlakticu. Ne čekajući da proveri gde se nalazi napadač, Dok je poterao konja uz stepenastu padinu, ali, stigavši do vrha, umesto da se uputi nazad ka kolskom tragu i što dalje od nastale opasnosti, on je podbo konja u trk i poterao ga prema jednoj skupini stena, iza koje je rečica bila široka

samo nekoliko stopa. Drugi kuršum je zvižnuo pored njegovog uva, ali, sada više nije bilo vremena za osvrtnje, i Dok je ošinuo vođicama Miga po vratu, goneći ga na još veći napor. Plemenita životinja spremno je prihvatila njegov zahtev i Dok je u punom galopu projurio pored skupine stena, da bi iznenadio jednog dežmekastog podbulog neobrijanog čoveka koji je baš u tom trenutku skliznuo niz jednu stenu.

Dok je skočio iz sedla, sudario se sa čovekom koji je pokušao da pobegne i od siline sudara nepoznati napadač je sleteo sa svoga mesta zasede. Uz potmuo tresak oba tela dvojice protivnika su pala na zemlju. Dok je osetio bol u podlaktici, ali je svesno zane-mario pomisao na to, jer je napadač, posle početnog koprcanja uspeo da se izmigolji ispod njega. Uspravivši se na kolena, Dok se bacio na stranu da bi izbegao udarac vrhom čizme usmeren u njegovu glavu, i kada je noga proletela pored njegovog kuka, on je dograbio napadačevu nogu obuvenu u čizmu od teleće kože. Snažnim zavijanjem oborio je napadača potrbuške na zemlju i pošto mu je u deliću sekunde skočio na leđa, zadao mu je nekoliko svong udaraca po vratu, od čega je ovaj zaprepašćeno okrenuo prema njemu svoje lice zaraslo u debele bakenbarde. Na to je Dok spustio levu pesnicu na njegovu vilicu i istog trenutka između poluotvorenih usana izvio se kratak potmuo jauk. Tanak mlaz krvi počeo mu se slivati niz bradu. Zatim je napadač zakolutao očima, glava mu je klonula na jednu stranu, a ruke su mu mlitavo pale na zemlju. Dok je skinuo opasač sa revolverima sa napadačevog pojasa, a zatim je uzeo sa zemlje i njegovu pušku. Obrisavši graške znoja sa čela, zastao je za trenutak da pogleda u kakvom mu je stanju ranjena ruka. Na njegovu sreću, rana na podlaktici bila je samo plitka brazgotina, ali ipak, Dok

ju je previo čistom maramicom, a kada je to završio, seo je na jedan kamen i naslonivši se leđima na stenu čekao. Računao je da su dvojica koju je likvidirao na prolazu kroz planinu bili ostavljeni tamo zbog toga da spreče eventualne gonioce da pođu u poteru za Ovensovom bandom. Druga trojica koji su ih prošle noći napala u brdima bila su tamo ostavljena verovatno zbog toga da niko iz Kouvijevog naselja ne bi mogao da pođe za njima. Ovaj poslednji napadač verovatno je ostao da čuva rečicu, koja je logično morala privući svakoga ko bi pokušao da pređe ogolelu i pustu zemlju.

Činjenica da je kod rečice bio ostavljen samo jedan čovek, nagoveštavala je Doku da je Ovens ili bio stopostotno uveren u uspeh, ili je već ostao bez dovoljnog broja ljudi. Na početku gonjenja, Dok je ustanovio da je mogući broj Ovensove bande negde od dvanaest ljudi. Ako se uzme u obzir petoro mrtvih i jedan onesvešćen, sada mu je preostalo šest ljudi i sam Ovens. Trebalo je voziti četvoro kola i to teretna. Prema tome, bilo je logično pomisliti da će već početi da se osvrće za sobom, pitajući se kada će ljudi koje je ostavio kao zaštitnicu, stići da se pridruže glavnini njegove grupe? Bradati debeljuškasti napadač se pomerio, zatresao glavom, a onda se uspravio na kolena. Za svaki slučaj, Dok ga je vrhom čizme udario u rebra, i debeli napadač je glasno jauknuo.

Pošto je pao na stranu, debeljko se otkotrljao, a kada se zaustavio, digao se na lakat i prestravljeno pogledao Doka.

– Crknućeš u psećoj jazbini, mister – rekao je Dok.

Zinutih usta, zgrčenih crta lica i ruku pritisnutih na bolno mesto na debelom trbuhu, napadač je netremice preplašeno zurio u njega. – Vi... pogrešno ste shvatili – uspeo je da promuca gubeći dah.

– Naravno, naravno – rekao je Dok. – Pogrešno sam te shvatio, razumljivo. Ja sam jahao svojim putem, brinuo sam samo svoju brigu i gledao svoja posla, a ti si me lepo pozdravio kuršumima. I dabome, ja sam tu onda nešto shvatio pogrešno.

Debeljko je progutao vazduh, a onda je rukom prešao preko izubijanog lica i usana. Kada je odmahnuo rukom i video da je krvava, iz njegovog zgrčenog lica iščezla je i poslednja kap krvi. Polako s naporom, pomažući se rukama, uspeo je da ustane. Val bola u predelu stomaka prinudio ga je da se savije i zgrči i rukama ponovo pritisne rebra i pleksus.

– Samo nešto pokušaj, i glava će ti odleteti – rekao je Dok. Debeljko se trgao, i uspravio se zaboravljajući bol u pleksusu i rebrima. Prestravljeno je odmahnuo glavom što je trebalo da znači da mu takve misli ne padaju na pamet, i ramena su mu mlitavo klonula.

– Ne – prostenjao je. – Pobeđen sam. Ne želim da imam ništa više sa vama.

– Gde je Ovens? – zapitao je Dok.

Debeljko nije ni pokušao da porekne svoju vezu sa Ovensom. – Nije daleko – rekao je bez ustezanja.

– Kako mi se čini, uskoro će mu ponestati radne snage – rekao je Dok, ali je to bilo istovremeno i pitanje. – Ona petorica koje je ostavio da čuvaju put i da mu budu zaštitnica, mrtvi su.

Napadačeve poluotvorene, mlitavo obešene usne još malo su se zinuto otvorile, i u njegovim očima ukazao se izraz neopisivog straha.

– Mrtvi? – Nekoliko puta je lagano odmahnuo glavom u neverici.

– Onu dvojicu koju je ostavio ispred planinskog prolaza sam sredio, a isto tako i trojicu sledećih koji su ostali da pokrivaju put kroz brda. Dodaj tome još i tebe, i ako se to nasta-

vi, Ovens će uskoro morati sam da vozi svoja kola – objasnio mu je Dok.

Napadač je zurio u njega razrogačenih očiju od čuđenja.

– Vi znate za kola, izgleda da znate sve?

– Skoro sve. U svakom slučaju, znam ono što je potrebno da znam.

Debeljko je ponovo rukavom obrisao lice.

– Ko ste vi, do đavola? Ne sećam se da sam se dosada sukobio sa vama.

– Zar ovaj jedini put nije dovoljan? – pitao je Dok.

Napadač je upola sklopio svoje očne kapke i ozbiljnog izraza lica klimnuo glavom. – I jedan put je suviše. Šta sada?

– Zavisi od vas.

– Vi tražite Ovensa?

Dok je potvrdno klimnuo glavom. – Izgleda da vam se u glavi razbistrilo. Ako želite da se taj proces nastavi, samo pričajte dalje.

Debeljko je protrljao zglavak na levoj ruci gde se pojavila oteklina, a onda je rezignirano uzdahnuo. U njegovim crnim očima duboko usađenim, ukazao se izraz beznađežnosti.

– Ovens se uputio prema zlatonosnim poljima. Ima predost ispred vas otprilike četiri sata, ali se kreće vrlo sporo. Zabrinut je što nam se ostali još nisu pridružili!

– Kada ga budemo stigli, možete mu reći šta je tome razlog.

Debeljko se nasmejao promuklo. – Vraga ću mu reći. Ne verujem da ću ga više videti. – Protrljao se rukom po vratu da bi odagnao osećaj ukočenosti. – Još mi niste rekli ko ste vi?

– Poćemo sa vama.

Debeljko je klimnuo glavom, što je trebalo da znači da se slaže.

– Ja se zovem Ted Kirbi.

– Revolveraš? – zapitao je Dok.

Kirbi se nasmejao ponovo. A onda je ponovo prešao na ozbiljan razgovor. – Ne, vraga, to ne bi bilo pravo reći za mene. Ja sam samo običan kauboj koji je ostao bez sredstava. Ja i moj prijatelj naišli smo u Kob Sitiju na Ovensa. Ovens nam je predložio nešto što je nama izgledalo normalno, i mi smo prihvatili. Tako se desilo da smo sklopili pogodbu.

– Pogodbu da ubijate nedužan narod, a onda da ga pljačkate?

– Ne, to nikako. Pogodili smo se da vozimo kola. Ali, što smo dalje išli, sve je jasnije bilo da Ovens ima druge planove sa nama.

– Pa, mogli ste otići da radite na neko drugo mesto, a ne ono što se niste pogodili – rekao je Dok.

– Pa, dobijemo kuršum? Vraga, to ni u ludilu ja ne bih učinio. Vi ga poznajete i znate kakav je. Sem toga, tu su i Rojs Kronin, Frenk Bojt i Hori Velš. Jeste li nekada pomislili da im kažete da vas više ne interesuju njihovi planovi? Naravno da niste, ali, da jeste videli biste na šta bi to izašlo. Morali smo da ostanemo mada nam se to nije sviđalo i da radimo ono što nam se naredi. Na moje zadovoljstvo, Lem i ja nismo nikome učinili ništa nažao.

Dok je imena trojice revolveraša registrovao u svom sećanju za neku kasniju eventualnost. – Je li Lem vaš saputnik? – upitao je Dok.

Kirbi je ozbiljnog lica klimnuo glavom.

– Je li on još kod Ovensa?

– Lem je želeo da se zajedno sa mnom vrati, ali, Ovens je smatrao da će mu više koristiti ako ostane s ostatkom družine. Meni je rekao da ovde na rečici motrim na svakoga ko prođe, i da uzgred prošetam po okolini i vidim da li mogu da stupim u kontakt s ostalima. U pravu ste što mislite da je Ovensa počela da hvata panika, naročito zbog toga

što je prvo zlatonosno polje samo nekoliko sati jahanja ispred njega.

– Koliko mu je još ljudi ostalo? – pitao je Dok. Kirbi je počeo da računa na svojim kratkim zatupastim prstima.

– Ne računajući Lema, ostalo mu je pet ljudi i on sam.

– Jesu li svi revolveraši?

– Svi, s izuzetkom Lema, mister. I šta kažete na to što sam vam rekao? Pomogao sam vam kao što ste tražili, i mislim da je pravo da i vi pomognete meni.

Dok se osmehnuo lukavo krajičkom usne i rukom mu dao znak da pođe uz padinu. Pošto se Kirbi ustezao da poslušati, Dok je rekao. – Ti ne bi nasrnuo na tvog prijatelja Lema, je li tako?

– Vraga, kakve on sada ima veze? – Dok ga je bocnuo vrhom revolvera i Kirbi se uputio uz padinu, prema mestu gde su oba konja mirno pasla. Kirbi je već prihvatio vođice svoga konja, spremajući se da pojaše, kada je jedan visok i neverovatno mršav čovek izašao iza jednog pamukovog drveta sa revolverom u ruci.

Dokov pogled suočio se sa pogledom očiju ispunjenih mržnjom i željom za ubijanjem, a Kirbi je digao ruke visoko iznad glave i žurno povikao. – Ne, Leme, ne pucaj!

Da li Lem nije imao vremena da zadrži prst koji je već pritiskao okidač ili nije hteo da poslušati svoga prijatelja Kirbija, Dok nikada neće saznati, jer dok su Kirbijeve reči još uvek odjekivale padinom, Lemov revolver se trgao u ruci i bljunuo vatru. Dok je osetio da mu je vrelo tane proletelo pored uha, a onda je njegov revolver takođe grmnuo. Kuršum se zario u Lemov smežurani vrat i od udara Lem se zateturio. Čak i tako smrtno pogođen ubica je još jednom opalio, ali je ovaj put metak odleteo daleko uvis. Još dok je padao, Kirbi se bacio sa svoga konja i rukom kao

kandžama pokušao da zgrabi Doka za oči. Holidej je naperio revolver prema njemu, ali je u Kirbijevim crnim očima video samo paklenu mržnju. Izvio se u stranu da bi izbegao Kirbijev nalet, i dok je ovaj još bio u letu, zadao mu je jedan udarac u predeo slepoočnice.

Na Kirbijevu nesreću, udarac nije bio dovoljno jak da ga onesvesti i on je u dva-tri koraka pritrčao palom Lemu i iz njegove ruke dograbio revolver. Brzinom začuđujućom za čoveka, Kirbi se okrenuo i nanišanio na Doka. Istog trenutka kada je iz njegovog revolvera planuo smrtonosni jezičak, planuo je i Holidejev. Kirbijeva tane je promašilo cilj, ali je Dok kao i uvek ciljao nepogrešivo. Od udara kuršuma Kirbi se zgrčio, trgao se i kriknuo u smrtničkom ropcu, a onda je pao na zemlju i ostao tamo da leži, ruku pritisnutih na levu stranu grudi, kao da je u smrtnom grču nesvesno želeo da zadrži odlazak života iz svoga tela. Prišavši do Lema i uverivši se da je ovaj već mrtav, Dok se vratio nazad do Kirbija u kome su još uvek tinjale iskre života.

– Nisam želeo da se ovako odigra, Kirbi. Nije trebalo da potegneš revolver i da me принудиš da pucam.

Kirbi je nešto grozno opsovao i stisnuo zube kroz koje je kuljnuo mlaz krvi. Klimnuo je glavom rezignirano i s mukom izgovorio. – Da, pakao te odneo, ali, ni ti nisi trebao da pucaš na Lema.

– Ti si mu lepo rekao, ali, Lem nije hteo da sluša – podsetio ga je Dok.

Kirbi je hteo da se osmehne, ali je bol sledio osmeh na njegovim usnama i on je samo uspeo da promrmlja. – Lem nikada nikoga nije hteo da sluša. – Oči su mu se sklopile i ruke su mu kliznule sa grudi. Poslednji dah zatreperio mu je na usnama i posle toga on se više nije pokrenuo. Dok se vratio do svog

konja i pre nego što ga je pojahao zagledao se u daleki horizont koji jepodrhtavao u treperavoj izmaglici vrelog dana. Ben Ovens bio je kraći za još dva čoveka. Ako je Kirbijeva priča bila tačna, broj Ovensovih ljudi sada je bio sveden na šest najmljenih revolveraša i njega samog. četvorica su bili potrebni da voze kola. To je značilo da su samo Ovens i još dvojica bili slobodni da motre na put iza sebe.

Bez imalo napora vinuo se u sedlo, a istog trenutka od nekuda se odjednom pojavio lešinar i raširenih krila počeo da kruži iznad njegove glave. Napunivši ispražnjeni revolver pao je u iskušenje da ispali nekoliko hitaca na pticu grabljivicu, ali je odustao od te namere, jer se hitac mogao daleko čuti. Uostalom, šta mu je ptica grabljivica učinila nažao? Daleko manje nego neki ljudi preko čijih postupaka je mirno prešao. Bocnuo je petama svog Miga i naterao ga u trk, svestan činjenice da je samo četiri milje iza Ovensa. Do večeri, to rastojanje će biti još daleko manje.

* * *

Upravo u zalazak sunca predeo oko njega počeo se u strmom nagibu dizati prema visoravni, koju je okruživao niz oštih planinskih vrhova. Dok je i pre toga jahao kroz slične predele i zato je očekivao da će kasnije naići na rečice i potoke koji su tekli s uzvišenja na planinskim vrhovima. Duž obale tih rečica i potoka, obično su tražili sreću i bogatstvo ljudi zahvaćeni zlatnom groznicom. Malo njih je uspelo da zaista nađe tu sreću i bogatstvo, ali, isto tako malo ih je bilo koji su uprkos brojnim razočaranjima odustajali od svog mahnitog cilja. I tu pojavu Dok je imao prilike i ranije da vidi. Poslednja četiri sata gonio je konja brzim ali ujednačenim kasom, i računao je da se ne nalazi više od dva do tri sata jahanja iza Ovensa, što je značilo da se

Ovens veoma blizu primakao kopačima zlata. Bilo je vrlo verovatno da će Ovens podići logor za noć i da će sledeći potez učiniti tek ujutru, nadajući se da će neki od njegovih ljudi koje je ostavio da čuvaju put, najzad stići da im se pridruže.

Dok je poterao konja do golog vrha malog, okruglastog brežuljka i izvirivši iznad prevoja nije mogao da poveruje u svoju sreću, kada je na udaljenosti od jedne milje, u gustom šumarku niskog drveća, ugledao logor nekog karavana sa četvoro kola i nekoliko konja vezanih za zategnuto užje. Logor se nalazio na stotinak metara daleko od brze, dosta široke rečice. Dalje iza logora pružala se samo ravna prerija, sve dok je oko moglo dopreti. Dok je pogledao nebo, a zatim i preriju oko sebe, i procenio da će uskoro biti dovoljno mračno i da će moći da prođe pored logora bez opasnosti da ga neko eventualno vidi. Sačekao je još jedan sat pre nego što se odlučio da krene. Tada je već bilo dovoljno mračno i prepuštajući sve volji sudbine pustio je konja da sam odabere put sa vrha brežuljka pored logora. Nije više mogao da vidi belo platno arnjeva, što mu je pružilo dovoljno sigurnosti da iz logora neće videti njega. Još pun jedan sat jahao je preko prerije obrasle suvom travom pre nego što je naišao na oštar uspon. Sa vrha sledećeg brežuljka, pogledao je ispred sebe i na udaljenosti od nekoliko milja ugledao je slabe bledunjave svetiljke nekog naselja.

Poterao je konja u kas i posle jednog sata jahanja stigao je do prve od sedam grubo napravljenih brvnara koje su se dizale na obali reke, baš tamo gde je reka pravila okuku. Na svim brvnarama prozori su bili osvetljeni, ali nije bilo ni traga od nekog kretanja ili ljudi. Dok je sjahao iz sedla i pošao napred, vodeći konja za uzdu, nastojeći da njegov dolazak ne izgleda kao prikradanje. Bio je na nekih

dvadesetak metara daleko od kolibe, kada su se teška drvena vrata s treskom otvorila i on se našao na čistini obasjan snopom svetlosti.

Dok je odgurnuo konja u stranu i stao mirno, držeći ruke puštene pored tela. Prošao je pun minut pre nego što je neki grubi glas nabusito progovorio – Šta želite?

– Pre svega želim da me ne zaslepljujete tom svetlošću, a onda možda nešto da popijem. Prilično dugo i naporno sam putovao.

– Ovde niste dobrodošli – ponovo je progovorio grubi glas. – Odlazite!

Dok je i dalje stojao mirno blizu svoga konja. – A posle pića želeo bih jedan razgovor da bih vam rekao kakva vam opasnost pretila i šta će vas sutra ujutru zadesiti.

– Opasnost? Kakva opasnost?

– Za vratom vam je banda opasnih razbojnika koja namerava ili da vas opljačka ili da vas sravni sa zemljom.

Začulo se neko komešanje, ali se na vratima nije pojavio muškarac, već jedna koštunjawa krivoglava žena u dronjavom kućnom ogrtaču. Dok je i dalje ostao potpuno nepomičan i samo joj se učtivo naklonio. – Mi ne verujemo strancima – rekla je. – Ne dajemo ništa na njihove priče. Ali, šta je to, kakva je to glupost o kojoj govorite?

– Bolje ću vam objasniti ako uđem unutra – rekao je Dok. – Ako ne poverujete ono što ću vam ispričati, možete me lako poslati do đavola!

Žena je zamišljeno napućila usne i obrve su joj se skupile na sredini čela. Zatim je pogledala nekoga levo od sebe. Posle nekoliko trenutaka na vratima se pojavio jedan čovek gorostasnog rasta, sa puškom u ruci. Kratko je klimnuo Doku glavom i pokretom ruke uklonio ženu u stranu. Dok je pustio vođice svoga konja da vise, i lagano je pošao čoveku u susret. Kada je došao do vrata,

grdosija je pružio ruku i učinio pokret koji je za Doka trebalo da bude naređenje da mu preda svoj opasač sa revolverima. Dok je bez reči poslušao. Ušao je unutra i u maloj odaji zapahnuo ga je jak miris dima od drveta i zagrejane masti. Na jednom kraju peći, u velikom loncu, dimila se kafa.

Džin je rukom pokazao Doku stolicu pored stola od grubo tesanog drveta i kada je Dok seo, on je počeo. – Banda opasnih razbojnika? Otkuda sada to?

Dok je lagano, smirenim glasom ispričao sve o događajima koji su ga naterali da pođe u poteru za Benom Ovensom i rekao svoje mišljenje zbog čega će Ovens verovatno ostati po strani od njihovog naselja sve do jutra.

– A oni poginuli? – zapitao je grdosija. – Ko ih je ubio? – Ja. – Jeste li vi šerif?

Po drugi put u toku nekoliko dana, Holideju je postavljeno to isto pitanje. On se samo krajičkom usana osmehnuo. – Ta žena mi mnogo znači. Detektiv sa kojim sam prošao jedan deo puta, ranjen je teško. Nezavisno od toga, mnogo naseljenika i drugih jadnika i nedužnih ljudi kao što ste vi, nastradalo je od tih zločinaca, bilo da su izginuli ili opljačkani. Moja je želja da ako već ne mogu mrtve da vratim u život, da bar ostali dobiju nazad ono što im je oteto.

S izrazom lica koji je pokazivao negodovanje, prezir i bojazan, grdosija je rekao. – Ne sviđa mi se to. Ne sviđate mi se ni vi.

– Još manje će vam se dopasti Ben Ovens kada ujutru dođe u vaše naselje – rekao mu je na to Dok.

Za to vreme mršava žena je ćutke stojala na drugoj strani odaje i bez ijedne reči pažljivo posmatrala Doka. Kada je konačno ipak progovorila, glas joj je bio hrapav i piskav, kao krckanje suvih grančica pod nogama. – Mislim da ne bi škodilo kada bi i ostale

pozvao ovamo, Džejk, i pustio ih da ga i oni čuju.

– Pa da sebe napravim budalom što sam mu poverovao?

Žena je ponovo pažljivo osmotrila Doka. – Došao je sam iz mraka, zar ne? Nije nam pričinio nikakve neprilike. Ne može nam ni sada pričiniti nikakve glavobolje, pa stoga može biti da je zaista došao da nas upozori. Da, ja sam za to da pozovemo ostale.

Džejk je dosta dugo razmišljao o njenom predlogu, a zatim je sebi u bradu izgovorio nešto što je ličilo na kletvu. – Pozovi Bena Alrojda, a možda i učitelja Holanda.

Mala krivonoga žena je pohitala i prošlo je najviše desetak minuta pre nego što se vratila sa jednim čovekom dugih mlohavo opuštenih ruku, s iznošenim žaketom na sebi i još jednom grdosijom koji je na sebi imao košulju sa zavrnutim rukavima. Džejk je prvoga predstavio kao Vila Holanda, a drugog kao Bena Alrojda.

Njih dvojica su saslušali Dokovu priču i Holand je izgledao zabrinut onim što su čuli. – Vi znači smatrate da Ovens namerava da dođe ovamo i ponudi robu koja nam može trajati cele zime? – pitao je.

– To će biti njegova priča. Uostalom, u naseljima koja je posetio, ubijao je i pljačkao. Ne vidim zašto bi se sada odjednom promenio?

– Zna li ga odavno? – zapitao je Holand.

Dok je odrečno odmahnuo glavom. – Znam samo da ga zlato neodoljivo privlači i da je u stanju da učini sve da ga se dočepa.

Džejk i Ben Alrojd su upitno pogledali Holanda i kada je ovaj ustao, češkajući se prstom po čelu, neodlučan šta da kaže, Alrojd je rekao da ne bi škodilo ako bi neko odjahao i proverio da li zaista postoji karavan kola.

– Ako je karavan zaista u blizini, može biti da je i ostatak Holidejeve priče tačan. U tom

slučaju, bili bismo spremni da dočekamo tog Ovensa.

Ostali su u tom predlogu našli dosta razumnog i Holand se udaljio dok je Alrojd seo nasuprot Doku sa revolverom na stolu koji ih je razdvajao. Mada je izgledalo da Džejk nije u potpunosti zadovoljan Holidejevom pričom, njegova žena je prinela toplu kafu i pripremila mu nekoliko kolača.

Da bi svoj gest gostoljubivosti pokrila dokazom izvesnog daljeg nepoverenja ona je odlučno rekla. – Ako ste nas slagali, ti kolači će zajedno sa vama poslužiti na konopcu.

Dok se opustio, znajući da nema više šta da kaže što bi ih uverilo u njegovu iskrenost, ali, kada se Holand vratio i rupio u kolibu rumen od napornog jahanja, Dok je znao da će te noći moći mirno da spava.

Holand je odmah prešao na stvar. – Karavan je zaista tamo, četvoro teretnih kola baš kao što je Holidej rekao, i krdo konja. Nisu zapalili vatru, a mi znamo koliko je noć hladna blizu reke.

Ben Alrojd je ustao na noge i odlazeći, kratko klimnuo glavom prema Doku u znak pozdrava. Kada se on udaljio Holand je rekao. – Razgovaraćemo ujutro opet, Holideje, sada spavajte mirno.

Izašao je i zatvorio vrata za sobom. Džejk je nekoliko minuta nervozno šećkao po sobi, a onda je pokazao u jedan ugao sobe. – Možete spavati u onom uglu – rekao je. Dok je ustao i proteglio se. – A šta će biti sa mojim konjem? – zapitao je.

– Ja ću se postarati za njega. Smestiću ga tamo gde ga nećete lako naći.

Napravio je izraz lica koji je podsećao na osmeh, koliko je Dok mogao da shvati. Posle tih reči, Džejk je prišao vratima i pogledao Doka, dodavši. – Što se tiče moje žene, znajte da sam lak na snu.

Zatim se udaljio i Dok je izvesno vreme čuo odjek njegovih koraka koji se sve više gubio u žuboru rečnih brzaka u daljini. Čuo je takođe kako se Džejkova žena miče na svom ležaju na drugoj strani odaje, ali, nije se potrudio ni da je pogleda.

* * *

Rano ujutru pre zore, Vil Holand je došao u Džejkovu brvnaru. Džejk je već potpaljivao vatru u okruglastoj peći, a njegova žena koja je mešala nešto u loncu drvenom kutlačom, čekala ga je da taj posao završi.

U jednom uglu sobe Dok je sedeo i pripremao mirišljivu cigaru. – Razmišljao sam celu noć i nisam mogao da nađem nijedan razlog zašto biste došli nama i pričali nam laži, Holideje – rekao je Holand posle nekoliko trenutaka ćutanja.

– I nema nikakvog razloga. Govorio sam istinu – ponovio je Dok svoje uveravanje.

– I kako mislite da će Ovens izvesti svoj poduhvat? – Džejk je okrenuo glavu i pogled njegovih crnih očiju zaustavio se na Doku. Njegova žena izgledala je potpuno obuzeta svojim poslom i nije obraćala pažnju na njihov razgovor.

– U ranijim prilikama, ako je verovati onome što sam čuo, Ovens je koristio čoveka koga drži zarobljenog, da zadobije poverenje onih koje je nameravao da opljačka. čim bi teren bio dovoljno pripremljen, i čim bi kod naseljenika popustila opreznost, njegovi banditi bi napali. Pre nego što bi se ljudi mogli ponovo da snađu, oni bi bili savladani i sve je bilo srpemno za pljačku.

Holand je zamišljeno klimnuo glavom.

– Da, to bi moglo da upali. U ovim krajevima ako bi neko došao kao otvoreni neprijatelj, dobio bi samo kuršum i ništa više.

Džejk je značajno prešao preko odaje, uzeo svoju pušku i neko vreme proveo proveravajući kako funkcioniše. S obzirom da je jelo

počelo da se krčka na peći, žena je izgledala mnogo zadovoljnija.

Dok je pokušao da nađe više zajedničkog jezika sa Holandom, jer je sračunao da je učitelj duhovni vođa u naselju. – Zarobljenik koga Ovens drži je brat Džon Votson, pa bi zato trebalo da pripazite na njega.

– Ako dolaze da nas opljačkaju, ni na koga nećemo paziti – promrmljao je veliki Džejk.

– Možda nije imao drugog izbora. Možda su ga naterali da im pomogne – dodao je Dok.

Džejk se namrštio, ali više ništa nije rekao. U međuvremenu, žena je kutlačom nasula u tanjire obilne porcije poridža sa dosta mesa i prinela ih gostu i svom mužu. Dok joj se zahvalio i počeo da jede. Bio je gladan i hrana mu je prijala, ali je posle prvih zalogaja zaključio da je bolja jela jeo čak i u najbednijim palankama na granici. No, ostali su bili zadovoljni. Posle poridža popili su toplu kafu, a zatim su Džejk i njegova žena izašli iz kolibe.

Pošto je ostao sam sa Holidejom, Holand je zapitao. – Šta sada?

Dok ga je iskosa pogledao i slegao ramenima. – Vaša stvar. Ja sam vam rekao šta sam imao, a vi odlučite.

– Džejk i Klarisa će prikupiti ostale. U roku od pola sata, u ovom naselju neće biti nijednog čoveka ili žene koja neće žarko želeti da slisti Ovensa i njegovu bandu. Nadam se samo da nas niste slagali.

– Nemojmo više o tome – rekao je Dok. Ustao je od stola ostavljajući zdele da ih Džejkova žena kasnije opere. Ali, kada se uputio ka vratima da bi osmotrio teren prema reci, Holand je uperio revolver u njega.

– Prešao sam veliki put da bih ščepao Ovensa – rekao je na to Dok nestrpljivo. – Priznajem da ću biti jako razočaran ako ga neko ščepa pre mene.

– Imaćete i vi svoju šansu, Holideje, jer ćete biti sa mnom.

U Holandovom jedva primetnom osmehu, Dok je nazreo izvesnu dozu pretnje. Sećajući se da je Džejk o njemu govorio kao o nekadašnjem učitelju, Dok je odlučio da pokuša da o tom čoveku sazna nešto više. – Rekli su mi da ste nekada bili učitelj u školi, Holande – rekao je.

– Bio sam, ali sam napustio taj poziv.

– I suviše dosadan život? – pitao je Dok.

Holand je podsmešljivo šmrknuo kroz nos i prišavši vratima stao pored Doka. – Baš naprotiv. Poslednji čopor štenadi kojoj sam bio bačen u naručje sigurno će rasturiti u komade sve živo na šta naiđe u ovim krajevima.

* * *

Pola sata kasnije, stigla im je vest da se karavan približava obalom reke. Po prvi put od kako su se srelili, Vil Holand se zabrinuo. – Ako je vaša priča tačna, Holideje, – rekao je – niko iz te bande vas ne poznaje. Je li tačno?

– Tačno je.

– E, vidite šta sam smislio. Isplanirao sam da predstavimo tako da vi i ja vodimo ovaj grad i da se poslovi mogu završiti samo preko nas. Vođenje razgovora ćete prepustiti meni, i pokušajte da izgledate kao da ste zalutali ovamo i da ste zadovoljni da događaji teknu sami od sebe.

– To neće biti teško – rekao je Dok i Holand se osmehnuo. Dok je prišao do vrata i pogledao prema reci. Odjednom ga je obuzeo osećaj nelagodnosti, ali, nije mogao jasno da otkrije njegov izvor.

Pogledavši ga pažljivo, Holand je primetio njegovo mrštenje i zainteresovan njegovom uznemirenošću zapitao. – Šta nije u redu, Holideje?

– Izgled naselja – rekao je Dok. – Niko ne radi, na reci nema nikoga, a to ne izgleda normalno.

Holand je skočio na noge i pridružio se Doku pred kolibom.

Zabrinuto je procedio. – Do đavola, u pravu ste. Naši ljudi počinju rad u ranu zoru, pre nego što nas raspali dnevna žega. Ako je Ovens bistar čovek kao što tvrdite, on će to primetiti i posumnjaće da nešto nije u redu.

– To i ja mislim. – potvrdio je Holidej.

Holand je opsovao, a onda je rekao Doku da pričeka tu. Otrčao je do tri susedne kolibe u kojima su živeli rudari i skoro istog trenutka iz njih su izašli ljudi i žurnim koracima se uputili na reku. Dok je s olakšanjem zapazio da su svi, i muškarci i žene, nosili puške skrivene ispod odela, ili uz telo, tako da onaj ko dolazi uz reku ne bi mogao primetiti da su naoružani. U toku sledećih deset minuta su počeli rad i stanovnici rudarskog naselja su se držali i izgledali uobičajeno kao i svakog drugog običnog dana.

Holand se vratio oznojan u licu, ali, očigledno zadovoljan. Već je stekao poverenje u Doka i dao mu njegov opasač sa revolverima, a zatim je rekao.

– Hvala vam što ste mi skrenuli pažnju na izgled naselja. Sada smo spremni da ih dočekamo.

– U pravi čas – rekao je Dok i pokazao prema ivici padine koja se spuštala prema reci. Prva kola su baš nailazila na prevoj, praćena dvojicom konjanika koji su jahali pored njih. Pri sve boljoj dnevnoj svetlosti, Dok je mogao jasno da ih razlikuje. Jedan od te dvojice bio je visok, koščato građen čovek sa dugačkim sakoom koji je lepršao na vetru, i prugastim pantalonama, a njegov pratilac s druge strane, odeven u sivkastu košulju i farmerke, sa revolverom zadenutim za pojas, bio je srednjeg rasta, kockaste telesne gra-

de. Za njima su na prevoj izbila druga kola, a za ovim treća i četvrta. Holand je proverio da li mu je revolver pun i da li lako klizi iz futrole. Zatim je ušao u kolibu, skinuo pušku sa police na zidu i pošto je proverio da li je napunjena, vratio je nazad na njeno mesto.

– Ovi ljudi, Holideje, mogu imati mana, ali, jedno im sigurno ne nedostaje, a to je hrabrost. Oni su borci, u to ćete se i sami uveriti.

– Za njih će biti bolje ako je stvarno tako – rekao je Dok.

– Ovens je iza sebe ostavio dva naselja opljačkana i okupana krvlju njihovih stanovnika. Iz toga vidite sa kakvim čovekom ćete imati posla.

– Ovog puta prosuće se krv Ovensovih ljudi – odgovorio mu je Holand samouvereno. Kroz otvorena vrata, Dok je jasno mogao da vidi kola koja su se približavala pravo prema brvnarama i čoveka u sakou sa dugačkim peševima i prugastim pantalonama, koji je jahao na čelu karavana. Sunce ga je kupalo bleštavim zracima i Dok je razabrao da je taj čovek mlad, najviše oko dvadeset pet ili dvadeset šest godina star. Držao je glavu gordo dignutu, a očima je neprekidno šarao predeo oko karavana. Onaj drugi, nezgrapno građen čovek jahao je nešto malo iza njega, goneći konja cik-cak linijom kao da proverava nešto na zemlji. Nijedan od njih dvojice nije izgledao ni najmanje zbunjen. Holand je izašao ispred vrata i mahnio mu rukom, a obojica konjanika su mu uzvratila mahanjem. Ne usporavajući tempo, kolona je nastavila kretanje ka brvnari pred kojom je rudar stojao.

– Ostanite zasada unutra – rekao je Doku.

Dok nije prigovorio, ali je osetio nagoveštaj strepnje. Bio je iskusan u obračunima, i kako su se kola približavala, sve manje je mogao da se otrgne predosećanju da Ovens očekuje otpor ili bar neku vrstu gužve, i da

je spreman na to. Prebrojao je vozare kola i dvojicu konjanika. Ako mu je Kirbi rekao istinu, morao je postojati još jedan član bande, i Dok je zaključio da taj poslednji mora biti sakriven pod arnjevima nekih kola. Mladi čovek se zaustavio pred Holandom, skinuo šešir sa glave i bezbrižno pogledao oko sebe. – Ja sam Bred Votson, trgovac iz Kolonije Votson – predstavio se. Dok je pažljivo osmotrio mladog čoveka i u crtama lica ugledao nešto što ga je podsećalo na Džoen. Ali, koliko je mogao da zaključi, nije izgledalo da je Bred Votson izložen nekom pritisku i pretnji. U stvari, ostavljao je utisak sigurnosti i samopouzdanja kakav je mogao dati samo pravi trgovac sa debelim tovarom robe.

– Šta trgovac iz Kolonije Votson radi čak ovde, toliko daleko od svoga prebivališta? – zapitao je Holand.

– Traga za kupcima, mister, a ovde konkretno nada se da će napraviti posao sa vašim ljudima – odgovorio je Votson mirno. Okrenuo se u sedlu i pokazao rukom prema kolima. – Dva naselja koja sam ranije snbedavao napustili su stanovnici prošlog meseca, i kada sam čuo glasine da se ovaj kraj brzo naseljava, odlučio sam da iskoristim šansu i uputio sam se odmah ovamo da bih stigao pre zime. Jesmo li vam potrebni?

Holand je prstima privratio donju usnu i zamišljeno se zagledao nizvodno prema mestu gde su Džejk i njegovi prijatelji kopali pored reke, dižući na određenim rastojanjima zemljane nasipe. – Mi smo se obično snabdevali kod trgovca po imenu Džul Kouvi, čija je trgovačka stanica udaljena odavde oko sto milja. Trebalo bi da nas taj čovek poseti krajem ove nedelje ili u toku sledeće.

Votson je sa žaljenjem odmahivao glavom. – Bojim se da Kouvi nije imao sreće i da smo baš zato mi ovde. Dok jednom ne mrkne, drugom ne svane. Prošli smo pored njegove

trgovačke stanice. On je mrtav, a porodice koje su tamo živele odselile su se u veće gradove.

– Kouvi mrtav?

– Na žalost jeste – potvrdio je Votson uverljivo. – Nismo dobili baš tačnu predstavu o tome šta se desilo, ali nekoliko ljudi koje smo tamo zatekli, rekli su mi da je bilo nekih neslaganja oko zlata, i cene Kouvijeve robe. Ubijen je hicem u potiljak. Posle toga je nastala opšta gužva i obračun, i rezultat toga bio je da se naselje rasturilo.

Holand je duboko uzdahnio. Po njegovom držanju nije se moglo posumnjati da Votsonovu priču prima sa rezervom. – Znači da nam više neće doći, je li tako?

– Ne, neće. žalosno, ali istinito. Ali, mi smo tu. Koliko sam shvatio, vi ste ovde glavni.

– Ja sam na neki način ovlašćen da vodim brigu da u naselju sve ide po dogovorenom redu – složio se Holand. – I budući da Kouvi izvesno neće doći, i da zima kuca na vrata, čini mi se da ćemo vi i ja morati da razgovaramo o poslu. Šta imate da ponudite za prodaju?

– Prodajem samo za zlato – rekao je Votson. – Prah ili grumenje, svejedno mi je.

Holand je samouvereno klimnuo glavom.

– Toga imamo, tačnije rečeno samo toga i imamo i to dosta. Doterajte ovamo vaša kola.

Votson je iskosa pogledao svoga dežmekastog pratioca u sivoj košulji. Pogledan izbliza, taj čovek je mogao imati oko četrdeset godina starosti i na jednom obrazu nosio je dugačak ožiljak. Kada se osmehnuo, ožiljak se zategao preko jagodične kosti, ocrtavajući od slepoočnice do gornje usne dugačku crvenu crtu.

Pogledavši ponovo Holanda, Votson je nastavio. – A šta je s ostalima? Pretpostavljam da će naš dolazak i njih interesovati?

Holand je odmahnuo rukom. – Oni su sve prepustili meni. Sve zlato koje nađu donose ovamo i ja ga čuvam u mojoj brvnari. Vodim knjigovodstvo šta je ko doneo, i oni mi bez rezerve apsolutno veruju. I vi mi možete verovati. Ako nećete, vaša stvar.

Votson je ponovo iskosa pogledao čoveka u sivoj košulji i Dok je primetio da mu je ovaj kratko, neprimetno klimnuo glavom. Votson je posle toga sjahao i proteglio se. Nekoliko puta je zatresao ramenima da bi odagnao ukočenost mišića. – Baš dugo jahanje – rekao je. – Putovali smo celu noć.

Holand ničim nije nagovestio da zna da je to laž. Ali, dok je išao ka vratima brvnare, pogledao je značajno Doka u oči, i čvrsto stisnuo usne. Konjanik u sivoj košulji je dojahao za njim i kada su tovarna kola došla blizu i rasporedila se tako da svojim širokim arnjevima sasvim zaklone kolibu od pogleda sa reke, on je potegao revolver. Istovremeno su i vozari kola odbacili vođice iz ruku i povadili revolvere iz futrole. Bred Votson je sjahao i lukavo se smeškao. Konjanik u sivoj košulji je dobacio dovoljno glasno, da ga Holidej čuje. Ton njegovog glasa otkrivao je rešenost na sve. – Okej mister, okrenite se!

Holand je zastao na vratima, nastavio još nekoliko sekundi da gleda Holideja, a onda se lagano okrenuo. Videvši da stoji na nišanu naperenog revolvera, napravio je iznenađeno lice. – Šta je to sada? – zapitao je, glumeći čuđenje. Nije valjda...

– Da, jeste, bogami – rekao je čovek u sivoj košulji i palcem zategao obarač revolvera da svoju tvrdnju potkrepi očiglednim dokazom.

Skriven u brvnari i Dok je učinio isto, ali nije otvorio vatru, jer je Holand i dalje bi izložen smrtnoj pretnji i u slučaju otpočinjanja obračuna, bio bi sigurno prvi čovek koji bi izgubio život. Nije želeo da Holandova hrabrost bude na taj način nagrađena. Četvorica

vozara su skočila sa svojih mesta i uhvatila zaklon iza naslona kola, proturili su cevi pušaka spremni da pucaju. Dok je i to video. U tom trenutku, prelazeći preko ivice padine na reci, na vidiku se pojavio Džejk. Išao je lagano i za sobom vukao lopatu. Bred Votson ga je prvi video i odmah je upozorio čoveka u sivoj košulji. To je Doku bilo dovoljno da se uveri u Votsonovu krivicu. Taj mladi čovek, Džoenin brat, bio je saučesnik bandita i ubica, možda čak i njihov vođa. Dok je škripnuo zubima i u očima mu je zabelela hladna ljutnja. Prst mu je zaigrao od želje da pritisne okidač. Tada je Vil Holand krenuo u akciju. Dok je dizao ruke uvis čime je hteo da tobože pokaže da se potpuno pokorava pretnji, on se iznenada bacio u stranu.

Bred Votson se mašio revolvera, ali, pre njega, čovek u sivoj košulji stegnuvši besno vilice i u grču otkrivši krnjave zube ispred razmaknutih usana, gadno je opsovao i ispalio hitac iz revolvera. Dok je priskočio vratima brvnare da bi Holideju pružio podršku. četiri metka iz njegovog „kolta” zarila su se u četvora teretna kola, a poslednja dva ispalio je na čoveka u sivoj košulji. Ali, ta dva poslednja metka nisu bila potrebna, jer su se vrata drugih brvnara otvorila i iz njih su pokuljali rudari pucajući kao mahniti na bandite. čovek u sivoj košulji izbačen je iz sedla, a od udara slučajno naciľjanog metka, revolver mu je odleteo iz ruke. Bio je izrešetan mecima pre nego što je pao na zemlju.

Jedan vozar kola se trzajem uspravio iz zaklona iza sedišta i krvlju zamazanog lica okrenuo se oko sebe i onda se srušio u zadnji deo kola. Drugi vozar je iskočio iz kola i potrčao ka gomili konja vezanih za kola, očigledno sa namerom da se dočepa jednog konja i da pobegne. Pao je pogođen pre nego što je stigao do njih. Preostala dvojica su se izgubila iz vida kada je Bred Votson, do

tada kao ukopan u mestu od zaprepašćenja, konačno potrčao prema svome konju, koji se počeo propinjati, uplašen iznenadnom pucnjavom. Uspeo je da dograbi vođice i dok se borio da uplašenu životinju smiri i da je pojaše, sa prevoja padine na nišan ga je uzeo Džejk. Hitac iz puške je planuo i Votson je pao kao pokošen.

Vil Holand je sve vreme stojao pored Doka i osmatrao bojište hladnokrvnošću i držanjem generala Kastera kod Litl Big Horna. Pucnjava je prestala, i za trenutak je izgledalo kao da je bitka završena, ali su tada iz poslednjih kola iskočila dvojica skrivenih vozara, a njima se istog trenutka pridružio i treći bandit. Sva trojica su nagli u bezglavo bekstvo, praćeni kišom kuršuma, i ubrzo su nestali skriveni oblakom prašine koju su dizali uplašeni privezani konji.

– Pazite da ne pogodite konje – povikao je Holand i potrčao prema konjima, ali, dvojica su već bila u sedlima. Besno mamuzajući životinje, iskočili su iz oblaka prašine i gužve konja kao izbačeni iz katapulte. Nisu prešli više od pedestak metara putem ka bezbednosti, kada se pred njima pojavio stroj ljudi koji su dolazili sa rečice. Naređenje Vila Holanda da ih zadrže nije ni bilo potrebno, jer ih je delić sekunde pre toga plotun hitaca zbrisao iz sedla. Poslednji od trojice istrčao je iz oblaka prašine koji se dizao oko uzbuđenih konja i odjednom zastao, ruku dignutih visoko iznad glave, lica zgrčenog od straha. Dvanaestak ljudi s uperenim puškama okupili su se oko njega. Dok je očekivao da će ga plotun izrešetati, ali je zapovednički Holandov glas sprečio ubistvo.

– Tog jednog poštedite!

Obruč kopača zlata zaustavio se na nekoliko koraka od poslednjeg preživelog napadača, a ovaj je spustio ruke i kleknuo na kolena.

Dok je prišao do mesta gde je na leđima ležao Bred Votson sa velikom ranom na prsima. S naporom je digao pogled i bolom ispunjenim očima pogledao Holideja.

– Poznajem vašu sestru – rekao je Dok.

– Ovde sam po njenoj želji – dodao je, mada to nije bilo sasvim tačno.

Krv je potekla Votsonu iz usta i on je upola zatvorio oči. – Zar je Džoen ovde? – rekao je jedva čujnim isprekidanim glasom.

– Ne, nije ovde, ostala je na putu ovamo. Neće joj se dopasti ako sazna istinu o vama.

Votson je s mukom uzdahnuo i prsa su mu se nadimala, a grč bola potresao mu je telo. – Ona i tata... nikada me nisu... shvatili i razumeli.

– Sreća njihova što je tako – rekao je Dok. Dosta dugo, ili je to Doku tako izgledalo, Votsonov pogled ostao je prikovan za njega, a onda su se Bredove oči sklopile. Usne su mu se ponovo pomerile, ali se reč nije čula. Ruke su mu beživotno kliznule sa grudi na zemlju i on se više nije ni pomerio.

* * *

Pokazalo se da je jedini preživeli iz Ovensove bande dobar izvor informacija. Uplašeni čovek je bez i najmanje otpora žurno odgovarao na svako postavljeno pitanje u nadi da će mu to spasti glavu. Otkrio je da je Ovensov plan bio da opljačka Holandovo naselje a onda da krene dalje uzvodno i primeni isti metod prema svakom naselju na koje naiđe. Nadao se da će na kraju kada po basnoslovnoj ceni rasproda robu gladnim kopačima zlata, preći u Nevadu, tamo raspustiti svoju bandu i nastaniti se kao veliki zemljoposjednik u nekoj od pokrajina koje su se tek otvarale za naseljavanje. Smatrao je da će tada biti nemoguće da ga bilo ko otkrije i obelodani njegovo pravo lice, lice ubice i lopova.

Po rečima preživelog bandita, Bred Votson je bio do guše uvučen u ceo pljačkaški posao, kao i četvorica najmljenih vozara. Ostali, uključujući i njega, zavrbovani su uz put i po njegovom tvrđenju kao i uostalom po tvrđenju Teda Kirbija, nije bilo mogućnosti da se izvuku iz zločinačkog posla, a da svoje odustajanje ne plate glavom. Doka nije interesovala njegova ispovest i prikaz događaja. Svojim očima se uverio da je Bred Votson član pljačkaške bande ili u najmanju ruku svesni i dobrovoljni pomagač, a drugo ga se nije ticalo. Važnije je bilo prodati robu i sa Vilom Holandom on se bacio na taj posao. Za kratko vreme rasprodao je troja teretna kola razne robe i namirnica za zlatni prah i grumenje, a na kraju je prodao i sama kola.

Preživelog člana Ovensove bande ostavio je u Holandovim rukama, i kada je to isto poslepodne poterao zapregu dobro natovarenih teretnih kola iza kojih je kaskao njegov Mig, video je kako veliki Džejk pokušava da preko jednog stuba u branu koja je pravila jaz na reci, prebaci konopac s omčom. Surova ali neumitna pravda u tim krajevima nije se trudila da događajima da finiju formu. Dok je celo popodne i u toku noći vozio kola kroz divlju, netaknutu prirodu kroz koju je prošao jedan dan ranije. Kada je stigao do Kouvijevog naselja, zatekao je Džula Kouvija, Džima i Lu Hajslera u čerečenju ulovljenog jelena, i oko njih kopače zlata koji su gladnim očima posmatrali u očekivanju da dobiju svoj deo. Dok je predao kola sa teretom njima, a isto tako i zapregu zahvalnom Džulu Kouviju i ovaj je to odmah raspodelio rudarima kojima je imovina opljačkana, pazeći da raspodelu izvrši srazmerno gubitku koji su imali. Kouvija ga je u međuvremenu obavestio da su se Džoen i ranjeni Sem Gover bezbedno vratili do njihovog naselja, ali, da su se zadržali samo koliko je bilo potrebno da Goveru ski-

nu prljavi zavoj i ponovo previju ranu. Džoen je hitala da ga što pre odvede u Koloniju Votson, gde su postojale veće mogućnosti za bolje lečenje njegove ranjene noge.

Kada je Dok u smiraj dana najzad stigao u Votson, zatekao je grad obavljen potpunom tišinom. Jašući glavnom ulicom nije video nikoga život. No, tek što je usporio svoga konja pred trgovinom Džoen Votson koju je sada krasila nova, sveže obojena fasada, kroz vrata je istrčao razdragani mladi Rej Hejz i pohitao da ga pozdravi. Rejovo pegavo lice sijalo je od sreće i kada je stigao do konja, pokušao je da se popne uz njegovu nogu i da mu sedne u krilo.

Dok ga je zadržao i objasnio mu. – Konj je prešao mnogo milja za dva dana, pa je umoran, Rej.

Rej se nije usprotivio njegovom odbijanju i stao je u stranu u očekivanju da Dok sjaše. Onda je gurnuo svoju malu ruku u Dokovu i gledajući ga netremice, razvukao je lice u širok osmeh. – Pohvatali ste ih, zar ne, mister Holideje? Rekao sam da ćete ih pohvatati i srediti. Sve vreme sam tvrdio da će tako biti

– Sve je svršeno – rekao mu je Dok.

Rej je istrkao ruku iz njegove i vičući utrčao u trgovinu. – Mister Holidej se vratio! Sredio ih je! Kaznio je zločince! – Dok je otresao prašinu s odela i pošto je privezao Miga za privezište, osvrnuo se oko sebe. Zapazio je puno dokaza da se život u Koloniji Votson polako vraća u normalne tokove. Na ulicama više nisu gorele vatre, razbacani sanduci, kutije, nameštaj, polomljena vrata i prozori, sve je to bilo uklonjeno sa trotoara. čak je i sam vazduh izgledao blaži. Zaustavio se na početku ulice, gde je prvi put imao prilike da razgovara sa Rejom. Setio se dečakovog izbezumljenog lica i pogleda, dok je pokušavao da hicima iz puške otera lešinare od tela svojih roditelja. Nešto dalje iza ograde ugle-

dao je niz humki i prisetio se da u jednoj od njih svakako počiva Džoenin otac.

U tome ga je odjek brzih koraka koji su dolazili iz unutrašnjosti trgovine, naterao da se okrene. Sa Rejom koji je trčao pored nje, na vrata je izašla Džoen. Kada ga je ugledala naglo je zastala kao da nije očekivala da će ga videti, a onda ga je nagradila osmehom, koji mu je nadoknadio sve muke i tegobe kroz koje je prošao. – Istina je, dakle, da ste se obračunali sa Ovensom, Dok?

On je potvrdno klimnuo glavom.

– Mrtav je? – Dok je opet potvrdio glavom.

– A moj brat? – Doku se na licu ukazao izraz nelagodnosti. – Bilo je pucanja – rekao je.

– Bojim se da vam moram reći da je vaš brat mrtav.

Oči Džoen Votson su se ispunile suzama i ona je utrčala u trgovinu. Dok je pošao za njom i seo odmah pored vrata. Tek što je seo, u odaju je ušao Sem Gover sa štakama ispod pazuha. Džoen, međutim, nije bila u odaji. Pobegla je u samoću.

– Čuo sam šta ste joj rekli – kazao je Gover tiho. – Ali, šta se desilo sa kolima i robom? – Dok nije bio raspoložen da odgovara na široko i nadugačko.

– Tamo su gde je to bilo najpotrebnije – rekao je bez objašnjenja.

– A Ovens i njegovi ljudi?

– Svi su mrtvi. Svi do poslednjeg.

– Jeste li ih vi pobili? – Uz pomoć mnogo drugih ljudi, ali, to je dugačka priča. Izdržaću do sutra.

– To znači da ostajete, mister Holideje? – protumačio je to na svoj način dečak. – Recite da ostajete?

Dok je pomilovao dečaka po razbarušenoj kosi i slegnuo ramenima. – Videćemo. Sada želim samo da odspavam. – Klimnuo je glavom Semu Goveru i prošao kroz trgovinu do zadnje verande. Celo telo ga je bolelo od

dugog i napornog jahanja. Zatvorivši za sobom vrata ispružio se u tami i zatvorio oči. Ubrzo je zaspao, ali, za kratko vreme kasnije probudio se od dodira nečeg toplog pored sebe. Pogledavši naniže, video je da je to Rej Hejz zgrčen ležao pored njega. Dok ga je još jednom pomilovao, a onda ponovo utonuo u san. Kada se ponovo probudio, Dok je uočio da na verandi ima još nekoga. Neko je sedeo na stolici. Napregao je oči da bi pogledom prodro kroz tamu i razabrao još jednu osobu. Dok je pažljivo udaljio Reja od sebe primitivši da je u toku noći preko njih prebačeno cebe. Pokrio je dečaka i ustao. U stolici je sedeo Gover.

Dok mu je prišao, a on je progovorio. – Da se vi niste vratili, Holideje, ja bih ostao ovde. Znao sam da ako vi niste uspeali da kaznite Ovensa ni ja ne bih imao nikakve šanse.

– Pa, ostanite – rekao je Dok.

Gover je naglo digao glavu i pogledao ga. – Ali... vi i... mislio sam – počeo je da muca Gover.

– Pogrešno ste mislili – presekao ga je Dok, i dodao. – Dečaku će izvesno vreme moje odsustvo teško pasti, ali, preboleće. Tamo kuda ja idem nema mesta za dečaka. Ovde će imati dom. – Dok je prišao zadnjim vratima trgovine, jer je čuo da se Džoen približava. Provirio je i video da ima još vremena, a onda se okrenuo Goveru. Osetio je izvesnu nervozu što mu se događalo uvek kada nije znao kako da razreši neki problem. No, smogao je dovoljno odlučnosti da kaže. – Vi imate šansu i bićete budala ako pustite Džoen da vam umakne, Govere. Ona će učiniti da ovaj grad procveta.

Video je na Goverovom mladom licu poplavu olakšanja, a onda mu je detektiv pružio ruku. Dok ju je prihvatio i protresao. Zatim je ušao unutra, uzeo od Džoen tanjir sa jelom i pri svetlosti fenjera seo za sto i prosto progutao sve do poslednje mrve. Za vreme obeda niko nije govorio, i tek kada je završio i izašao na verandu da popuši cigaru, prišla mu je Džoen i postavila mu pitanje na koje je već znala odgovor.

– Odlazite? – prošaputala je i njene oči je zasenčio izraz tuge.

On je samo klimnuo glavom.

– Ne morate da odete. Ovde za vas ima dovoljno mesta.

Dok se rezignirano osmehnuo. Plamičak topline zaigrao mu je u očima.

– Čuvajte dečaka. Budite dobri prema njemu.

– Biću! Uvek!

Dok je otišao do Miga, podbo konja u trk i nestao u magličastoj svetlosti zore koja se polako uvlačila u grad. Uspomene će mu zauvek ostati u sećanju kao nešto dragoceno što mu niko ne može oteti. U životu nije sve promašaj, razmišljao je. Rej Hejz će imati svoj dom u kome će biti vaspitavan da postane častan i korektan čovek. Jednoga dana će ga možda ponovo sresti. Možda će tada biti sve drugačije.

Pustio je konja da sam odredi brzinu i plemenita životinja je nastavila da kasa, ujednačenim, umerenim trkom.

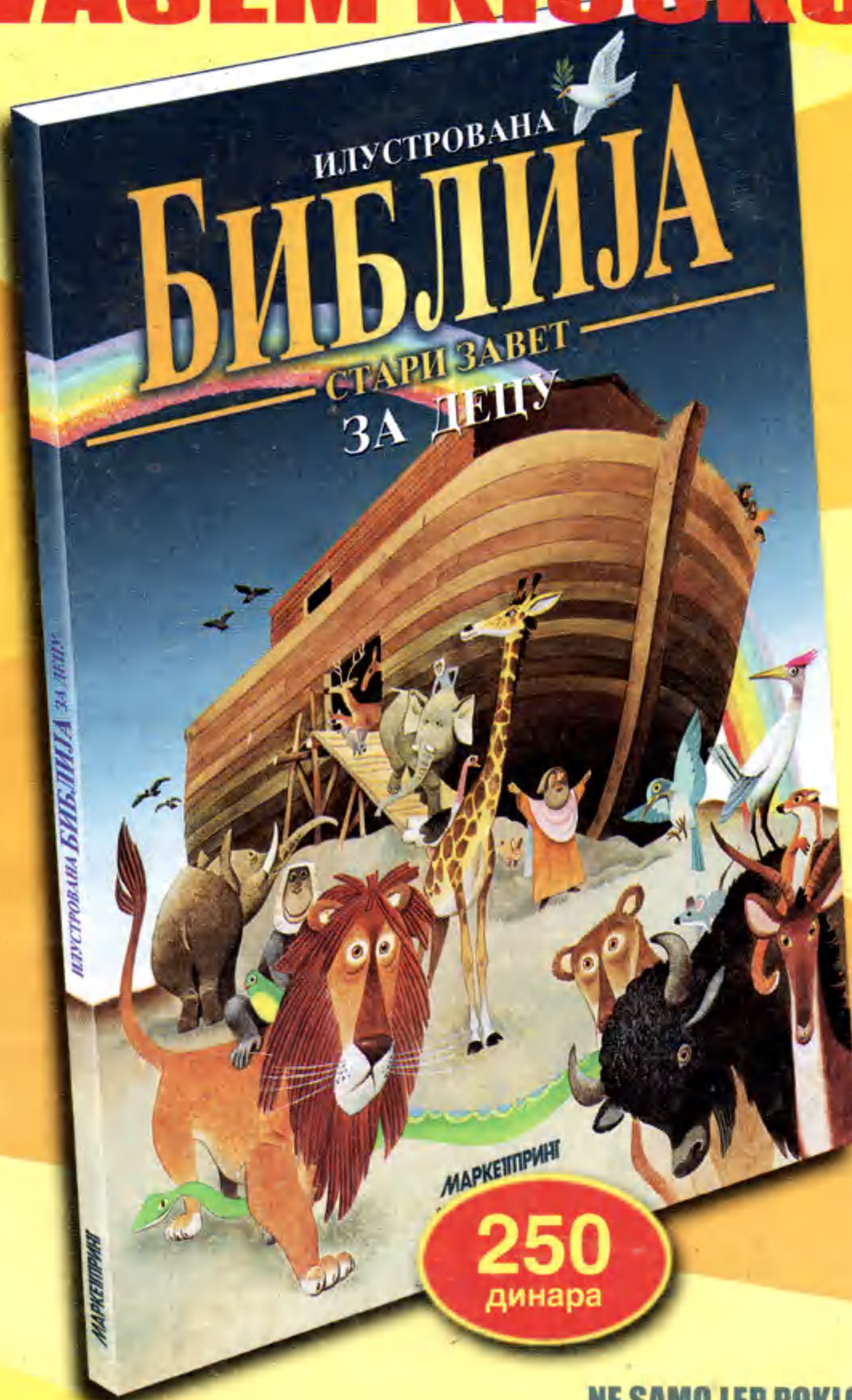
Kuda krenuti? Za Doka Holideja svi gradovi su bili isti, ali, kao zla sudbina svuda su ga čekale nevolje, ubistva i krv. To je valjda bio ostatak njegovog životnog puta.

KRAJ

МАРКЕТР

**POTRAŽITE NA
VAŠEM KIOSKU!**

**80 STRANA,
U PUNOM KOLORU,
KORICE PLASTIFICIRANE
SA ZLATOTISKOM**

**NE SAMO LEP POKLON
VEĆ I KORISNA LEKTIRA
ZA NASTAVU VERONAUKE**

ISSN 0353-0000

00467

